

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เทศบาลตำบลแม่เมอะ

เทศบาลตำบลแม่เมอะ

ตำบลแม่เมอะ อำเภอแม่เมอะ จังหวัดลำปาง

โทรศัพท์ : 054-340104 โทรสาร : 054-340104 ต่อ 120

Website : www.tasaban-maemoh.go.th E-mail : tm.maemoh@gmail.com

วิสัยทัศน์ (VISION)

“สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล
บริการสาธารณะทั่วถึง”

พันธกิจ (MISSION)

- 1) การจัดการบริการสาธารณะและบริหารจัดการทรัพยากรท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) การสร้างคุณภาพชีวิตและสังคมที่เข้มแข็ง บนพื้นฐานด้านเศรษฐกิจที่ดี
- 3) การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 4) การพัฒนาการเมืองและส่งเสริมการบริหารอย่างมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์การพัฒนา (SREATEGY)

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 1 การพัฒนาด้านสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ

แนวทางการพัฒนาที่ 1	การคมนาคมและการจัดการจราจร
แนวทางการพัฒนาที่ 2	การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะและระบบประปา
แนวทางการพัฒนาที่ 3	การจัดการผังเมืองชุมชน
แนวทางการพัฒนาที่ 4	พัฒนาบริการพื้นฐานด้านอื่น ๆ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 2 การพัฒนาด้านการอนุรักษ์และบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

แนวทางการพัฒนาที่ 1	การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อม
แนวทางการพัฒนาที่ 2	การบริหารจัดการน้ำเพื่อการป้องกันอุทกภัยและภัยแล้ง

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 3 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

แนวทางการพัฒนาที่ 1	การส่งเสริมอาชีพและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน
แนวทางการพัฒนาที่ 2	การส่งเสริมการท่องเที่ยว
แนวทางการพัฒนาที่ 3	การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
แนวทางการพัฒนาที่ 4	การส่งเสริมพลังงานทดแทน
แนวทางการพัฒนาที่ 5	การลงทุนและการพาณิชย์

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 4 การพัฒนาด้านสังคมและสุขภาวะอนามัย

- แนวทางการพัฒนาที่ 1 การสังคมสงเคราะห์
- แนวทางการพัฒนาที่ 2 การกีฬานันทนาการ
- แนวทางการพัฒนาที่ 3 การส่งเสริมสุขภาพอนามัยประชาชน
- แนวทางการพัฒนาที่ 4 การป้องกันและระงับโรค
- แนวทางการพัฒนาที่ 5 การจัดการขยะและมลภาวะชุมชน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 5 การพัฒนาด้านการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น

- แนวทางการพัฒนาที่ 1 การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น
- แนวทางการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และการจัดการศึกษา
- แนวทางการพัฒนาที่ 3 การส่งเสริม สนับสนุน และเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ 6 การพัฒนาด้านการเมืองและการพัฒนาองค์กร

- แนวทางการพัฒนาที่ 1 การส่งเสริมกระบวนการสมานฉันท์ การมีส่วนร่วมและการสร้างพลเมืองดี
- แนวทางการพัฒนาที่ 2 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลชุมชน
- แนวทางการพัฒนาที่ 3 การปรับปรุง การพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติการ
- แนวทางการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

ส่วนที่ 1

บทนำ

- 1.1 ลักษณะของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
- 1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
- 1.3 ขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา
- 1.4 ประโยชน์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ส่วนที่ 1

บทนำ

นับแต่ได้มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา บทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดกรอบความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนและความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคลการเงินและการคลังและมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะนอกจากนี้พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้มืองค์กรรับผิดชอบในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกำหนดหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการสาธารณะที่จำเป็นแก่ท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้กำหนดรูปแบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นที่มีความเป็นอิสระมากขึ้น นอกจากกฎหมายทั้งสองฉบับแล้ว ยังมีกฎหมายอื่นอีกหลายฉบับที่เกี่ยวข้อง เช่น

- พระราชบัญญัติว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542
- พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. 2542

ทำให้เห็นได้ว่า มีการกำหนดตัวบทกฎหมายและกลไกทางกฎหมายเพื่อให้การกระจายอำนาจเป็นไปอย่างโปร่งใสและสามารถถูกตรวจสอบจากประชาชนและองค์กรต่างๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยุคหลังรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันประกาศใช้ จึงมีบทบาทอำนาจหน้าที่อย่างกว้างขวาง โดยมีเพียงจะมีหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะพื้นฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นเท่านั้นแต่ยังขยายบทบาท หน้าที่ออกไปรวมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมท้องถิ่นด้วย และเป็นองค์กรที่เปิดให้ประชาคมท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหารและการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น

แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 30 (4) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 ข้อ 4 กำหนดการจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน และรายได้อื่นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทอย่างเหมาะสม โดยตั้งแต่ปี งบประมาณ พ.ศ. 2550 เป็นต้นไป ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 และโดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นสัดส่วนต่อรายได้สุทธิของรัฐบาลในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 โดยการจัดสรรสัดส่วนที่เป็นธรรมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคำนึงถึงรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นด้วย จึงมีความจำเป็นในการใช้ทรัพยากรรายได้ ทั้งที่ท้องถิ่น

จัดเก็บเอง และรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมีความโปร่งใสมากที่สุด การวางแผนถือเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบรรลุจุดมุ่งหมายดังกล่าวโดยใช้ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องวางแผนการใช้ทรัพยากรเหล่านั้นให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนทั้งในปัจจุบันและอนาคตมีการปฏิบัติตามแผนงานโครงการที่กำหนดให้เกิดสัมฤทธิ์ผลในช่วงเวลาที่กำหนด มีการควบคุมติดตามวัดและประเมินผล โดยการบริหารจัดการตามแผน แผนงาน โครงการนั้น จะต้องเป็นการบริหารจัดการที่ดีมีความโปร่งใสและพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบทั้งโดยหน่วยงานของรัฐและประชาคม

1.1 ลักษณะของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่เมาะ เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของเทศบาลตำบลแม่เมาะกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่เมาะซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคตโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน (ยุทธศาสตร์ระดับชาติ) ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดลำปาง ยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลท้องถิ่นจังหวัดลำปาง ยุทธศาสตร์การพัฒนาของอำเภอแม่เมาะ ยุทธศาสตร์การพัฒนาของตำบลแม่เมาะ และการพัฒนาตามนโยบายของผู้บริหาร

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่เมาะ จึงเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตของเทศบาลตำบลแม่เมาะ โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุบนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพเทศบาลตำบลแม่เมาะ และปัญหา/ความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแม่เมาะด้วย

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามีความสำคัญต่อเทศบาลตำบลแม่เมาะเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่เมาะให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่เมาะที่ต้องกำหนดถึงสภาพการณ์ที่ต้องการจะบรรลุและแนวทางในการที่จะทำให้บรรลุถึงสภาพการณ์นั้น

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ดีจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้ เพื่อให้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลตำบลแม่เมาะ สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแม่เมาะ ได้อย่างแท้จริง

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

1. เป็นการลดความไม่แน่นอนและปัญหาความยุ่งยากซับซ้อนที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้เพราะการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เป็นการจัดโอกาสทางด้านจัดการให้ผู้วางแผนมีสายตากว้างไกล มองเหตุการณ์ต่างๆ ในอนาคตที่อาจเกิดขึ้น เช่น การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี ปัญหาความต้องการของประชาชนในสังคมนั้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารขององค์กร ดังนั้น องค์กรจำเป็นต้องเตรียมตัวและเผชิญกับสิ่งที่เกิดขึ้น อันเนื่องมาจากความผันผวนของสิ่งแวดล้อม ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง เป็นต้น

2. ทำให้เกิดการยอมรับแนวความคิดใหม่ๆ เข้ามาในองค์กร ทั้งนี้เนื่องจากปรัชญาของการวางแผนยึดถือและยอมรับเรื่องการเปลี่ยนแปลง ไม่มีสิ่งใดอยู่อย่างนิรันดรจึงทำให้มีการยอมรับแนวความคิดเชิงระบบเข้ามาใช้ในองค์กรยุคปัจจุบัน

3. ทำให้การดำเนินการขององค์กรบรรลุถึงเป้าหมายที่ปรารถนา ทั้งนี้เพราะการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นงานที่ต้องกระทำเป็นจุดเริ่มแรกของทุกฝ่ายในองค์กร ทั้งนี้เพื่อเป็นหลักประกันการดำเนินการเป็นไปด้วยความมั่นคงและมีความเจริญเติบโต

4. เป็นการลดความสูญเปล่าของหน่วยงานที่ซ้ำซ้อนเพราะการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ทำให้มองเห็นภาพรวมขององค์กรที่ชัดเจนและยังเป็นการอำนวยความสะดวกในการจัดระเบียบขององค์กรให้มีความเหมาะสมกับลักษณะงานมากยิ่งขึ้น เป็นการจำแนกงานแต่ละแผนกไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน

5. ทำให้เกิดความแจ่มชัดในการดำเนินงานเนื่องจากการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นการกระทำโดยอาศัยทฤษฎี หลักการ และงานวิจัยต่างๆ มาเป็นตัวกำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในอนาคตอย่างเหมาะสมกับสภาพองค์กรที่ดำเนินอยู่

กล่าวโดยสรุปว่า ไม่มีองค์กรใดที่ประสบความสำเร็จได้ โดยปราศจากการวางแผน ดังนั้น การวางแผนจึงเป็นภารกิจอันดับแรกที่มีความสำคัญของกระบวนการจัดการที่ดี

1.3 ขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ขั้นตอนที่ 1 เตรียมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและเก็บรวบรวมข้อมูล

- เสนอโครงการเพื่อโปรดอนุมัติ
- แจงโครงการที่ได้รับอนุมัติให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่เมาะ และประชาคมตำบล
- เก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่เมาะ จัดประชุมประชาคมตำบล ส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อแจ้งแนวทางการพัฒนาเทศบาล รับทราบปัญหา ความต้องการ ประเด็นการพัฒนาและประเด็นที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความช่วยเหลือทางวิชาการ และแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมกับพื้นที่ และนำข้อมูลในแผนชุมชนมาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

- การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาของเทศบาลในปัจจุบัน

ขั้นตอนที่ 3 คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่เมาะ

- รวบรวมประเด็นหลักการพัฒนา ปัญหา ความต้องการ และข้อมูลต่างๆ
- กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา
- จัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เพื่อเสนอคณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่เมาะ

ขั้นตอนที่ 4 คณะกรรมการพัฒนาเทศบาลตำบลแม่เมาะ พิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ขั้นตอนที่ 5 นายกเทศมนตรีตำบลแม่เมาะ พิจารณาอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลแม่เมาะ

ขั้นตอนที่ 6 การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปปฏิบัติ

1.4 ประโยชน์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

การวางแผนที่ดีย่อมส่งผลให้เกิดประโยชน์ดังต่อไปนี้

1) บรรลุจุดมุ่งหมาย การวางแผนทุกครั้งจะมีจุดมุ่งหมายปลายทางเพื่อให้องค์กรบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดให้ การกำหนดจุดมุ่งหมายจึงเป็นงานขั้นแรกของการวางแผน ถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดมีความชัดเจนก็จะช่วยให้การบริหารแผนมีทิศทางมุ่งตรงไปยังจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิดผลดี

2) ประหยัด การวางแผนเกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญาเพื่อคิดวิธีการให้องค์กรบรรลุถึงประสิทธิภาพ เป็นการให้งานในฝ่ายต่างๆ มีการประสานงานกันดี กิจกรรมที่ดำเนินมีความต่อเนื่องกัน ก่อให้เกิดความเป็นระเบียบในงานต่างๆที่ทำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ อย่างคุ้มค่า นับว่าเป็นการลดต้นทุนที่ดี ก่อให้เกิดการประหยัดแก่องค์กร

3) ลดความไม่แน่นอน การวางแผนช่วยลดความไม่แน่นอนในอนาคตลงเพราะการวางแผนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์เหตุการณ์ในอนาคต การวางแผนที่มีประสิทธิภาพเป็นผลมาจากการวิเคราะห์พื้นฐานของข้อเท็จจริงที่ปรากฏขึ้น แล้วทำการคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตและได้หาแนวทางพิจารณาป้องกันเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นไว้แล้ว

4) เป็นเกณฑ์ในการควบคุม การวางแผนช่วยให้ผู้บริหารได้กำหนดหน้าที่การควบคุมขั้นทั้งนี้ เพราะการวางแผนและการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออกเป็นกิจกรรมที่ดำเนินการคู่กัน อาศัยซึ่งกันและกัน กล่าวคือถ้าไม่มีการวางแผนก็ไม่สามารถมีการควบคุม กล่าวได้ว่าแผนกำหนดจุดมุ่งหมายและมาตรฐานการปฏิบัติงานในหน้าที่การควบคุม

5) ส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมและการสร้างสรรค์ การวางแผนเป็นพื้นฐานด้านการตัดสินใจและเป็นสิ่งที่จะช่วยให้เกิดแนวความคิดใหม่ๆ (นวัตกรรม) และความคิดสร้างสรรค์ ทั้งนี้ เนื่องจากขณะที่ฝ่ายจัดการมีการวางแผนกันนั้นจะเป็นการระดมปัญญาของคณะผู้ทำงานด้านการวางแผนทำให้เกิดความคิดใหม่ๆ และความคิดสร้างสรรค์ นำมาใช้ประโยชน์แก่องค์กรและยังเป็นการสร้างทัศนคติการมองอนาคตระหว่างคณะผู้บริหาร

6) พัฒนาแรงจูงใจ ระบบการวางแผนที่ดีจะเป็นการบ่งชี้ให้เห็นถึงความร่วมแรงร่วมใจในการทำงานของผู้บริหาร และยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นในกลุ่มคนงานด้วยเพราะเขารู้อย่างชัดเจนว่าองค์กรคาดหวังอะไรจากเขาบ้าง นอกจากนี้ การวางแผนยังเป็นเครื่องมือฝึกและพัฒนาแรงจูงใจที่ดีสำหรับผู้บริหารในอนาคต

7) พัฒนาการแข่งขัน การวางแผนที่มีประสิทธิภาพ ทำให้องค์กรมีการแข่งขันกันมากกว่าองค์กรที่ไม่มีการวางแผนที่ขาดประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะการวางแผนจะเกี่ยวข้องกับการขยายขอบข่ายการทำงาน เปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ปรับปรุงสิ่งต่างๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

8) ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี การวางแผนได้สร้างความมั่นใจในเรื่องเอกภาพที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายขององค์กร ทำให้กิจกรรมต่างๆ ที่จัดวางไว้มุ่งไปที่จุดมุ่งหมายเดียวกัน มีการจัดประสานในฝ่ายต่างๆ ขององค์กรเพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในงานฝ่ายต่างๆ ขององค์กรเพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนในงานแต่ละฝ่ายขององค์กร

ส่วนที่ 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

- 2.1 บริบทตำบลแม่เมาะ
- 2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของท้องถิ่น
- 2.3 สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในระยะที่ผ่านมา

บทที่ 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาล

เทศบาลตำบลแม่เมาะ ได้จัดตั้งเป็นเทศบาลตำบลตั้งแต่วันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2550 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเทศบาลตำบล ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2550 ตั้งอยู่เลขที่ 390 หมู่ที่ 11 บ้านนาแคมพัฒนา ถนนสายลำปาง-แม่เมาะ ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

2.1 ด้านกายภาพ

2.1.1 ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล

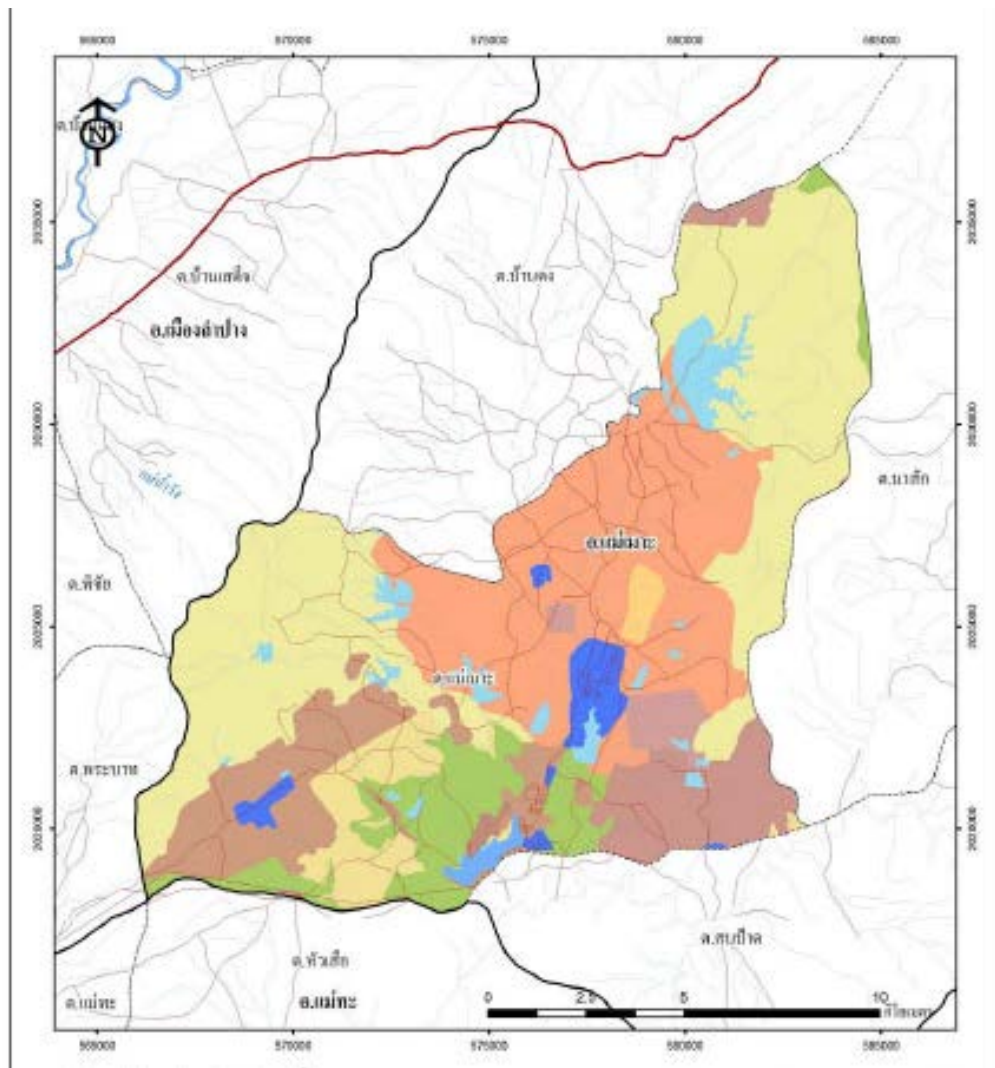
ตำบลแม่เมาะ มีลักษณะ เป็นชุมชน ชนบทกึ่งเมือง พื้นที่การทำเหมืองถ่านหินลิกไนต์ มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 117.5 ตารางกิโลเมตร หรือ 73,311 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศของเทศบาลตำบลแม่เมาะ ประมาณ 70% เป็นภูเขา และ 30 % เป็นพื้นที่ราบ และมีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 400 เมตร

เทศบาลตำบลแม่เมาะ มีอาณาเขตการปกครองติดต่อกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ ดังนี้

อาณาเขตทางทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลบ้านดง	อำเภอแม่เมาะ	จังหวัดลำปาง
อาณาเขตทางทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลสบป่าด	อำเภอแม่เมาะ	จังหวัดลำปาง
อาณาเขตทางทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลนาสัก	อำเภอแม่เมาะ	จังหวัดลำปาง
อาณาเขตทางทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลพระบาท	อำเภอเมือง	จังหวัดลำปาง

2.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่เขตตำบลแม่เมาะ มีลักษณะภูมิประเทศเป็นที่ราบระหว่างภูเขา ลักษณะภูมิประเทศตอนกลางของแอ่งแม่เมาะ โดยแบ่งตามธรณีสัณฐานได้เป็น

พื้นที่ราบลุ่มน้ำปัจจุบัน ได้แก่ บริเวณที่ราบลุ่มสองฝั่งน้ำ เช่น น้ำแม่เมาะ น้ำแม่ขามและห้วยต่างๆ เช่น ห้วยหลวง ห้วยทราย ห้วยคิง และห้วยเป็ด มีระดับความสูงประมาณ +300 ถึง + 320 เมตร พื้นที่เป็นแนวแคบๆ ขนาดกับลำน้ำและเอียงเทหาลำน้ำ ปัจจุบันพื้นที่ราบลุ่มนี้ยังคงสภาพเดิมเฉพาะบริเวณนอกเขต การใช้ประโยชน์ของ กฟผ.แม่เมาะ ได้แก่ สองฝั่งน้ำแม่เมาะด้านเหนือบริเวณบ้านดง บ้านหัวฝาย และด้านใต้บริเวณข้างสูงจนจรดอ่างเก็บน้ำแม่เมาะ บางส่วนของห้วยหลวงและห้วยคิง

พื้นที่ราบเชิงเขา ได้แก่ พื้นที่ลาดด้านตะวันตกของแอ่งแม่เมาะ มีความสูงของพื้นที่ตั้งแต่ระดับ +340 ถึง + 380 เมตร ความลาดเอียงอยู่ในแนวตะวันตกเฉียงเหนือ- ตะวันออกเฉียงใต้ตามทิศทางการไหลของห้วยหลวง ห้วยกาบ และห้วยนาปม ลักษณะพื้นที่เป็นแนวขนาดกับทิวเขาสูง มีความลาดเอียงสม่ำเสมอ ประกอบด้วยเศษหินที่เกิดจากการเคลื่อนที่ของมวลวัตถุ และตะกอนที่ยังไม่แข็งตัวของกรวด ทราย และดินเหนียว

เขตภูเขาสูง ได้แก่ พื้นที่ซึ่งอยู่สูงกว่า +400 เมตร ขึ้นไป ซึ่งเป็นภูเขาสูงด้านตะวันตกของแอ่งแม่เมาะ วางตัวอยู่ในแนวตะวันออกเฉียงเหนือ – ตะวันตกเฉียงใต้ ประกอบด้วย หินเศษหินภูเขาไฟยุคเพอร์โมไทรแอลซิก พื้นที่ที่มีความสูงชันมาก มียกเขาระเกะระกะ ไม่ปรากฏเป็นสันเขาชัดเจน ร่องน้ำเป็นรูปตัววีลึก ผันร่องน้ำชัน

เทศบาลตำบลแม่เมาะ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีลักษณะ เป็นชุมชน ชนบท กึ่งเมือง พื้นที่การทำเหมืองถ่านหินลิกไนต์ มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 117.5 ตารางกิโลเมตร หรือ 73,311 ไร่ ลักษณะภูมิประเทศของเทศบาลตำบลแม่เมาะ ประมาณ 70 % เป็นภูเขา และ 30 % เป็นพื้นที่ราบ และมีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 400 เมตร

2.1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

มีสภาพภูมิอากาศค่อนข้างอบอุ่นและหนาวจัดในฤดูหนาว มีฝนตกเนื่องจากพื้นที่จัดอยู่ในลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุม 3 ฤดู

ฤดูร้อน อยู่ในช่วงเดือนมีนาคม – พฤษภาคม ในช่วงกลางวันจะมีอากาศร้อนอบอ้าว แดดจัดและอากาศจะเย็นลงเล็กน้อยในช่วงเวลากลางคืน อุณหภูมิอยู่ระหว่าง 35 – 43 องศาเซลเซียส

ฤดูฝน อยู่ในช่วงเดือนมิถุนายน – ตุลาคม ฝนตกต้องตามฤดูกาล แต่ในบางปีจะมีฝนแล้ง

ฤดูหนาว อยู่ในช่วงเดือนพฤศจิกายน – กุมภาพันธ์ ในช่วงเช้าอากาศหนาวเย็น มีเมฆหมอกปกคลุม ช่วงกลางวันอากาศเย็นสบาย ส่วนตอนกลางคืนอากาศจะหนาวเย็นมาก อุณหภูมิอยู่ในช่วง 8 – 22 องศาเซลเซียส

อุณหภูมิ

สภาพพื้นที่ที่อยู่ตามที่ราบระหว่างหุบเขา และมีลักษณะภูมิประเทศเป็นภูเขา อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีเท่ากับ 26.3 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 29.9 องศาเซลเซียส ในเดือนเมษายน และอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด เท่ากับ 21.6 องศาเซลเซียส ในเดือนธันวาคม

ความเร็วลม

ความเร็วลมเฉลี่ยทั้งปีเท่ากับ 0.8 นอต โดยมีความเร็วลมเฉลี่ยต่ำสุดพบในเดือนตุลาคมถึงธันวาคม เท่ากับ 0.4 นอต ส่วนความเร็วลมเฉลี่ยสูงสุดพบในเดือนมิถุนายน เท่ากับ 1.3 นอต

ปริมาณน้ำฝน

ปริมาณน้ำฝนที่ตกในเขตพื้นที่อำเภอแม่เมาะ ซึ่งมีลักษณะภูมิประเทศแบบร้อนชื้นและมีพื้นที่เป็นป่าไม้ โดยปริมาณน้ำฝนที่ตกลงวัดได้จากพื้นที่โล่งและเป็นพื้นที่ราบที่อยู่อาศัย โดยปริมาณน้ำฝนที่ตกเฉลี่ยทั้งปีเท่ากับ 87 มิลลิเมตร โดยปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่ำสุดพบในเดือนมกราคม เท่ากับ 2.3 มิลลิเมตร และปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุดพบในเดือนกันยายน เท่ากับ 212.5 มิลลิเมตร นอกจากนี้ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อวัน ทั้งปี เท่ากับ 9 มิลลิเมตร

2.1.4 ลักษณะของดิน

เนื่องจากตำบลแม่เมาะ เป็นที่ราบระหว่างภูเขา แบ่งภูมิประเทศออกเป็น 3 ส่วน คือ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ พื้นที่ราบเชิงเขา และเขตภูเขาสูง

โดยบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ ดินมีลักษณะเป็นดินทรายแป้งที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ บริเวณห้วยหลวง ห้วยทราย ห้วยคิง และห้วยเป็ด

พื้นที่ราบเชิงเขา ดินที่พบในพื้นที่ตอน เขตดินแห้ง มีลักษณะที่หลากหลายแบบ ดินเหนียวลึกลึกมาก, ดินตื้นที่มีชั้นลูกรัง ก้อนกรวด เศษหินอยู่ภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดิน, ดินตื้นที่พบชั้นหินพื้นภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดิน และดินตื้นที่พบชั้นปูนมาร์ลหรือก้อนปูนภายในความลึก 50 ซม. จากผิวดิน

เขตภูเขาสูง มีลักษณะหินเศษหินภูเขาไฟยุคเพอร์โมไทรแอลซิก พื้นที่ที่มีความสูงชันมาก มียกเขาระเกะระกะ ไม่ปรากฏเป็นสันเขาชัดเจน ร่องน้ำเป็นรูปตัววีลึก ผันร่องน้ำชัน

**(ข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลกลุ่มชุดดิน กรมพัฒนาที่ดิน)*

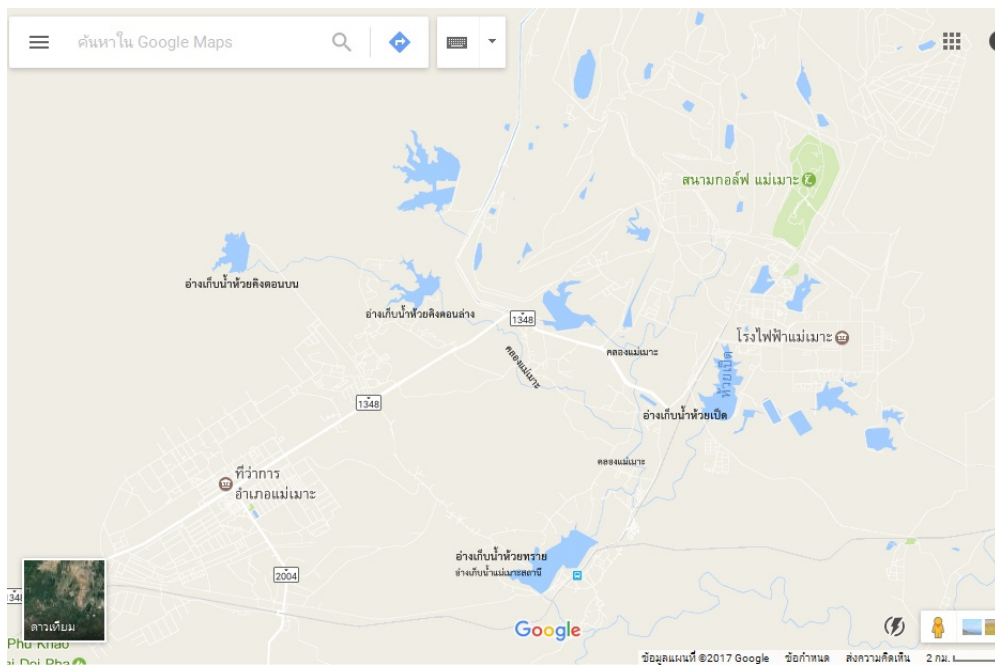
ลักษณะดินบริเวณภูเขาไฟจำปาแตก ต.แม่เมาะ อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง

2.1.5 ลักษณะของแหล่งน้ำ

ตำบลแม่เมาะแม้ไม่มีแม่น้ำที่สำคัญไหลผ่าน แต่ยังคงมีน้ำอยู่ในเขตพื้นที่ลำน้ำแม่เมาะ ไหลผ่านบ้านทางสูง บ้านห้วยเป็ด มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ ห้วยไคร้ , ห้วยป่าไผ่, ห้วยจำปาเตาะ, ห้วยเป็ด, ห้วยแม่เมาะ, ห้วยคิง, ห้วยแม่ปง, ห้วยน้ำงาม, ห้วยแก้งาม, ห้วยป่าคำ, ห้วยจำปง, ห้วยจำน้อย เป็นต้น ซึ่งลำห้วย หนองน้ำเหล่านี้ แม้วาในฤดูฝนจะมีน้ำมาก (ปริมาณฝนในช่วงฤดูฝน ทั้งสิ้น 212.5 มิลลิเมตร) แต่ด้วยสภาพพื้นที่ความชันทำให้น้ำไหลและล้นเข้าพื้นที่หมู่บ้าน แต่ในฤดูแล้งกลับไม่มีน้ำเพียงพอที่จะทำการเกษตร (ปริมาณฝนในช่วงฤดูแล้ง ทั้งสิ้น 2.3 มิลลิเมตร)

นอกจากแหล่งน้ำธรรมชาติแล้ว ตำบลแม่เมาะยังมีแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยไคร้ บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8 (แหล่งน้ำสำหรับประปาภูมิภาค อำเภอแม่เมาะ), อ่างเก็บน้ำห้วยคิงตอนบน บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8, อ่างเก็บน้ำห้วยคิงตอนล่าง บ้านห้วยคิง หมู่ที่ 6, อ่างเก็บน้ำบ่อเงินผืน บ้านเมาะสถานี หมู่ที่ 4, อ่างเก็บน้ำแม่เมาะสถานี บ้านเมาะสถานี หมู่ที่ 4, อ่างเก็บน้ำแม่ปง บ้านปงชัย หมู่ที่ 5 และอ่างเก็บน้ำห้วยป่าไผ่ บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8, สระน้ำเฉลิมพระเกียรติ บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8, สระเก็บน้ำบ้านนาแหมพัฒนา หมู่ที่ 11 ถือเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญที่ประชาชนใช้ในการทำเกษตรกรรม และการอุปโภคบริโภค (สำหรับน้ำประปาทั้งส่วนภูมิภาคและหมู่บ้าน)

แหล่งน้ำในเขตตำบลแม่เมะ อำเภอแม่เมะ จังหวัดลำปาง

2.1.6 ลักษณะของไม้และป่าไม้

ป่าไม้ในตำบลแม่เมะ ที่พบในพื้นที่มีลักษณะเป็นป่าเบญจพรรณ บริเวณบ้านปงชัย หมู่ที่ 5 และป่าเต็งรัง ดินภูเขาไฟ บริเวณบ้านเมะหลวง หมู่ที่ 8 ลักษณะทั่วไปเป็นป่าโปร่ง พื้นที่ป่าไม้ไม่รกทึบ มีต้นไม้มขนาดเล็กและขนาดกลาง ถุดแล้งจะผลัดใบ อาจมีไฟป่าเกิดขึ้น เนื่องจากมีปัจจัยกำหนดที่เกี่ยวข้องกับความแห้งแล้ง

ลักษณะไม้และป่าไม้ในพื้นที่ตำบลแม่เมะ

2.2 ด้านการเมือง/การปกครอง

2.2.1 เขตการปกครอง

เทศบาลตำบลแม่เมาะ มีจำนวนหมู่บ้านที่อยู่ในเขตรับผิดชอบ จำนวน 12 หมู่บ้าน

หมู่ที่	หมู่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน
1	บ้านห้วยเป็ด	นายณัฐพงษ์ ออบแก้ว
2	บ้านห้วยรากไม้	นายบุญมา เกียงแก้ว
3	บ้านทางสูง	นายอานันท์ กันทะอุ
4	บ้านเกาะสถานี	นางอำไพ สมดวง
5	บ้านปางชัย	นายอบ สอนทิพย์
6	บ้านห้วยคิง	นางแสงจันทร์ มูลขาว
7	บ้านใหม่นาแหม	นางอริสสร่า เครือบุญมา
8	บ้านเกาะหลวง	นายสันต์ แก้วประเทศ
9	บ้านเวียงสุวรรณค์	นางเบญจวรรณ ชัตติยากุล
10	บ้านใหม่มงคล	นายไพรัตน์ เมืองดี (กำนัน)
11	บ้านนาแหมพัฒนา	นางเสาวลักษณ์ เตชนันท์
12	บ้านเวียงหงส์ล้านนา	นายสมศักดิ์ พุบุตร

2.2.2 การเลือกตั้ง

เขตตำบลแม่เมาะ มีผู้มีสิทธิการเลือกตั้งในบัญชีรายชื่อ จำนวน 12,488 คน มีผู้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง จำนวน 8,615 คน แยกเป็นชาย 6,092 คน แยกเป็นหญิง 6,396 คน(ข้อมูลจากการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลแม่เมาะ เมื่อปี พ.ศ. 2556)

การเลือกตั้งนายกเทศมนตรี แบ่งการเลือกตั้งออกเป็น 1 เขต 21 หน่วยเลือกตั้ง ส่วนการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลตำบลแม่เมาะ แบ่งเขตเลือกตั้งออกเป็น 2 เขตการเลือกตั้ง 21 หน่วยเลือกตั้ง ดังนี้

เขตการเลือกตั้งที่	หน่วยที่	หมู่ที่	สถานที่เลือกตั้ง
1	1	1	ศาลาอเนกประสงค์บ้านห้วยเป็ด
1	2	2	ศาลาอเนกประสงค์บ้านใหม่ห้วยรากไม้
2	3	3	ศาลาวัดทางสูง
2	4	4	ศาลาวัดคีรีไชยแม่เมาะ
2	5	5	วัดปางชัย
2	6	5	โรงเรียนบ้านปางชัย
2	7	6	ศาลาวัดห้วยคิง (1)
2	8	6	ศาลาวัดห้วยคิง (2)
1	9	7	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชนฯ

เขตการเลือกตั้งที่	หน่วยที่	หมู่ที่	สถานที่เลือกตั้ง
1	10	7	ศาลาอเนกประสงค์บ้านใหม่นาแวม
1	11	8	วัดเมาะหลวง
1	12	8	โรงเรียนอนุบาลแม่เมาะ
1	13	8	ศาลาอเนกประสงค์หลังศาลหลักเมือง
1	14	8	ศาลาวัดทุ่งกล้วย
1	15	9	ศาลาอเนกประสงค์บ้านเวียงสวรรค์ (1)
1	16	9	ศาลาอเนกประสงค์บ้านเวียงสวรรค์ (2)
2	17	10	ศาลาอเนกประสงค์บ้านใหม่มงคล
2	18	10	ศาลาผู้สูงอายุบ้านใหม่มงคล
1	19	11	ศาลาอเนกประสงค์บ้านนาแวมพัฒนา (1)
1	20	11	ศาลาอเนกประสงค์บ้านนาแวมพัฒนา (2)
2	21	12	ศาลาสำนักรงษ์เวียงหงส์ล้านนา

*ข้อมูลจากการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีตำบลแม่เมาะ เมื่อปี พ.ศ. 2556

2.3 ประชากร

2.3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

จำนวนประชากรของตำบลแม่เมาะ มีจำนวนทั้งสิ้น 15,614 คน แยกเป็นประชากรชาย 7,697 คน ประชากรหญิง 7,917 คน จำนวนครัวเรือน มีทั้งหมด 8,402 ครัวเรือน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)			จำนวนครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
1	ห้วยเป็ด	376	410	786	874
2	ห้วยรากไม้	455	469	924	447
3	ทางสูง	116	120	236	264
4	เมาะสถานี	345	372	717	298
5	ปางชัย	611	569	1,180	507
6	ห้วยคิง	722	655	1,377	1,630
7	ใหม่นาแวม	807	884	1,691	908
8	เมาะหลวง	1,502	1,500	3,002	1,249
9	เวียงสวรรค์	904	978	1,882	714
10	ใหม่มงคล	790	832	1,622	580
11	นาแวมพัฒนา	673	670	1,343	582
12	เวียงหงส์ล้านนา	396	458	854	349
รวม		7,697	7,917	15,614	8,402

*ข้อมูลจากงานทะเบียนราษฎร เทศบาลตำบลแม่เมาะ

2.3.2 ช่วงอายุและจำนวนประชากร

จำนวนประชากรของตำบลแม่เมาะ แยกตามช่วงอายุ ได้ดังนี้

ช่วงอายุและจำนวนประชากร	จำนวนประชากร (คน)		
	ชาย	หญิง	รวม
เยาวชน (อายุต่ำกว่า 18 ปี)	1,439	1,383	2,822
ประชาชน (อายุ 18 – 60 ปี)	5,018	5,173	10,191
ประชากรผู้สูงอายุ (อายุมากกว่า 60 ปี)	1,240	1,361	2,601
รวม	7,697	7,917	15,614

*ข้อมูลจากงานทะเบียนราษฎร เทศบาลตำบลแม่เมาะ

2.4 สภาพทางสังคม

2.4.1 การศึกษา

ตำบลแม่เมาะ มีโรงเรียนในสังกัดเทศบาลตำบลแม่เมาะ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ในเขตพื้นที่ สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาอัธยาศัย ดังนี้

➤ สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลตำบลแม่เมาะ

(1) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลแม่เมาะ ในส่วนของการบริหารจัดการศึกษาของเทศบาลตำบลแม่เมาะ ได้ดำเนินการตามโครงการถ่ายโอนภารกิจศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งปฏิบัติตามนโยบายการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 มาตรา 78 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 30 กระทรวงมหาดไทย มีนโยบายถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการในปีการศึกษา 2549 จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ ณ บ้านใหม่นาแวม หมู่ที่ 7 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ปัจจุบันมีนักเรียนทั้งหมด จำนวน 221 คน

- เพศชาย 105 คน
- เพศหญิง 116 คน
- รวม 221 คน

(2) โรงเรียนเทศบาลตำบลแม่เมาะ เป็นสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลตำบลแม่เมาะ ตั้งอยู่บริเวณ ณ บ้านแม่หลวง หมู่ที่ 8 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เปิดสอนในระดับอนุบาล (อนุบาล 1 – อนุบาล 3) ปัจจุบันมีจำนวนนักเรียนทั้งหมด 514 คน เพศชาย 264 คน เพศหญิง 250 คน

➤ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ ในพื้นที่ตำบลแม่เมาะ มีทั้งหมด 4 โรงเรียน ดังนี้

(1) โรงเรียนเวียงหงส์ล้านนา ตั้งอยู่ที่ ณ บ้านเวียงหงส์ล้านนา หมู่ที่ 12 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ปัจจุบันได้ย้ายมาที่โรงเรียนวัดบ้านแหม หมู่ที่ 11 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยมีจัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษา มีจำนวนนักเรียน ดังนี้

● ระดับอนุบาล	จำนวน	5	คน
● ระดับประถมศึกษา	จำนวน	13	คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	18	คน

*(ข้อมูลจาก งานทะเบียน โรงเรียนเวียงหงส์ล้านนา ประจำปีการศึกษา 2561)

(2) โรงเรียนวัดบ้านแหม ตั้งอยู่ที่ ณ ช้างเทศบาลตำบลแม่เมาะ บ้านนาแหมพัฒนา หมู่ที่ 11 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาลและระดับประถมศึกษา มีจำนวนนักเรียนดังนี้

● ระดับอนุบาล	จำนวน	30	คน
● ระดับประถมศึกษา	จำนวน	167	คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	197	คน

*(ข้อมูลจาก งานทะเบียน โรงเรียนวัดบ้านนาแหม ประจำปีการศึกษา 2561)

(3) โรงเรียนอนุบาลแม่เมาะ ตั้งอยู่ที่ ณ บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จัดการเรียนการสอนในระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีจำนวนนักเรียน ดังนี้

● ระดับอนุบาล	จำนวน	139	คน
● ระดับประถมศึกษา	จำนวน	991	คน
● ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน	149	คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	1,279	คน

*(ข้อมูลจาก งานทะเบียน โรงเรียนอนุบาลแม่เมาะ ประจำปีการศึกษา 2561)

(4) โรงเรียนแม่เมาะวิทยา ตั้งอยู่ที่ ถนนแม่เมาะหลวง หมู่ที่ 8 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จัดการเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวนนักเรียนดังนี้

● ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน	575	คน
● ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน	217	คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	792	คน

*(ข้อมูลจาก งานทะเบียน โรงเรียนแม่เมาะวิทยา ประจำปีการศึกษา 2561)

➤ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

- วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ กฟผ.แม่เมาะ เดิมชื่อว่า วิทยาลัยเทคนิค กฟผ. แม่เมาะ ซึ่งจัดตั้งตามโครงการความร่วมมือของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในปี 2546 โดยการจัดการศึกษาและบริหารงานเสมือนเป็นสาขาของวิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง สถานศึกษาได้รับงบประมาณสนับสนุนที่ดินสิ่งก่อสร้าง และด้านครุภัณฑ์การศึกษา จากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำนวน 372,470,600.00 บาท ซึ่งประกาศจัดตั้งเป็นสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2551 โดยใช้ชื่อว่า “วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ กฟผ. แม่เมาะ” ตั้งอยู่ที่ เลขที่ 393 บ้านใหม่นาแหม หมู่ที่ 7 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

ปัจจุบันวิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ กฟผ. แม่เมาะ เปิดสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาพาณิชยกรรม จำนวน 6 หลักสูตร คือ ระดับ ปวช. เปิดสอน 5 สาขาวิชา คือ สาขาวิชานานยนต์ สาขาวิชาไฟฟ้ากำลัง สาขาวิชาเชื่อมโลหะ สาขาวิชาการบัญชี และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ระดับ ปวส. เปิดสอน 2 สาขา คือ สาขาวิชานานยนต์และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ มีจำนวนนักศึกษาทั้งสองระดับ ดังนี้

● ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)	จำนวน	639	คน
● ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)	จำนวน	299	คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	938	คน

*(ข้อมูลจาก งานทะเบียน วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ กฟผ.แม่เมาะ ประจำปีการศึกษา 2561)

➤ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย

- ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่เมาะ ตั้งอยู่ ณ ศูนย์ราชการอำเภอแม่เมาะ (ที่ทำการปกครองอำเภอแม่เมาะ) บ้านแม่หลวง หมู่ที่ 8 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง โดยได้เริ่มก่อตั้งในปี พ.ศ. 2535 ได้จัดตั้งห้องสมุดประชาชนอำเภอแม่เมาะ ขึ้นโดยใช้อาคารขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่เมาะ มีครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียนเป็นผู้ดูแล เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2551 ได้มีพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 ตามราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 125 ตอนพิเศษ 60 ง ลงวันที่ 25 มีนาคม 2551 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง บัญชีรายชื่อสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่มีความพร้อมในการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษา โดยให้เปลี่ยนชื่อจากสถานศึกษาเดิม เป็น “ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่เมาะ” โดยจัดการเรียนการสอน 3 ระดับ คือ ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีจำนวนนักเรียนแยกตามระดับ ดังนี้

● ระดับประถมศึกษา	จำนวน	41	คน
● ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน	170	คน
● ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน	261	คน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	472	คน

*(ข้อมูลจาก ศูนย์การเรียนรู้นอกระบบฯ อำเภอแม่เมาะ)

2.4.2 สาธารณสุข

- โรงพยาบาลรัฐบาลประจำอำเภอแม่เมาะ 1 แห่ง คือ “โรงพยาบาลแม่เมาะ” ตั้งอยู่ที่ บ้านนาแหมพัฒนา หมู่ที่ 11 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง มีบุคลากรและเจ้าหน้าที่ ดังนี้

(1) แพทย์	จำนวน	4	คน
(2) พยาบาล	จำนวน	56	คน
(3) ทันตแพทย์	จำนวน	3	คน
(4) เภสัชกร	จำนวน	5	คน
(5) เจ้าพนักงานส่งเสริมสาธารณสุข	จำนวน	3	คน
(6) เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน	จำนวน	3	คน

- สถานพยาบาลของรัฐวิสาหกิจ

กองการแพทย์และอนามัยการไฟฟ้าแม่เมาะ สังกัดการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นสถานพยาบาลขนาด 10 เตียง ตั้งอยู่ในเขตของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ

• อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จำนวน 290 คน มี นางศิริพร วงศ์คำ เป็น ประธานอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

หมู่ที่	บ้าน	จำนวน อสม. (คน)	ประธาน อสม. ประจำหมู่บ้าน
1	บ้านห้วยเป็ด	16	นายองอาจ ทองสุข
2	บ้านห้วยรากไม้	16	นางปรานอม พันธุ์ใหญ่
3	บ้านทางสูง	5	นางศิริพร วงศ์คำ
4	บ้านเกาะสถานี	15	นางสมพร ชุมศรี
5	บ้านปางชัย	20	นางพัชรี ไชยะเสน
6	บ้านห้วยคิง	20	น.ส. กัลยา วัตจันทร์
7	บ้านใหม่นาแหม	23	นางวันดี ผาทอง
8	บ้านเกาะหลวง	67	นางกัลยา วงศ์สถิต
9	บ้านเวียงสวรรค์	40	นางอรวรรณ ศรีพจน์
10	บ้านใหม่มงคล	21	นางพิกุล ทาสวรรณ์
11	บ้านนาแหมพัฒนา	28	นางปัทมาภรณ์ อาจชัยกรณ์
12	บ้านเวียงหงส์ล้านนา	19	นางบุษบา ชุมภูสีบ

- คลินิกเอกชน จำนวน 2 แห่ง คือ
 1. คลินิกหมอเกษา รักษาโรคทั่วไป และโรคกระดูกกล้ามเนื้อ
 2. คลินิกหมอกฤษฏา รักษาโรคทั่วไป
- ร้านขายยาแผนปัจจุบัน จำนวน 5 แห่ง
- การเจ็บป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลแม่เกาะ 5 อันดับแรก
 - (1) ระบบทางเดินหายใจ
 - (2) โรคระบบย่อยอาหาร
 - (3) โรคระบบไหลเวียนเลือด
 - (4) โรคระบบกล้ามเนื้อโครงร่างและกล้ามเนื้อยึดเสริม
 - (5) โรคเกี่ยวกับระบบต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตาโบลิซึม

2.4.3 อาชญากรรม

ด้วยตำบลแม่เมาะ มีเป็นสังคมแบบกึ่งชนบทกึ่งเมือง มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากต่างพื้นที่เข้ามาทำงานในตำบลแม่เมาะจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และยังมีแรงงานต่างด้าวทั้งถูกกฎหมายและลักลอบเข้าเมือง เพื่อมาเป็นแรงงาน ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรมเพิ่มขึ้นจากอดีต ปัญหาทะเลาะวิวาทระหว่างคนในพื้นที่กับคนต่างพื้นที่, ระหว่างคนงานที่เข้ามาทำงานในแคมป์คนงานของบริษัท, วัยรุ่นจากทั้งในและนอกพื้นที่ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นปัญหาเล็กน้อยๆ นอกจากนี้ยังพบปัญหาลักขโมย ลักทรัพย์ในบางพื้นที่ แต่ก็ได้รับการดูแลเป็นอย่างดีจากสถานีตำรวจภูธรแม่เมาะ จังหวัดลำปาง เข้ามารักษาสงบเรียบร้อยของประชาชนในพื้นที่ตำบลแม่เมาะและตำบลใกล้เคียง

2.4.4 ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอำเภอแม่เมาะ พบว่ามีปัญหายาเสพติดจำนวนมาก ด้วยพื้นที่แม่เมาะเป็นที่ตั้งของโรงงานขนาดใหญ่ คือ โรงไฟฟ้าแม่เมาะ ทำให้มีจำนวนประชากรแฝง จากการเคลื่อนย้ายแรงงานจำนวนมากในช่วงที่โรงไฟฟ้ากำลังขยายการผลิต ทำให้มีการลักลอบค้ายาเสพติดในพื้นที่เพิ่มขึ้น และทางสถานีตำรวจภูธรแม่เมาะได้มีมาตรการจัดการกับผู้ค้าและผู้เสพยาเสพติด โดยผู้เสพยาจะส่งตัวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการบำบัดเลิกยาต่อไป

2.4.5 การสังคมสงเคราะห์

การสังคมสงเคราะห์ของเทศบาลตำบลแม่เมาะ เป็นการดำเนินงานให้เกิดการบริหารที่ดีแก่ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาความเดือดร้อนและต้องการความช่วยเหลือ ได้มีโอกาสพบสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ได้รับสวัสดิภาพในชีวิตอย่างเพียงพอ เป็นการวางแผนป้องกันและแก้ไขปัญหาระยะยาว และ มุ่งส่งเสริมให้บุคคล/กลุ่มบุคคล ชุมชนมีการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในตำบลแม่เมาะมีผู้ที่ต้องการการสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

(1) ผู้สูงอายุ	2,713 คน
(2) ผู้พิการ	583 คน
(3) ผู้ป่วยติดเชื้อเอดส์	34 คน

(ข้อมูลจากการลงทะเบียนรับเบี้ยยังชีพ ทด.แม่เมาะ)

2.5 ระบบบริการพื้นฐาน

2.5.1 การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมขนส่งทางบกของตำบลแม่เมาะ สามารถเดินทางโดยรถยนต์ รถจักรยานยนต์ โดยมีถนนสายหลัก ดังนี้

- ถนนจักรยาน (Bike lane) จากแยกไฟแดงตลาด อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง ถึงบ้านปางชัย หมู่ที่ 5 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ระยะทางประมาณ 11 กิโลเมตร เลียบทางหลวงหมายเลข 1348 โดยการสนับสนุนงบประมาณจากแขวงทางหลวงลำปาง ที่ 1

- ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 1348 เป็นเส้นทางหลักที่ใช้ในการเดินทางตั้งอยู่ในอำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง จุดเริ่มต้นจากทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 11 (แยกผาลาด) ไปยัง โรงไฟฟ้าแม่เมาะ ระยะทาง 45 กิโลเมตร

- ทางหลวงชนบท หมายเลข 2004 เป็นเส้นทางระหว่างตำบล ในส่วนของตำบลแม่เมาะ เริ่มต้นจากแยกไปรษณีย์ ไปยังทางรถไฟ ณ บ้านห้วยรากไม้ ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง ระยะทาง 2.4 กิโลเมตร

2.5.2 การไฟฟ้า

ตำบลแม่เมาะ เป็นตำบลที่มีระบบการไฟฟ้าขยายทั่วถึงทั้งตำบล ประชากรมีไฟฟ้าใช้ครอบคลุมร้อยละ 99.4 มีเพียง 52 ครัวเรือนที่ไม่มีไฟฟ้าใช้ (คิดเป็นร้อยละ 0.6) ซึ่งส่วนใหญ่ครัวเรือนสร้างอยู่ในเขตพื้นที่ทำการเกษตร เช่น สวนยางพารา สวนผลไม้ เป็นต้น นอกจากนั้นเป็นบ้านเรือนที่สร้างใหม่เนื่องจากย้ายมาจากพื้นที่ก่อสร้างของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยแม่เมาะ

2.5.3 การประปา

ประชาชนในตำบลแม่เมาะ ได้รับการบริหารด้านการประปาจากการประปาส่วนภูมิภาค จังหวัดลำปาง และกิจการประปาของหมู่บ้าน ครบทั้ง 12 หมู่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นประปาระบบผิวดิน โดยแหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิตประปาส่วนมากใช้น้ำดิบจากอ่างเก็บน้ำห้วยไคร้ (บ้านเมาะหลวง ตำบลแม่เมาะ) มาผลิตน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปางให้บริการประชาชน ส่วนกิจการประปาหมู่บ้านมีทั้งหมด 5 หมู่บ้าน คือ บ้านห้วยเป็ด หมู่ที่ 1, บ้านหางสูง หมู่ที่ 3, บ้านเมาะสถานี หมู่ที่ 4, บ้านปงชัย หมู่ที่ 5 และบ้านห้วยคิง หมู่ที่ 6

2.5.4 โทรศัพท์

ในพื้นที่ตำบลแม่เมาะ มีเครือข่ายและโครงข่ายสัญญาณโทรศัพท์เคลื่อนที่/สัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ ทุกเครือข่าย ยกเว้นบริเวณป่าไม้ที่บางจุด มีเครือข่ายโทรศัพท์บ้านครอบคลุมทุกพื้นที่ บางหมู่บ้านยังคงมีโทรศัพท์สาธารณะบริการประชาชน

2.5.5 ไปรษณีย์หรือการสื่อสารหรือการขนส่งและวัสดุครุภัณฑ์

ตำบลแม่เมาะ ที่จุดบริการขนส่งและวัสดุ ครุภัณฑ์ จำนวน 3 แห่ง คือ

1. ไปรษณีย์อำเภอแม่เมาะ ตั้งอยู่เลขที่ 221 หมู่ที่ 11 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง (ติดกับเทศบาลตำบลแม่เมาะ) บริการรับส่งพัสดุ โดยเปิดบริการในวันจันทร์-ศุกร์ ตั้งแต่เวลา 08.30-16.30 น. และวันเสาร์ ตั้งแต่เวลา 08.30-12.00 น.

2. บริษัท Kerry Express สาขาแม่เมาะ ตั้งอยู่บ้านห้วยรากไม้ หมู่ที่ 2 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง บริการรับส่งพัสดุ โดยเปิดบริการในวันจันทร์ - เสาร์ ตั้งแต่เวลา 08.30 - 16.30 น.

3. บริษัทขนส่ง NIM Express สาขาแม่เมาะ (ข้างนิมซีเส็งลิสซิ่ง) ตั้งอยู่บ้านใหม่นาแหม หมู่ที่ 7 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง บริการรับส่งพัสดุ โดยเปิดบริการในวันจันทร์ – เสาร์ ตั้งแต่เวลา 08.30 – 16.30 น.

4. บริษัทขนส่ง Flash Express สาขาแม่เมาะ ตั้งอยู่ ซอย 6 บ้านใหม่นาแหม หมู่ที่ 7 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง บริการรับส่งพัสดุ โดยเปิดบริการในวันจันทร์ – เสาร์ ตั้งแต่เวลา 08.30–16.30 น.

2.6 ระบบเศรษฐกิจ

2.6.1 การเกษตร

ตำบลแม่เมาะ มีทั้งหมด 12 หมู่บ้าน 8,402 ครัวเรือน มีครัวเรือนเกษตรกร 1,238 ครัวเรือน มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด 6,178.25 ไร่ แบ่งออกเป็น

(1) พื้นที่ทำนา (ข้าวนาปี/ข้าวไร่)	457.25	ไร่
(2) พื้นที่ทำพืชไร่	1,062.00	ไร่
(3) พื้นที่ทำสวน	4,155.00	ไร่
(4) พื้นที่ทำปลูกพืชผัก	99.00	ไร่
(5) พื้นที่ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	5.00	ไร่

2.6.2 การประมง

การประมงของตำบลแม่เมาะ เป็นการทำประมงพื้นบ้าน เช่น การตกปลาด้วยเบ็ด การทอดแห ตกปลา ในอดีตในลำห้วยต่างๆของตำบลแม่เมาะเป็นแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์ มีปลาชุกชุม ทำให้ชาวบ้านจับปลาได้เป็นจำนวนมาก ปัจจุบันแหล่งน้ำที่เหมาะสมแก่การทำประมง ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยคิงตอนบน อ่างเก็บน้ำห้วยคิงตอนล่าง และอ่างเก็บน้ำบ้านเมาะสถานี โดยการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของตำบลแม่เมาะ มีจำนวน 85 ราย

2.6.3 ปศุสัตว์

การปศุสัตว์ของตำบลแม่เมาะ ส่วนใหญ่ที่พบจะเป็นการเลี้ยงไว้ภายในครัวเรือน เช่น ไก่ เป็ด ปลา สุกร โค กระบือ ฯลฯ นอกจากนั้นทางเทศบาลตำบลแม่เมาะและหน่วยงานในพื้นที่ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนที่รวมกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับทางด้านปศุสัตว์ ได้แก่ กลุ่มเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่/พื้นเมือง, กลุ่มเลี้ยงหมู, กลุ่มเลี้ยงไก่บ้านเวียงสวรรค์, กลุ่มเลี้ยงไก่บ้านห้วยเป็ด และกลุ่มเลี้ยงปลาบ้านห้วยเป็ด เป็นต้น

รายงานจำนวนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ระดับหมู่บ้าน (ตำบลแม่เมาะ) กรมปศุสัตว์

หมู่ที่	ชุมชน/หมู่บ้าน	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ (คน)	โคเนื้อ (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)
1	บ้านห้วยเป็ด	70	22	3	108	1,584	95
2	บ้านห้วยรากไม้	60	47	-	-	1,634	92
3	บ้านทางสูง	29	67	-	-	735	-
4	บ้านเมาะสถานี	7	30	-	-	265	120
5	บ้านปางชัย	30	24	25	-	710	11
6	บ้านห้วยคิง	75	58	59	27	1,909	20
7	บ้านใหม่ณาแหม	33	-	-	18	796	-
8	บ้านเมาะหลวง	54	474	-	-	1,495	22
9	บ้านเวียงสุวรรณค์	19	-	-	-	557	12
10	บ้านใหม่มงคล	44	96	-	-	1,448	21
11	บ้านนาแหมพัฒนา	23	73	-	-	500	-
12	บ้านเวียงหงส์ล้านนา	-	-	-	-	-	-
รวมทั้งสิ้น		444	891	87	153	11,633	393

ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รายครัวเรือน

2.6.4 การบริการ

การบริการสาธารณะจากเทศบาลตำบลแม่เมาะ เป็นการบริการเพื่อประชาชนในเขตพื้นที่ตำบล แม่เมาะ จำนวน 3 แห่ง ได้แก่

1. สระว่ายน้ำเทศบาลตำบลแม่เมาะ ให้บริการสำหรับผู้ที่ต้องการออกกำลังกายว่ายน้ำ และบริการฟิตเนส เพื่อออกกำลังกาย ตั้งอยู่ ณ บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

2. จุดบริการน้ำดื่มเทศบาลตำบลแม่เมาะ ให้บริการน้ำดื่มสะอาดบริการฟรี ตั้งอยู่ ณ ด้านหลังเทศบาลตำบลแม่เมาะ (ตรงข้ามโรงพยาบาลแม่เมาะ) หมู่ที่ 11 ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง

3. ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพแพทย์แผนไทยเทศบาลตำบลแม่เมาะ ให้บริการนวดแผนไทย นวดฝ่าเท้า ประคบสมุนไพร และอบสมุนไพร ตั้งอยู่ ณ เทศบาลตำบลแม่เมาะ (ลานจอดรถเทศบาลฯ)

การบริการจากหน่วยงานอื่นในพื้นที่ตำบลแม่เมาะ มีหน่วยงานราชการที่ดำเนินงานอยู่ 2 หน่วยงาน ได้แก่

1. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปาง (อำเภอแม่เมาะ) ตั้งอยู่ในบริเวณแยกไปรษณีย์ ให้บริการด้านไฟฟ้า การติดตั้งและขยายเขตไฟฟ้าในครัวเรือน และชำระค่าธรรมเนียมไฟฟ้า

2. การประปาส่วนภูมิภาค (อำเภอแม่เมาะ) ให้บริการเสียดำเนินการน้ำประปาเท่านั้น

2.6.5 การท่องเที่ยว

ตำบลแม่เมาะ ได้รับการสนับสนุนให้เป็นเมืองท่องเที่ยว โดยทางหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นเทศบาลตำบลแม่เมาะ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(แม่เมาะ) และหน่วยงานอื่นในพื้นที่ ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว และในพื้นที่ตำบลแม่เมาะมีแหล่งท่องเที่ยวจำนวนมากทั้งทางระบบทรัพยากรธรรมชาติ นิเวศวิทยา ความเชื่อและศาสนา และที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่

- ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอแม่เมาะ (อยู่ระหว่างก่อสร้าง) บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8
- ศาลหลักเมืองอำเภอแม่เมาะ บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8
- ภูเขาไฟจำป่าแดด บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8
- แผ่นดินหวืด บ้านปงชัย หมู่ที่ 5
- วัดรัตนคูหา บ้านม่อน-ทุ่งกล้วย หมู่ที่ 8
- ถ้ำเทพสถิตย์ บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8
- ถ้ำตอยน้อย บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8
- ถ้ำผางมัม บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8
- ถ้ำตอยงู บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8
- สวนพฤกษชาติ เหมืองลิกันไนด์
- ศาลาชมวิว กฟผ.แม่เมาะ
- ทุ่งดอกบัวตอง กฟผ.แม่เมาะ

2.6.6 อุตสาหกรรม

ภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่ตำบลแม่เมาะ มีทั้งขนาดเล็ก-กลาง-ใหญ่ โดยขนาดเล็กเป็นอุตสาหกรรมภายในครัวเรือน เช่น วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหาร กลุ่มอาชีพต่างๆ ส่วนอุตสาหกรรมขนาดกลาง เช่น อู่ซ่อมรถ วิสาหกิจชุมชนอิวมีส์ล้านปีอินทรีย์แม่เมาะ และอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ คือ “โรงไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เหมืองแม่เมาะ” ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมผลิตกระแสไฟฟ้าที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศไทย มีจำนวนแรงงานในภาคอุตสาหกรรมจำนวนมาก

2.6.7 การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

ภายในตำบลแม่เมาะ มีหน่วยธุรกิจ/พาณิชย์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสถานประกอบการขนาดเล็ก ตามสภาพของชุมชน มีดังนี้

● ร้านค้า (โชว์ห่วย)	จำนวน	270 แห่ง
● สถานบริการน้ำมัน	จำนวน	2 แห่ง
● ตลาดสด	จำนวน	3 แห่ง
● สถานที่จำหน่ายอาหาร ตาม พรบ.สาธารณสุข	จำนวน	33 แห่ง
● โรงแรม	จำนวน	8 แห่ง
● ธนาคาร	จำนวน	3 แห่ง

กลุ่มอาชีพของตำบลแม่เมาะ เป็นกลุ่มอาชีพที่ก่อตั้งขึ้นภายในหมู่บ้าน เป็นการรวมกลุ่มของคนในชุมชน เพื่อสร้างอาชีพทั้งที่เป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม โดยใช้วัตถุดิบ ความโดดเด่นของพื้นที่ เอกลักษณ์ของชุมชน และความสามารถของคนในชุมชนในการพัฒนา โดยแบ่งกลุ่มอาชีพเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเกษตรกรรม ด้านปศุสัตว์ ด้านหัตถกรรม และด้านแปรรูปอาหาร โดยมีรายละเอียดกลุ่ม ดังนี้

ชื่อกลุ่ม	ที่ตั้งกลุ่ม	ประธานกลุ่ม
กลุ่มเกษตรกรรม		
- วิสาหกิจชุมชนปลูกผักปลอดสารพิษและสมุนไพร	เลขที่ 15 หมู่ที่ 6	นางสมพร ไชยชนะ
- กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษไฮโดรโปนิก	เลขที่ 514/1 หมู่ที่ 9	นางสมาพร โนจิตร
- กลุ่มการเกษตรผสมผสาน หมู่ที่ 9	เลขที่ 610 หมู่ที่ 9	นายสายยุทธ พรหมพา
- กลุ่มเพาะเห็ดนางฟ้าบ้านเวียงสวรรค์	เลขที่ 579 หมู่ที่ 9	นางจำปี ตาอ้ายเทือก
- กลุ่มปลูกข้าวโพดอาหารสัตว์	เลขที่ 531 หมู่ที่ 8	นายสมบัติ ไทยพยัคฆ์
- กลุ่มสมุนไพรบำบัดบ้านแม่หลวง	เลขที่ 15 หมู่ที่ 8	นางดวงรัชนี ลิ้มปิชาติ
- กลุ่มปลูกผักไร้ดิน	เลขที่ 88 หมู่ที่ 5	นางสุนันท์ เล็ก
- กลุ่มเกษตรพอเพียงบ้านหางสูง	เลขที่ 146/2 หมู่ที่ 3	นางสมพิศ คำนันทา
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรแม่หลวงแปรรูปพริก	เลขที่ 441 หมู่ที่ 8	นางกชพร เขี้ยสีบ
- กลุ่มผู้ปลูกผักเพื่อการค้า	เลขที่ 107 หมู่ที่ 7	นางรุจี ใบป้อ
- กลุ่มส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงผู้พิการ	เลขที่ 552 หมู่ที่ 6	นายบงการ ขาวปลอด
- กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ	เลขที่ 88 หมู่ที่ 11	นางสุนทรี
- กลุ่มทำปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ	เลขที่ 171 หมู่ที่ 10	นางกอบกุล ยะสีบ
- กลุ่มปลูกมะนาวในวงบ่อ	เลขที่ - หมู่ที่ 10	นางสุนทรี วงศ์เปี้ย
- กลุ่มปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	เลขที่ 75 หมู่ที่ 4	นางมาลัย อินตะชะ

ชื่อกลุ่ม	ที่ตั้งกลุ่ม	ประธานกลุ่ม
- กลุ่มผักไร้ดินบ้านเวียงสวรรค์	เลขที่ 71/1 หมู่ที่ 9	นางเพ็ญศรี วังสาร
- กลุ่มปลูกพืชผักสวนครัว	เลขที่ - หมู่ที่ 9	นางหน้อย โนจิตร
- กลุ่มเพาะเห็ดเวียงสวรรค์	เลขที่ - หมู่ที่ 9	น.ส.สรินทร์
ด้านปศุสัตว์		
- กลุ่มเลี้ยงไก่พันธุ์ไข่/พื้นเมือง	เลขที่ 171 หมู่ที่ 10	นายพร บุญมาก
- กลุ่มเลี้ยงหมู	เลขที่ 107 หมู่ที่ 9	นายบุญส่ง ทิพย์ธันวา
- กลุ่มเลี้ยงไก่บ้านเวียงสวรรค์	เลขที่ 62/1 หมู่ที่ 9	นายประเสริฐ ก้าวกิจพา
- กลุ่มเลี้ยงไก่บ้านห้วยเป็ด	เลขที่ 211 หมู่ที่ 1	น.ส.ทิวากร จันทะเกตุ
- กลุ่มเลี้ยงปลาบ้านห้วยเป็ด	เลขที่ 211 หมู่ที่ 1	นายธีระ คล้ายล่า
ด้านหัตถกรรม		
- กลุ่มเย็บปักถักร้อย	เลขที่ 226 หมู่ที่ 7	นางสุวรรณา เปี่ยมลือ
- กลุ่มเฟอร์นิเจอร์ไม้คริวเรือน	เลขที่ 89 หมู่ที่ 9	นายสมภาค สุริยะ
- กลุ่มศิลปะลายนูนต่ำ บ้านทางสูง	เลขที่ 119/2 หมู่ที่ 3	นางสมาลี ปัญญาสืบ
- กลุ่มสานแหและยอ	เลขที่ 69 หมู่ที่ 11	นางสมล ทอมทอง
- กลุ่มตัดเย็บผ้าห่มเวียงสวรรค์	เลขที่ 69 หมู่ที่ 9	นางเสถียร ทนงล่อม
- กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้าเวียงสวรรค์	เลขที่ 237 หมู่ที่ 9	นางบังอร กองเศษ
- กลุ่มใบบัว	เลขที่ - หมู่ที่ 4	
- กลุ่มทอตุ่ง	เลขที่ - หมู่ที่ 4	
- กลุ่มสานเส้นพลาสติก	เลขที่ - หมู่ที่ 4	
- กลุ่มหัตถกรรมเย็บกระเป๋า	เลขที่ - หมู่ที่ 9	นางจันทร์จิรา
- กลุ่มตะกร้าปอแก้ว	เลขที่ - หมู่ที่ 11	นางสายฝน ตาคำ
กลุ่มแปรรูปอาหาร		
- กลุ่มแปรรูปอาหารจากสัตว์ ไก่ หมู แคบหมู	เลขที่ 140 หมู่ที่ 8	นายชลายุทธ จอมคำ
- กลุ่มเบญจมาศแปรรูปอาหาร	เลขที่ 329/1 หมู่ที่ 7	นายศรียรรณ เครือบุญมา
- กลุ่มทำขนมอบขนมไทยบ้านเวียงสวรรค์	เลขที่ 108 หมู่ที่ 9	นางกาญจน์ มีสุข
- กลุ่มกล้วยฉาบเกาะสถานี	เลขที่ 69 หมู่ที่ 4	นางสาคร คำดวง
- กลุ่มแม่บ้านเกษตรแม่หลวงแปรรูปพริก	เลขที่ 441 หมู่ที่ 8	นางกชพร เปี้ยสืบ
- กลุ่มแปรรูปแหนม	เลขที่ 94/2 หมู่ที่ 7	นางอรัญ น้อยเปียง
- กลุ่มบัวแก้วแปรรูปผักผลไม้	เลขที่ - หมู่ที่ 6	นางสายธาร บัวแก้ว

2.6.8 แรงงาน

ในตำบลแม่เมาะ อาชีพหลักของคนในพื้นที่เป็นอาชีพรับจ้าง ด้วยตำบลแม่เมาะเป็นที่ตั้งของโรงงานขนาดใหญ่ คือ โรงไฟฟ้าและเหมืองแม่เมาะ ซึ่งเป็นโรงไฟฟ้าถ่านหินขนาดใหญ่ที่สุดในประเทศ มีกำลังการผลิตมากที่สุด ทำให้มีแรงงานในการขับเคลื่อนโรงไฟฟ้าทั้งเป็นคนในพื้นที่อำเภอแม่เมาะ/จังหวัดลำปาง นอกจากนี้ยังมีแรงงานจากจังหวัดอื่นและแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานผ่านทางบริษัทที่ได้รับสัมปทานจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ซึ่งทำให้มีประชากรแฝงในพื้นที่จำนวนมาก โดยเฉพาะในช่วงปีที่ผ่านมาทางโรงไฟฟ้าแม่เมาะได้มีการขยายโรงไฟฟ้าเพิ่มขึ้นและทดแทนโรงไฟฟ้าเดิม ทำให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานเข้ามาในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง หากการก่อสร้างโรงไฟฟ้าแล้วเสร็จ อาจจะทำให้จำนวนแรงงานลดลงบางส่วน

2.7 เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

2.7.1 ข้อมูลพื้นฐานของหมู่บ้าน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	จำนวน ครัวเรือน
1	บ้านห้วยเป็ด	686	861
2	บ้านห้วยรากไม้	666	406
3	บ้านทางสูง	1,334	261
4	บ้านเมาะสถานี	1,918	291
5	บ้านปงชัย	1,344	495
6	บ้านห้วยคิง	993	1,627
7	บ้านใหม่นาแหม	1,528	867
8	บ้านเมาะหลวง	1,524	1,230
9	บ้านเวียงสวรรค์	250	696
10	บ้านใหม่มงคล	634	562
11	บ้านนาแหมพัฒนา	341	548
12	บ้านเวียงหงส์ล้านนา	247	348
รวม		11,465	8,192

2.7.2 ข้อมูลด้านการเกษตร

ตำบลแม่เมาะ มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด 6,178.25 ไร่ ดังนี้

(1) พื้นที่ทำนา (ข้าวนาปี/ข้าวไร่)	457.25	ไร่
(2) พื้นที่ทำพืชไร่	1,062.00	ไร่
(3) พื้นที่ทำสวน	4,155.00	ไร่
(4) พื้นที่ทำปลูกพืชผัก	99.00	ไร่
(5) พื้นที่ปลูกไม้ดอกไม้ประดับ	5.00	ไร่

ในตำบลแม่เมาะ จะปลูกพืชที่เป็นพืชเศรษฐกิจ 3 ชนิด ได้แก่ ข้าวนาปี/ข้าวไร่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และมันสำปะหลัง โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ข้อมูลจาก ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร)

● ข้าว

- จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	149	ครัวเรือน
- พื้นที่เพาะปลูก	714.00 ไร่	
- พื้นที่เก็บเกี่ยว	714.00 ไร่	โดยแยกเป็น

■ ข้าวเจ้า

- จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	4	ครัวเรือน
- พื้นที่เพาะปลูก	17.75	ไร่
- พื้นที่เก็บเกี่ยว	17.75	ไร่

■ ข้าว

- จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	143	ครัวเรือน
- พื้นที่เพาะปลูก	657.57 ไร่	
- พื้นที่เก็บเกี่ยว	657.57 ไร่	

● ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

- จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	106	ครัวเรือน
- พื้นที่เพาะปลูก	979.50 ไร่	
- พื้นที่เก็บเกี่ยว	979.50 ไร่	

● มันสำปะหลัง

- จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	60	ครัวเรือน
- พื้นที่เพาะปลูก	557.02 ไร่	
- พื้นที่เก็บเกี่ยว	557.02 ไร่	

2.7.3 ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

ตำบลแม่เกาะไม่มีแม่น้ำที่สำคัญไหลผ่าน แต่ยังคงอยู่ในเขตพื้นลำน้ำแม่เกาะ ไหลผ่านบ้านทางสูง บ้านห้วยเป็ด มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ ห้วยไคร้ , ห้วยป่าไผ่, ห้วยจำปาเตาะ, ห้วยเป็ด, ห้วยแม่เกาะ, ห้วยคิง, ห้วยแม่ปง, ห้วยน้ำงาม, ห้วยแก้งาม, ห้วยป่าคำ, ห้วยจำปง, ห้วยจำน้อย เป็นต้น ซึ่งลำห้วย หนองน้ำเหล่านี้ เป็นแหล่งน้ำสำหรับทำเกษตรกรรมของชาวนาในตำบลแม่เกาะ แม้ว่าในฤดูฝนจะมีน้ำมาก (ปริมาณฝนในช่วงฤดูฝน ทั้งสิ้น 212.5 มิลลิเมตร) แต่ด้วยสภาพพื้นที่ความชันทำให้น้ำไหลและล้นเข้าพื้นที่หมู่บ้าน แต่ในฤดูแล้งกลับไม่มีน้ำเพียงพอที่จะทำการเกษตร (ปริมาณฝนในช่วงฤดูแล้ง ทั้งสิ้น 2.3 มิลลิเมตร)

2.7.4 ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้

ประชาชนในตำบลแม่เกาะ ได้รับมีแหล่งน้ำกิน น้ำใช้จากการบริหารด้านการประปาจากการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปาง และกิจการประปาของหมู่บ้าน ครบทั้ง 12 หมู่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นประปาระบบผิวดิน โดยแหล่งน้ำที่ใช้ในการผลิตประปาส่วนมากใช้น้ำดิบจากอ่างเก็บน้ำห้วยไคร้ (บ้านเกาะหลวง ตำบล แม่เกาะ) มาผลิตน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดลำปางให้บริการประชาชน ส่วนกิจการประปาหมู่บ้าน มีทั้งหมด 5 หมู่บ้าน คือ บ้านห้วยเป็ด หมู่ที่ 1, บ้านทางสูง หมู่ที่ 3, บ้านเกาะสถานี หมู่ที่ 4, บ้านปงชัย หมู่ที่ 5 และบ้านห้วยคิง หมู่ที่ 6 นอกจากนั้นบางหมู่บ้านมีการเจาะบ่อบาดาลเพื่อใช้ในการอุปโภคบริโภค

2.8 ศาสนา ประเพณีและวัฒนธรรม

2.8.1 การนับถือศาสนา

เทศบาลตำบลแม่เกาะ มีผู้นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 99 ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 1 และมีสถาบันและองค์กรทางศาสนา ดังนี้

- วัดและสำนักสงฆ์ จำนวน 15 แห่ง ดังนี้

(1) วัดมงคลเกษตร	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 1 บ้านห้วยเป็ด
(2) วัดทางสูง	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 3 บ้านทางสูง
(3) วัดม่อนคีรีไชยแม่เกาะ	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 4 บ้านเกาะสถานี
(4) วัดแม่ปง (ปงชัย)	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 5 บ้านปงชัย
(5) วัดห้วยคิง	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 6 บ้านห้วยคิง
(6) วัดเกาะหลวง	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 8 บ้านเกาะหลวง
(7) วัดทุ่งกล้วยโพธาราม	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 8 บ้านเกาะหลวง
(8) วัดใหม่มงคล	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 10 บ้านใหม่มงคล
(9) วัดนาแถม	ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 11 บ้านนาแถมพัฒนา

- (10) สำนักสงฆ์ใหม่เจริญธรรม ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 2 บ้านห้วยรากไม้
- (11) สำนักสงฆ์อัมพวันธรรมสถิต ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 3 บ้านทางสูง
- (12) สำนักสงฆ์แผ่นดินหวัด ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 5 บ้านปงชัย
- (13) สำนักสงฆ์รัตนคูหา ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 8 บ้านม่อน-ทุ่งกล้วย (เกาะหลวง)
- (14) สำนักสงฆ์เวียงสุวรรณค์ ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 9 บ้านเวียงสุวรรณค์
- (15) สำนักสงฆ์เวียงหงส์ล้านนา ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 12 บ้านเวียงหงส์ล้านนา

- โบสถ์ - แห่ง
- มัสยิด - แห่ง
- ศาลเจ้า - แห่ง

2.8.2 ประเพณีและงานประเพณี

(1) ประเพณีปีใหม่เมือง (สงกรานต์)

ประเพณีปีใหม่เมือง หรือประเพณีสงกรานต์ เป็นประเพณีที่ปรากฏในเดือนเมษายน หรือเดือน 7 เหนือ ประเพณีปีใหม่เมืองเป็นการเปลี่ยนศักราชใหม่ การเอาเดือนเมษายนเป็นเดือนแรกของปีนั้นอยู่บนพื้นฐานของความเชื่อเรื่องการเปลี่ยนศักราชใหม่ และเป็นโอกาสให้สมาชิกในครอบครัวได้มาอยู่รวมกันเพื่อทำบุญตักบาตร สรงน้ำพระ ดำหัว เล่นน้ำ และขอพรจากผู้ใหญ่อีกด้วย

วันสังขารล่อง ปัจจุบันถือเอาวันที่ 13 เมษายน ของทุกปีเป็นวันสังขารล่อง เป็นวันแรกของกิจกรรมประเพณีปีใหม่เมือง หลังเที่ยงคืนวันที่ 13 เมษายน จะมีการจุดประทัด ยิงปืน เพื่อส่งสังขารหรือไล่สังขาร(จะถือเอาตามเวลาสังขารล่องตามที่บอกในปฏิทินปีใหม่เมืองในปีนั้น เช่นบอกว่าสังขารจะล่องเมื่อ 03 นาฬิกา 30 นาที 26 วินาที ชาวบ้านก็จะจุดประทัดเวลานั้นถือว่าไล่สังขาร) วันนี้สมาชิกในครอบครัวจะทำความสะอาดบ้านเรือน ทั้งบนเรือนและใต้ถุนบ้าน การทำความสะอาดเจ้าที่ ศาลพระภูมิ บางท้องถิ่นจะทำคานหามใส่ดอกไม้ ธูปเทียน ต้นดอก ต้นเทียน เรียกกันว่า “ต้นสังขาร” แล้วพากันแห่ขบวนเอาคานหามไปลอยน้ำเพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์ แต่ในบางพื้นที่จะเตรียมเสื้อผ้า(เอาที่เป็นตัวแทน)ในแต่ละคนในครอบครัวไปทำพิธีในวัดวันนี้โดยพับเสื้อผ้าให้เรียบร้อยใส่ในสลุหรือตะกร้าแล้วนำสลุ(อ่านว่าสะ ตวง)ไปวางทับอีกทีแล้วไปทำพิธีในวัด เมื่อเสร็จจะเอาผ้าไปสะบัดที่แม่น้ำเชื่อว่าเป็นการสะบัดเคราะห์ บางพื้นที่จะมีการนำเชือกสายสินธ์ของแต่ละครอบครัวเช่นในครอบครัวมี 5 คนก็นำเชือกมา 5 เส้นมา เชือกนั้นจะชุบน้ำมันเพื่อนำไปเผาเวลาทำพิธี และในวันนี้จะมีการสระเกล้า สระผมของตัวเองตามทิศที่เป็นมงคลซึ่งจะบอกในปฏิทินปีใหม่เมือง วันนี้สมาชิกในครอบครัวจะทำความสะอาดบ้านเรือน ทั้งบนเรือนและใต้ถุนบ้าน บางท้องถิ่นจะทำคานหามใส่ดอกไม้ ธูปเทียน ต้นดอก ต้นเทียน เรียกกันว่า “ต้นสังขาร” แล้วพากันแห่ขบวนเอาคานหามไปลอยน้ำเพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์

วันพญาวัน เป็นวันที่ 15 เมษายน ของทุกปี วันที่สามของประเพณีปีใหม่เมือง ถือเป็นวันเฉลิมฉลอง เปลี่ยนศักราชเริ่มต้นปีใหม่ วันนี้มีการทำบุญทางศาสนาแต่เช้าตรู่ และอุทิศกุศลไปถึงญาติผู้ล่วงลับ หรือเรียกว่า “ทานขันข้าว” (อ่านเสียงล้านนา “ทานขันเข้า”) หลังจากนั้นนำตุงปักลงบนกองเจดีย์ทราย และคนเฒ่าคนแก่ก็อยู่ร่วมพิธีเวทนานเจดีย์ทราย ถวายช่อตุงปีใหม่ และฟังเทศนาธรรมอานิสงส์ปีใหม่ ช่วงบ่ายเป็นการรดน้ำดำหัว เพื่อขอขมาคนเฒ่าคนแก่ พ่อแม่ ครูอาจารย์ ไปสร่งน้ำพระพุทธรูป เจดีย์ วันนี้คนล้านนาจะตัดดอกไม้นามปี เพื่อให้เกิดความเป็นมงคลแก่ชีวิต นอกจากนี้ ยังนิยมเริ่มต้นเรียนศาสตร์ศิลป์ต่างๆ เป็นต้นว่า มนต์คาถา สักยันต์ หรือทำพิธีสืบชะตา ขึ้นบ้านใหม่ ไหว้ครู และในหลายพื้นที่ยังมีกิจกรรมแห่ไม้ค้ำศรี หรือไม้ค้ำโพธิ์ เพื่อสืบต่ออายุพระศาสนา และค้าชูดหนุนให้แก่ชีวิตเจริญรุ่งเรือง

วันปากปี เป็นวันที่ 16 เมษายน ของทุกปี วันที่สี่ของประเพณีปีใหม่ จัดว่าเป็นวันสำคัญอีกวันหนึ่งในเทศกาลปีใหม่เมือง ถือเป็นวันแรกของปี วันนี้คนล้านนาจะมารวมตัวกันเพื่อทำบุญเสาะใจบ้าน หรือส่งเคราะห์บ้าน บางแห่งอาจจะต่อยพิธีสืบชะตาหมู่บ้าน และพากันไปขอขมา ดำหัว พระเถระผู้ใหญ่ตามวัดต่างๆ ดำหัวผู้อาวุโส ผู้นำชุมชน ในตอนค่ำของวันนี้จะมีการบูชาเทียน สืบชะตา ลดเคราะห์ รับโชค เพื่อให้เกิดความเป็นมงคลแก่ครอบครัว ความเชื่อบางประการเกี่ยวกับวันปากปี ชาวล้านนาจะกิน “แกงขนุน” หรือภาษาชาวบ้านเรียกว่า “แกงบ่าขนุน” กันทุกครอบครัว เพราะเชื่อว่าจะหนุนชีวิตให้เจริญก้าวหน้า ทั้งนี้เหตุผลของการทานแกงขนุนดังกล่าว อาจจะมาจากรสของขนุน ที่มีความหมายถึงการเกื้อหนุน ค้ำจุน ครอบครัวให้เจริญรุ่งเรืองหรือตลอดปีของคนล้านนา และในตอนเย็นในบางพื้นที่(บางพื้นที่อาจไม่กระทำ)ยังจะมี ต้าวตั้งสี่หรือท้าวตั้งสี่(เทพทั้งสี่พระองค์อาจหมายถึงพระพรหมผู้มีสี่หน้า) ซึ่งมีลักษณะเป็นเสามีไม้ขัดกันเป็นสี่มุมแล้วแต่ละมุมจะมีใบตองที่ใส่เครื่องบูชาทั้งสี่ด้านหรือเรียกว่า ควก ในทางภาษาล้านนา รวมทั้งที่ด้านล่างบนพื้นดินก็จะมีอีกหนึ่งอันเพื่อบูชาพระแม่ธรณี เชื่อว่าจะเกิดสิริมงคลต่อบ้าน การกระทำนี้จะทำกันเป็น หมั่ง หรือแปลว่า บ้านที่อาศัยร่วมกันใกล้เคียงที่ไม่มีรั้วกันเหมือนเป็นวงเดียวกัน ถ้ามีรั้วกันจะถือว่าอีก หมั่ง แต่ละหมั่งก็จะมีต้าวตั้งสี่อยู่ ผู้ที่กระทำพิธีภาคเหนือเรียก ปู่จ่านหรือมัททายนั่นเองและในวันนี้จะมีการบูชาเทียนปีใหม่ ในช่วงค่ำขึ้นมาก็อีกเวลา จะเป็นพิธีกรรมในส่วนของครอบครัวที่จะกระทำกันในบ้านเรือนของตน พิธีกรรมดังกล่าวคือ การจุดเทียนบูชาบ้านเรือนหรือคนล้านนาเรียกว่า ตามเตียนปู่จาพระเจ้า โดยเทียนดังกล่าวจะมีอยู่สามเล่ม คือ เทียนบูชาลดเคราะห์ เทียนบูชาสืบชะตา และเทียนบูชาโชคลาภ โดยมีการปลุกเสกโดยพระหรือมัททายก(ปู่จ่าน)บางท้องถิ่นจะมีการ "ตามขี้สายเท้าอายุ" (การจุดเส้นไฟเท้าจำนวนอายุ) ขี้สายหรือเส้นไฟนี้จะทำมาจากเส้นด้ายพื้นเมือง นำไปชุบขี้ผึ้งหรือไขมัน หรือน้ำมันมะพร้าว ปัจจุบันนิยมชุบน้ำมันพืชที่ใช้ในครัวเพราะง่ายดี พอค่ำลง ก็จะเอาขี้สายเท้าอายุไปจุดบูชาที่ลานพระธาตุเจดีย์ในวัด หรืออาจจุดที่ลานทรายหน้าพระวิหาร ตรงที่สายตาพระเจ้าตก หรืออาจจุดที่ลานบ้านของตัวเองก็ได้ การตามขี้สายเท้าอายุนี้ บางท่านก็ว่า เป็นการเผาอายุสังขารเก่าให้พ้นไป บางท่านก็ว่าเป็นการเผาเสนียดจัญไร อุบาทว์ อาถรรพณ์ ชีตขวงต่างๆ ที่ติดตัวเรามาให้หมดสิ้นไป บางท้องถิ่นก็ให้เพิ่มขี้สายไปอีกเส้นหนึ่ง ถือว่าเป็นการสืบชะตาตัวเรา ให้รุ่งเรืองรุ่งโรจน์ประดุจเปลวไฟในปีใหม่ที่มาถึงนี้

(2) ประเพณีล่องสะเปา (ลอยกระทง)

ล่องสะเปา เป็นประเพณีดั้งเดิมของจังหวัดลำปาง ซึ่งคล้ายกับประเพณีลอยกระทงของจังหวัดอื่นๆ ในเมืองไทย การล่องสะเปา เป็นวัฒนธรรมอันเก่าแก่ที่มีเฉพาะจังหวัดลำปาง

ล่องสะเปาเป็นภาษาพื้นเมือง หมายถึง การนำเรือสำเภาล่องไปตามลำน้ำ มีรูปร่างคล้ายเรือสำเภา ทำมาจากวัสดุธรรมชาติ ซึ่งไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมเช่น ต้นกล้วย ใบตอง มะละกอ ไม้ไผ่ ตกแต่งประดับประดาด้วยดอกไม้ กระจาดสี ในสะเปาจะใส่เครื่องนุ่งห่ม อาหารคาวหวาน ยาสูบ หมาก พลุ ดอกไม้ ธูป เทียน ฯลฯ ลงไปด้วย

ล่องสะเปา เป็นประเพณีที่มาจากความเชื่อว่าเป็นการนำสิ่งของเดินทางไปด้วยเรือสำเภา เพื่อเตรียมไว้ใช้สำหรับภพหน้า และยังถือว่าเป็นการฝากกุศลไปหาดวงวิญญาณผู้ล่วงลับ นอกจากนี้ยังถือเป็นการลอยทุกข์โศก เป็นการบูชาและขอขมาแม่น้ำอีกด้วย

(3) ประเพณีสงกรานต์พระพุทธรูปสามองค์

พื้นที่อำเภอแม่เมาะ นับเป็นหนึ่งในพื้นที่ที่มีชุมชนอาศัยตั้งรกรากมาตั้งสมัยโบราณ ทำให้มีรากฐานทางประเพณีวัฒนธรรม และหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เก่าแก่หลายประการสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน หนึ่งในหลักฐานทางประวัติศาสตร์และสิ่งศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืองของอำเภอแม่เมาะ ก็คือ พระพุทธรูปโบราณ 3 องค์ ซึ่งปัจจุบันประดิษฐานอยู่ที่ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอแม่เมาะ ตรงข้ามกับวัดเมฆะหลวง บ้านเมฆะหลวง ตำบลแม่เมาะ

แต่เดิมพระพุทธรูปโบราณทั้งสามองค์ประดิษฐานอยู่ที่วัดเมฆะหลวงเก่า หลังจากมีการขอใช้พื้นที่เพื่อการทำเหมืองแร่ลิกไนต์ จึงได้ย้ายมาประดิษฐานในพื้นที่วัดเมฆะหลวงปัจจุบัน เมื่อปี 2535 และเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2541 ได้ย้ายมาวางศิลาฤกษ์ ในพื้นที่ปัจจุบัน โดยพระพุทธรูปสามองค์มีความแตกต่างกันโดยที่พระพุทธรูปองค์กลางและองค์ขวาสุด สร้างโดยช่างฝีมือชาวไทยใหญ่ ได้รับอิทธิพลด้านศิลปะมาจากประเทศจีน มีลักษณะพระพักตร์ พระโอษฐ์ พระเนตร พระกรรณใหญ่ แต่องค์กลางเคยเกิดอุบัติเหตุทำให้ต้องบูรณะพระเศียรใหม่ โดยช่างชาวทมิฬชย (ลำพูน) ในอดีต จึงมีพุทธลักษณะแบบล้านนา และองค์ซ้ายสุด เป็นองค์ที่สร้างหลังสุดในยุคร้อยกว่าปีที่แล้ว โดยพ่อหนานเกษม เขมะจารี นอกจากนี้บริเวณรอบอาคารประดิษฐาน ยังมีต้นโพธิ์ 2 ต้น ที่ชุมชนนิยมนำไม้ค้ำศรีมาค้ำเพื่อสะเดาะเคราะห์สืบชะตา รวมถึงมีต้นตะเคียนโบราณอายุหลายร้อยปีชุดได้จากบ่อเหมืองอยู่บริเวณด้านหน้าอีกด้วย ซึ่งในปัจจุบันในช่วงวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา รวมถึงวันสงกรานต์ พุทธศาสนิกชนในตำบลแม่เมาะ จะร่วมทำพิธีสักการะ สงกรานต์พระพุทธรูปทั้งสามองค์ เพื่อความเป็นสิริมงคล ในโอกาสขึ้นปีใหม่เมือง

(4) ประเพณีสงกรานต์พระธาตุแผ่นดินหวัด

แผ่นดินหวัด ตั้งอยู่บ้านปางชัย หมู่ที่ 5 ตำบลแม่เมาะ ความหมายของแผ่นดินหวัด คือ ภูมิประเทศที่ถูกทางน้ำหรือสายน้ำกัดเซาะเป็นร่องลึกหรือกัดเซาะจนเป็นหน้าผาชัน ทำให้แผ่นดินขาดออกจากกัน จึงเรียกเป็นคำพื้นเมืองภาคเหนือว่า “แผ่นดินหวัด” การกัดเซาะของน้ำตามพื้นที่ซึ่งเป็นหินชนิดต่างๆ ไม่สม่ำเสมอเท่ากัน ทำให้เกิดแก่งหินรูปทรงแปลกๆ เช่น เป็นแท่งคล้ายพระธาตุเจดีย์บ้าง คล้ายรูปสัตว์บ้าง จึงทำให้ขนานนามภูมิลักษณะพื้นที่ส่วนนั้นเป็น “สันหมูแม่ต๋อง” คล้ายรูปสุกรผอมนอนอยู่ หากพิจารณาพื้นที่ที่คงสภาพไม่ถูกน้ำกัดเซาะจะพบว่า มีก้อนกรวดจำนวนมากยึดกันแน่นทำให้กระแสน้ำไม่เซาะ เช่นแผ่นดินที่แข็ง

ระดับต่างๆ กัน จึงทำให้พื้นที่หลายแห่งที่ไม่ถูกกัดเซาะของน้ำเมื่อกัดเซาะจนหมดกลางเป็นแห่งหินยอดแหลม เป็นบริเวณกว้างซึ่งสามารถตกแต่งสภาพแวดล้อมพืชพรรณไม้ต่างๆ ให้เหมาะแก่การเดินเข้าชื่นชมกับธรรมชาติ ภูมิสภาพของแห่งหินลักษณะของพื้นแผ่นดินมีความสูงต่ำแตกต่างกันในส่วนพื้นที่ลุ่มต่ำอาจเกิดจากการทับถม เป็นเวลานานเมื่อถูกน้ำท่วมจะทรุดตัว ต้นไม้ใหญ่ที่เกิดขึ้นเมื่อตายไปก็ทับถมกันหลายชั้น นานนับเข้าก็เปลี่ยน สภาพเป็นถ่านหินส่วนกระแสน้ำที่พัดพาก่อนกรวดขนาดต่างๆ ก็ทับถมเป็นพื้นที่ระดับสูงตามริมห้วย นอกจากนี้เมื่อลาวาภูเขาไฟไหลหลากเข้าท่วมบ้าน เมื่อลาวาแห้งแข็งตัวก็จะมีแร่ธาตุต่างๆ เช่น บะซอลท์ ซึ่งมีรูพรุนเกลื่อนกลาดทั่ว พื้นที่ส่วนนี้จึงจะมีระดับสูงกว่าพื้นที่ส่วนที่ลาวาหลากไปไม่ถึง ความเชื่อของชุมชน เนื่องจากบริเวณแผ่นดินหวัดเป็นที่ตั้งของบ้านปงชัยและหมู่บ้านใกล้เคียงประชากรจำนวนหนึ่งอพยพมาจาก เมืองอื่น เช่น มาจากจังหวัดแพร่ จึงทำให้เกิดเรื่องเล่าว่าผู้คนที่อพยพได้นำดินแดงที่แพะเมืองผีมาโรยไว้ที่ บริเวณแผ่นดินหวัด ทำให้มีดินแดงอยู่เป็นพื้นดินชั้นบน ซึ่งมีใช่เป็นลาวาภูเขาไฟ นอกจากนี้กลุ่มผู้อพยพที่เป็น ชาวไทยลาว ยังเชื่อว่ารูปทรงของแห่งหินแห่งหนึ่งใกล้หน้าผามีลักษณะคล้ายพระธาตุ ทำให้เชื่อว่าอาจจะมีการ สร้างพระธาตุไว้นานแล้ว ในเวลาต่อมาพระธาตุได้พังทลายเพราะกระแสน้ำเซาะเหลือเพียงต้นไม้ใหญ่ จึงทำให้เกิดการทำบุญบูชาพระธาตุและการจุดบั้งไฟเพื่อขอฝนให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ก่อนเข้าสู่ฤดูฝน โดยกำหนดวัน ทำพิธีคือ “วันแรม 15 ค่ำ เดือน 8 เหนือ” ซึ่งอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนมิถุนายน งานประเพณี ดังกล่าวจะมีการทำบุญเลี้ยงพระสงฆ์ในภาคเช้า ฟังธรรมและมีการแสดงมหรสพแบบพื้นบ้าน ตลอดจนมีการ จุดบั้งไฟในภาคบ่าย ในปัจจุบันพิธีกรรมจัดขึ้นใหญ่โต มีการออกร้านจำหน่ายสินค้า การชกมวย ดนตรีพื้นเมือง ส่วนพิธีสงฆ์จัดทำอย่างสมบูรณ์แบบ ในการจัดบั้งไฟไม่ปรากฏ ทั้งนี้เพื่อความปลอดภัยในด้านอัคคีภัยของ บ้านเรือน โดยเทศบาลตำบลแม่เมาะมีส่วนช่วยเหลือในการจัดงานวันฉลองเทศกาลแผ่นดินหวัด เพื่อส่งเสริม การท่องเที่ยวของอำเภอแม่เมาะ

(5) ประเพณีแห่ช้างผ้า

ประเพณีแห่ช้างผ้า เป็นประเพณีของชาวไทยใหญ่หรือชาวเงี้ยวที่อาศัยอยู่ในบริเวณบ้านเมาะหลวงในอดีต ซึ่งแต่เดิมนั้น ช้างเป็นสัตว์สำคัญในการทำอาชีพป่าไม้ การถวายเป็นช้างผ้ามีตำนานมาจากเรื่องเล่า ในอดีตว่า มีช้างลากไม้เดินไปติดหล่มขึ้นมาไม่ได้ ชาวบ้านจึงได้บนบานจะหาช้างเผือกมาถวายเป็นเจ้าที่แก่บน หากนำช้างขึ้นมาได้ ปรากฏว่าช้างขึ้นมาจากหล่มได้จริง แต่ชาวบ้านไม่สามารถหาช้างเผือกมาถวายเป็นเจ้าที่ได้ จึงนำ ผ้ามาทำเป็นตัวช้างถวายเป็นแทน จนภายหลังได้ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนกลายเป็นประเพณีโดยปัจจุบันทุกๆ ช่วง เทศกาลสงกรานต์ ชาวบ้านจะทำช้างผ้าพร้อมด้วยขบวนแห่ ที่ประกอบด้วยเครื่องครวทานและปัจจัยต่างๆ แห่ วนรอบอุโบสถ 3 รอบ ในบรรยากาศสนุกสนาน มีการละเล่นเอาช้างผ้ามาชนกัน สร้างความสนุกสนานและ สามัคคีของคนในชุมชน ก่อนนำปัจจัยถวายแก้ววัด ซึ่งเมื่อวันที่ 15-16 เมษายนที่ผ่านมา มีการแห่ช้างผ้าที่วัดทุ่ง กล้วยโพธาราม, วัดเมาะหลวง ตำบลแม่เมาะ และวัดหัวฝาย ตำบลบ้านดง ซึ่งถือว่าเป็นประเพณีหนึ่งเดียวใน ประเทศ ที่ยังคงอนุรักษ์และสืบสานมาอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ปี

(6) บูชาศาลหลักเมือง

โดยทั่วไป ศาลหลักเมืองจะอยู่ประจำแต่ละจังหวัดลำปาง แต่ที่อำเภอแม่เมาะเป็นแห่งเดียวในประเทศไทยที่มีศาลหลักเมืองประจำอำเภอ ซึ่งอดีตเคยอยู่คู่กับหมู่บ้านเมาะหลวง ชุมชนใหญ่ในอดีตของอำเภอแม่เมาะ ต่อมาหลังจากการขอเข้าใช้พื้นที่ของ กฟผ.แม่เมาะ เพื่อการทำเหมือง ได้มีการอพยพราษฎรบ้านเมาะหลวง พร้อมอัญเชิญศาลหลักเมืองมาอยู่ ณ บริเวณข้างที่ทำการอำเภอแม่เมาะ โดยพิธีบวงสรวงศาลหลักเมืองจะจัดขึ้นทุกๆปีในช่วงหลังเทศกาลสงกรานต์ พร้อมๆกับการรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุในตำบลแม่เมาะ โดยมีส่วนราชการ ภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมบวงสรวงสักการะจำนวนมาก เพื่อความเป็นสิริมงคลในปีใหม่เมืองแก่อำเภอแม่เมาะ และชุมชนในพื้นที่

2.8.3 ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่นของตำบลแม่เมาะ เป็นภูมิปัญญาที่ชาวบ้านคิดขึ้นและนำมาใช้ในการแก้ปัญหา เป็นเทคนิควิธี-องค์ความรู้ของชาวบ้าน ทั้งทางกว้างและทางลึกที่ชาวบ้านคิดเอง ทำเอง โดยอาศัยศักยภาพที่มีอยู่แก้ปัญหาการดำเนินชีวิตในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมกับยุคสมัย ซึ่งได้สืบทอดและเชื่อมโยงมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ภูมิปัญญาของตำบลแม่เมาะที่ยังคงหลงเหลือและสืบทอดต่อกันมา มีหลากหลาย และมีปราชญ์ชาวบ้านสืบทอดให้แก่บุคคลรุ่นหลังต่อไป ดังนี้

- ❖ นายมนัส ปันดี ภูมิปัญญาด้าน ทำกลอง กลองมอเงิง กลองแอม
กลองเงี้ยว กลองทิ้งถิ้ง และซ่อมแซม
กลองทุกชนิด
- ❖ นายอภิเชก ปันดี ภูมิปัญญาด้าน ศิลปะ (ดนตรี วรรณกรรมพื้นบ้าน
ประติมากรรม
- ❖ นายบุญส่ง หล่ายแก้ว ภูมิปัญญาด้าน เครื่องครัวสืบทอดการทำบุญบ้าน หรือ
ทำบุญส่วนบุคคล
- ❖ นายศิริพงศ์ วงศ์เปี้ย ภูมิปัญญาด้าน ตีกลองปู้จา
- ❖ นายแดง ทนชัย ภูมิปัญญาด้าน ตีกลองปู้จา
- ❖ นายชำนาญ อ้อธิวงศ์ ภูมิปัญญาด้าน ตีกลองยาว
- ❖ นางรวงทอง รักข์สกุล ภูมิปัญญาด้าน นาฏกรรม (ดนตรี – นาฏศิลป์พื้นเมือง)
- ❖ นางจันทร์ทิพย์ ปันดี ภูมิปัญญาด้าน ตัดตุ้ง การถักเหรียญ ฟ้อนมอเงิง
- ❖ นายเกษม เขมจารี ภูมิปัญญาด้าน จิตรกรรมและประติมากรรมพื้นบ้าน
- ❖ นายอรุณ แก้วคิด ภูมิปัญญาด้าน โรงเรียนแก่น
- ❖ นายติคำ สุวรรณมณี ภูมิปัญญาด้าน แต่งบทคำว จ้อย ขอ
- ❖ นางไหล่ วงศ์จักร ภูมิปัญญาด้าน ขับร้อง คำว จ้อย ขอ

ภาษาท้องถิ่นของตำบลแม่เมาะ มีภาษาเหนือ (ล้านนา) หรือที่ชาวบ้านในภาคเหนือเรียกว่า “คำเมือง” ในปัจจุบันชาวตำบลแม่เมาะโดยเฉพาะวัยรุ่นได้หันมาใช้ภาษาไทยกลางกันมากขึ้น เพราะวัยรุ่นเหล่านี้ส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาที่ดีเทียบเท่ากับคนในภาคกลางหรือกรุงเทพมหานคร แต่คนทั่วไปและคนเฒ่าคนแก่ยังใช้ภาษาเหนือเป็นภาษาหลักกันอยู่ ทั้งนี้ชาวตำบลแม่เมาะส่วนใหญ่จะสามารถสื่อสารได้ทั้งภาษาเหนือของท้องถิ่นตนเองและภาษาไทยกลาง

2.8.4 สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึกในตำบลแม่เมาะ ได้รับการพัฒนาด้วยกลุ่มอาชีพที่เทศบาลตำบลแม่เมาะได้ส่งเสริมและสนับสนุน จัดอบรมให้ความรู้ พัฒนาผลิตภัณฑ์ จนเป็นที่รู้จักทั้งในระดับพื้นที่จังหวัด และประเทศ ดังนี้

- **น้ำพริกกรอบสมุนไพร**
 - ประเภทผลิตภัณฑ์อาหาร โดยกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านแม่หลวง หมู่ที่ 8
- **เชิงเทียนดอกบัว**
 - ประเภทสมุนไพรไม่ใช่อาหาร โดยกลุ่มอัครศิลาตล บ้านปงชัย หมู่ที่ 5
- **ดอกไม้ผ้าใยบัว**
 - ประเภทของใช้ ของประดับ ตกแต่ง ที่ระลึก โดยกลุ่มประดิษฐ์ดอกไม้ผ้าใยบัว บ้านทางสูง
- **รูปพระบรมฉายาลักษณ์ ร.5 (ภาพนูนต่ำ)**
 - ประเภทของใช้ ของประดับ ตกแต่ง ที่ระลึก โดยกลุ่มศิลป์ลายนูนต่ำ บ้านทางสูง หมู่ที่ 3
- **ผลิตภัณฑ์บำรุงผิวจากสมุนไพร**
 - ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร โดยกลุ่มอาชีพสมุนไพรลำแพย บ้านเวียงสวรรค์ หมู่ที่ 9
- **ลูกประคบ**
 - ประเภทสมุนไพร โดยกลุ่มนวดแผนไทยบ้านเวียงสวรรค์ หมู่ที่ 9
- **ผ้าห่มนวม**
 - ประเภทของใช้ โดยกลุ่มตัดเย็บผ้าห่มบ้านเวียงสวรรค์
- **สบู่จากสมุนไพร**
 - ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร โดยกลุ่มสบู่สมุนไพร บ้านใหม่มงคล
- **แหนมแปรรูป**
 - ประเภทอาหาร โดยกลุ่มแปรรูปอาหารจากสัตว์ แหนม แคบหมู

2.9 ทรัพยากรธรรมชาติ

2.9.1 น้ำ

ตำบลแม่เมาะแมไม่มีแม่น้ำที่สำคัญไหลผ่าน แต่ยังถือว่าอยู่ในเขตพื้นลำน้ำแม่เมาะ ไหลผ่านบ้านทางสูง บ้านห้วยเป็ด มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ ห้วยไคร้ , ห้วยป่าไผ่, ห้วยจำปาเตาะ, ห้วยเป็ด, ห้วยแม่เมาะ, ห้วยคิง, ห้วยแม่ปง, ห้วยน้ำงาม, ห้วยแก้งาม, ห้วยป่าคำ, ห้วยจำปง, ห้วยจำน้อย เป็นต้น ซึ่งลำห้วย หนองน้ำเหล่านี้ แม้วาในฤดูฝนจะมีน้ำมาก (ปริมาณฝนในช่วงฤดูฝน ทั้งสิ้น 212.5 มิลลิเมตร) แต่ด้วยสภาพพื้นที่ความชันทำให้น้ำไหลและล้นเข้าพื้นที่หมู่บ้าน แต่ในฤดูแล้งกลับไม่มีน้ำเพียงพอที่จะทำการเกษตร (ปริมาณฝนในช่วงฤดูแล้ง ทั้งสิ้น 2.3 มิลลิเมตร)

นอกจากแหล่งน้ำธรรมชาติแล้ว ตำบลแม่เมาะยังมีแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยไคร้ บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8 (แหล่งน้ำสำหรับประปาภูมิภาค อำเภอแม่เมาะ), อ่างเก็บน้ำห้วยคิงตอนบน บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8 ,อ่างเก็บน้ำห้วยคิงตอนล่าง บ้านห้วยคิง หมู่ที่ 6 , อ่างเก็บน้ำบ่อเงินผืน บ้านเมาะสถานี หมู่ที่ 4, อ่างเก็บน้ำแม่เมาะสถานี บ้านเมาะสถานี หมู่ที่ 4, อ่างเก็บน้ำแม่ปง บ้านปงชัย หมู่ที่ 5 และอ่างเก็บน้ำห้วยป่าไผ่ บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8, สระน้ำเฉลิมพระเกียรติ บ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8, สระเก็บน้ำบ้านนาแหมพัฒนา หมู่ที่ 11 ถือเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญที่ประชาชนใช้ในการทำเกษตรกรรม และการอุปโภคบริโภค (สำหรับน้ำประปาทั้งส่วนภูมิภาคและหมู่บ้าน)

2.9.2 ป่าไม้

ป่าไม้ในตำบลแม่เมาะ ที่พบในพื้นที่มีลักษณะเป็นป่าเบญจพรรณ บริเวณบ้านปงชัย หมู่ที่ 5 และป่าเต็งรัง ดินภูเขาไฟ บริเวณบ้านเมาะหลวง หมู่ที่ 8 ลักษณะทั่วไปเป็นป่าโปร่ง พื้นที่ป่าไม้ไม่รกทึบ มีต้นไม้ขนาดเล็กและขนาดกลาง

2.9.3 ภูเขา

เนื่องจากตำบลแม่เมาะ เป็นที่ราบระหว่างภูเขา แบ่งภูมิประเทศออกเป็น 3 ส่วน คือ บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำ พื้นที่ราบเชิงเขา และเขตภูเขาสูง โดยเขตภูเขาสูง มีลักษณะหินเศษหินภูเขาไฟยุคเพอร์โมไทรแอลซิก พื้นที่มีความสูงชันมาก มียอดเขากระกระกะ ไม่ปรากฏเป็นสันเขาชัดเจน ร่องน้ำเป็นรูปตัววีลึกผ่นร่องน้ำชัน และในตำบลแม่เมาะยังพบว่าร่องรอยของภูเขาไฟที่ดับแล้ว

2.9.4 คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

(1) ทรัพยากรน้ำ ในอดีตแหล่งน้ำของตำบลแม่เมาะมีความอุดมสมบูรณ์ เป็นแหล่งอาหารของคนในตำบล แต่ในปัจจุบันลำห้วยเกิดการตื้นเขินและแห้งแล้งมากในฤดูแล้ง ในฤดูน้ำหลากน้ำจะล้นจากอ่างเก็บน้ำ ทำให้เกิดน้ำไหลเข้าท่วมในหมู่บ้านบางแห่ง ส่วนในฤดูแล้งจะเหือดแห้ง ทำให้ไม่มีน้ำเพียงพอในการทำการเกษตร

(2) ทรัพยากรป่าไม้ พื้นที่ป่าไม้ของตำบลแม่เมาะ มีแนวโน้มลดลง เนื่องจากสาเหตุสำคัญหลายประการ ได้แก่ ไฟป่าที่เกิดจากการเผาป่า การบุกรุกทำลายป่า เพื่อต้องการที่ดินเป็นที่อยู่อาศัยและทำการเกษตร และการทำเหมืองแร่ลิกไนต์เพื่อเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตกระแสไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าแม่เมาะ ปัจจุบันเทศบาลตำบลแม่เมาะ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(แม่เมาะ) หน่วยงานราชการและเอกชนในพื้นที่รวมทั้งประชาชนในตำบลแม่เมาะได้ร่วมกันอนุรักษ์ป่าไม้ตำบลแม่เมาะ โดยการปลูกต้นไม้ บวชป่า สร้างฝายเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ได้มีการตั้งกลุ่มองค์กรเพื่อพิทักษ์และรักษาป่าชุมชนในตำบลแม่เมาะ ได้แก่ กลุ่มป่าชุมชนบ้านเมาะหลวง และกลุ่มป่าชุมชนบ้านปางชัย

ส่วนที่ 3

การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น

3.1 หลักและแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

- การพัฒนาตามนโยบายของรัฐบาล
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- แผนการบริหารราชการแผ่นดิน
- ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด / อำเภอ

3.2 ปัจจัยและสถานการณ์เปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา

- ผลการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นตามประเด็นการพัฒนาท้องถิ่น
- ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบัน และโอกาสการพัฒนาในอนาคตของท้องถิ่นด้วยเทคนิค SWOT Analysis (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค)

บทที่ 3

การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น

3.1 หลักและแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ในการกระจายอำนาจการบริหารของรัฐไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนและกระบวนการในการถ่ายโอนภารกิจ งบประมาณ และอัตรากำลังของราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีกำหนดระยะเวลาและเงื่อนไขที่ระบุไว้อย่างชัดเจนว่า ในอนาคตอันใกล้นี้้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะได้รับการจัดสรรงบประมาณในสัดส่วนที่สูงขึ้น มีอัตรากำลังมากขึ้น รวมทั้งมีภารกิจและหน้าที่ความรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นตามกันไปด้วย

จากผลการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจะต้องมีการเตรียมการเพื่อรองรับมาตรการในการถ่ายโอนภารกิจ งบประมาณและอัตรากำลังจากหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อที่จะสามารถปฏิบัติภารกิจตามที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายความว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องเร่งกำหนดจุดมุ่งหมายหรือทิศทางในการพัฒนาของตนให้ชัดเจน มีการกำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ โดยมีความครอบคลุมภารกิจการพัฒนาในทุกๆ ด้าน อันเป็นการแสดงให้เห็นถึงความพร้อมและศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะสามารถบริหารงานในความรับผิดชอบตามที่ราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคจะถ่ายโอนมาให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยสนับสนุนเทศบาลในการวิเคราะห์สภาพปัญหา/ความต้องการของเทศบาล เพื่อนำไปสู่การกำหนดจุดมุ่งหมายในการพัฒนา การกำหนดภารกิจ และแนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าวอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้การกำหนดแผนงาน/โครงการของเทศบาล มีทิศทางที่สอดคล้องและประสานสนับสนุนในจุดมุ่งหมายร่วมกัน ซึ่งนอกจากจะทำให้ปัญหา/ความต้องการได้รับการตอบสนองอย่างเหมาะสมแล้ว ยังเป็นการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดในขณะเดียวกันด้วย

หลักการสำคัญที่ถือเป็นหัวใจของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาก็คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายการพัฒนาและการกำหนดแนวทางการพัฒนาที่จะนำไปสู่การบรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้เพราะหากไม่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาที่ชัดเจนแล้ว การบริหารงานก็จะเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าไปเรื่อยๆ เมื่อมีปัญหาอย่างซ้ำซ้อนและไม่มีที่สิ้นสุดแล้ว ยังอาจทำให้ปัญหามีความรุนแรงมากขึ้นจนเกินศักยภาพและแก้ไขไม่ได้ ดังนั้น การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาในครั้งนี้ จึงเป็นโอกาสอันดีที่จะได้กำหนดจุดมุ่งหมายและแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ และศักยภาพอย่างเป็นระบบ ซึ่งนอกจากจะเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดแล้ว ยังเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจจากหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคอีกทางหนึ่งด้วย

การพัฒนาตามนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด / อำเภอ

ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลตำบลแม่เมาะ จะต้องพิจารณานำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการบริหารราชการแผ่นดิน (ยุทธศาสตร์ระดับชาติ) ยุทธศาสตร์การพัฒนา กลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดลำปาง ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดลำปาง ยุทธศาสตร์การพัฒนาของอำเภอแม่เมาะ และการพัฒนาตามนโยบายของผู้บริหารมาเป็นแนวทางการจัดทำให้สอดคล้องเชื่อมโยงในแต่ละยุทธศาสตร์ สรุปได้ดังนี้

3.2 ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

3.2.1 แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)

ภายหลังผลประชามติเมื่อวันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2559¹ “ยุทธศาสตร์ชาติ” จะเป็นกรอบอย่างหนึ่งในการจัดทำนโยบายและการจัดสรรงบประมาณของรัฐบาลชุดต่อไป เช่น

มาตรา 65 รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

การจัดทำ การกำหนดเป้าหมาย ระยะเวลาที่จะบรรลุเป้าหมาย และสาระที่พึงมีในยุทธศาสตร์ชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติ ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวต้องมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วนอย่างทั่วถึงด้วย

ยุทธศาสตร์ชาติ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา 275 ให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีกฎหมายตามมาตรา 65 วรรคสอง ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ และดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่กฎหมายดังกล่าวใช้บังคับ

แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สรุปได้ดังนี้

วิสัยทัศน์ :

**ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง**

ประเด็นยุทธศาสตร์ :

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุขและตอบสนองต่อการบรรลุซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างรายได้ระดับสูง เป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้างความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็น ธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ จึงกำหนดยุทธศาสตร์ ดังนี้

¹ ผลประชามติเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๙ มีผู้ออกมาใช้สิทธิร้อยละ ๕๙.๔ หรือ ๒๙.๗ ล้านคน จากผู้มีสิทธิประมาณ ๕๐ ล้านคน โดยจำนวน ๑๖.๘ ล้านคนหรือร้อยละ ๖๑.๓๕ เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ด้านความมั่นคง

กลยุทธ์

- (1) เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (2) ปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคง ทางการเมือง ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม
- (3) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายในตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล
- (4) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงรูปแบบใหม่
- (5) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ
- (6) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (7) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวระนาบมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

กลยุทธ์

- (1) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้าการลงทุน พัฒนาสู่ชาติการค้า
- (2) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็ง ยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (3) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนา SMEs สู่สากล
- (4) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ
- (5) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่ง ความมั่นคงและพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิจัยและพัฒนา
- (6) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับนานาชาติ ประเทศ ส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

กลยุทธ์

- (๑) พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (๒) การยกระดับการศึกษา และการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง
- (๓) ปลุกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์
- (๔) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี
- (๕) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม**กลยุทธ์**

- (1) สร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม
- (2) พัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ
- (3) มีสภาพแวดล้อมและนวัตกรรม ที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย
- (4) สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทูทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน
- (5) พัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม**กลยุทธ์**

- (1) จัดระบบ อนุรักษ์ ฟื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- (2) วางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง 25 กลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ
- (3) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (4) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (5) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (6) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลัง เพื่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ**กลยุทธ์**

- (1) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม
- (2) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- (3) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ
- (4) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (5) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่างๆ ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- (6) พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (7) ปรับปรุง การบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

3.2.2 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

วิสัยทัศน์ :

สู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

หลังแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) สิ้นสุดลง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)^๒ อันจะนำไปสู่การกำหนดทิศทางและยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยง ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ประกอบกับสภาพการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาประสิทธิภาพของการผลิต ความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

- (1) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (2) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- (3) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ
- (4) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

จากสถานะของประเทศไทยและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคงและยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและนำไปสู่ การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

^๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบทิศทางและกรอบยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เสนอ โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่าแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ต้องมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และมีการแปลงยุทธศาสตร์ชาติดังกล่าวเป็นแผนงาน/โครงการในช่วง ๕ ปี โดยระบุแผนปฏิบัติการและกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จที่เป็นรูปธรรม รวมทั้งให้มีการประเมินผลของการดำเนินงานในรอบ ๑ ปี และ ๕ ปี

ประเด็นยุทธศาสตร์ :**ยุทธศาสตร์ที่ 1 : การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์****กลยุทธ์**

- (1) ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย มีการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม
- (2) พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานและการใช้ชีวิตที่พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน
- (3) ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ และให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ
- (4) ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม**กลยุทธ์**

- (1) เพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดให้เข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ
- (2) กระจายการให้บริการภาครัฐ ทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง
- (3) การเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน**กลยุทธ์**

- (1) ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐาน
- (2) ต่อยอดความเข้มแข็งของอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในปัจจุบัน เพื่อยกระดับไปสู่อุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง
- (3) วางอนาคตรากฐานการพัฒนาอุตสาหกรรม
- (4) เสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการ
- (5) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบ เพื่อส่งเสริมการค้าที่เป็นธรรมและอำนวยความสะดวกการค้าการลงทุน
- (6) เพิ่มประสิทธิภาพของระบบการเงิน และสถาบันการเงินทั้งในตลาดเงินและตลาดทุนให้สามารถสนับสนุนการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ลดต้นทุนในการให้บริการ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน**กลยุทธ์**

- (1) พัฒนาหลักเกณฑ์การปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการ (One Map)
- (2) เพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร้อยละ 15 ของพื้นที่ประเทศ โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว
- (3) เร่งรัดให้มีการประกาศใช้ร่างพระราชบัญญัติทรัพยากรน้ำ และแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- (4) ผลักดันกฎหมายและกลไกเพื่อการคัดแยกขยะ สนับสนุนการแปรรูปเป็นพลังงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน

กลยุทธ์

- (1) สร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความหวงแหนและธำรงรักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- (2) เสริมสร้างความปรองดองของคนในชาติและมีกลไกในการตรวจสอบและพัฒนาภาคการเมือง
- (3) พัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ
- (4) ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศด้านความมั่นคง
- (5) ป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยกระบวนการสันติสุข แนวทางสันติวิธี และกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ บนพื้นฐานความแตกต่างทางอัตลักษณ์และชาติพันธุ์

ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย

กลยุทธ์

- (1) ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน
- (2) ปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ สร้างกลไกในการติดตามตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ
- (3) ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (4) ปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 7 : การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

กลยุทธ์

- (1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน คมนาคมขนส่ง พัฒนาขนส่งทางราง ขนส่งสาธารณะ โครงข่ายถนน ขนส่งทางอากาศ ขนส่งทางน้ำ
- (2) การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ พัฒนามาตรฐานการบริหารจัดการโลจิสติกส์ การอำนวยความสะดวกทางการค้า
- (3) การพัฒนาด้านพลังงาน เพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน การใช้พลังงานทดแทน ส่งเสริมไทยเป็นศูนย์กลางพลังงาน
- (4) การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลทางธุรกิจ สร้างความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์

ยุทธศาสตร์ที่ 8 : การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม**กลยุทธ์**

- (1) ส่งเสริมการลงทุน การวิจัยและพัฒนา ผลักดันในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม ลงทุนวิจัยและพัฒนาในกลุ่มเทคโนโลยีที่ไทยมีศักยภาพ พัฒนาตลาดเทคโนโลยีและนวัตกรรมไทย เสริมสร้างระบบการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา
- (2) พัฒนาให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี ส่งเสริมการสร้างสรรค่นวัตกรรมด้านการออกแบบและการจัดการธุรกิจ
- (3) พัฒนาสถานะแวดล้อมของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านบุคลากร โครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการบริหารจัดการ

ยุทธศาสตร์ที่ 9 : การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ**กลยุทธ์**

- (1) พัฒนาสภาพแวดล้อมเมือง ศูนย์กลางของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคม
- (2) พัฒนาพื้นที่พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมหลักของประเทศที่ขยายตัวอย่างมีสมดุล
- (3) พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

ยุทธศาสตร์ที่ 10 : ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา**กลยุทธ์**

- (1) ส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ การบริการ และการลงทุน
- (2) การส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ
- (3) การสร้างความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนาประเทศในอนุภูมิภาค ภูมิภาคและนานาชาติ

3.2.3 ทิศทางการพัฒนาภาคเหนือ

- 1.เสริมสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการผลิต การค้า การลงทุน เชื่อมโยงเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง เอเชียใต้ ต่างประเทศ
- 2.พัฒนาปัจจัยการผลิตและคุณภาพสินค้าทางการเกษตร
- 3.พัฒนาอุตสาหกรรมบริการภายใต้แนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยกกระดับคุณภาพการท่องเที่ยวให้ยั่งยืนเท่าทันกระแสตลาดสากล
- 4.สนับสนุนการจัดการพื้นที่เมืองและชุมชน มุ่งสู่การเป็น เมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- 5.พัฒนาคนและสังคมให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและ เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้
- 6.เสริมสร้างความมั่นคงทางสังคม และการเข้าถึงบริการทางสังคม อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม
7. บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน 1

3.2.4 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1 (เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน)

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัด

**“ศูนย์กลางการท่องเที่ยว การค้า การลงทุน สู่อสากล
โดดเด่นวัฒนธรรมล้านนา สังคมน่าอยู่ทุกถิ่นที่”**

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการฟื้นฟูและอนุรักษ์แบบองค์รวม เพื่อสร้างสรรค์บรรยากาศที่สวยงาม มีเสน่ห์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมการสร้างสรรค์สินค้าและบริการให้โดดเด่นและมีคุณค่า มุ่งเน้นผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ หัตถกรรมสร้างสรรค์ ศิลปวัฒนธรรม การท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับการพัฒนาการค้าการลงทุน มุ่งเน้นอุตสาหกรรมสุขภาพ อุตสาหกรรมการจัดประชุมและนิทรรศการ (MICE) อุตสาหกรรมบริการการศึกษา และอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เพื่อรองรับการท่องเที่ยวและการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

3.3 แผนพัฒนาจังหวัดลำปาง

3.3.1 แผนพัฒนาจังหวัดลำปาง 4 ปี (พ.ศ.2561-2564)

วิสัยทัศน์จังหวัดลำปาง “ลำปางเมืองน่าอยู่ นครแห่งความสุข”

จากการระดมความคิดเห็นทุกภาคส่วน รวมทั้งการวิเคราะห์ข้อเสนอเชิงนโยบายของเครือข่ายต่างๆของจังหวัดลำปาง ทุกภาคส่วนมีความเห็นที่ตรงกันที่จะพัฒนาเมืองลำปางให้เป็นเมืองน่าอยู่ สังคม วัฒนธรรมเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวการค้า การลงทุน เกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจัดการบริหารจัดการ เน้นการการจัดการจัดการแบบมีส่วนร่วมการจัดการจัดการชุมชนแบบ (บวร) เชื่อมความสัมพันธ์บ้าน วัด โรงเรียนเพื่อพัฒนาร่วมกัน รวมทั้งการบริหารจัดการรูปแบบเครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงในทุกระดับตั้งแต่หมู่บ้าน ตำบล อำเภอและจังหวัด สมดุลการใช้องค์ความรู้ โดยการผสมผสานองค์ความรู้สมัยใหม่ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อได้แนวทางในการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่หรือชุมชน

พันธกิจ

1. สนับสนุนอำนวยความสะดวกและเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจภายในจังหวัดให้สามารถเพื่อมูลค่าทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์
2. พัฒนาระดับขีดความสามารถในการประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนให้มีประสิทธิภาพสามารถแข่งขันได้ในตลาดการค้าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและตลาดโลก
3. ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์และบริการของวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนทั้งภาคผลิตและภาคบริการและพาณิชย์กรรมทั้งภายในและภายนอกประเทศ
4. ส่งเสริมให้มีการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปคุณภาพสากลสร้างมูลค่าเพิ่มสอดคล้องกับความต้องการของตลาดภายในและต่างประเทศ

5. กำหนดนโยบายจัดทำแผนงานเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างทางกายภาพบุคลากรและการบริหารจัดการในการพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดให้ก้าวสู่ความเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของภาคเหนือตอนบน
6. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสังคมลำปางให้มีความเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกันรักวัฒนธรรมท้องถิ่นและถิ่นกำเนิดตามวิถีลำปางโดยดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
7. เสริมสร้างพัฒนาขีดความสามารถในการรักษาชีวิตและทรัพย์สินและความมั่นคงของคนในจังหวัดส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและชุมชนในการสร้างความเข้มแข็งมั่นคงตลอดจนการเฝ้าระวังและป้องกันภัยในชุมชน
8. สนับสนุนส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีการดำเนินงานการบริหารจัดการในทุกระดับให้โปร่งใสและเป็นธรรมภายใต้หลักธรรมาภิบาล

เป้าประสงค์หลัก

เศรษฐกิจภายในจังหวัดมีความเข้มแข็งสมดุลมั่นคง มีการขยายตัวด้านการค้าการลงทุนและเครือข่ายโลจิสติกส์ ผู้ประกอบการสามารถยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันสู่ตลาดการค้าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและตลาดโลก ด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มและพัฒนามาตรฐานสินค้าและบริการทั้งภาคการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และภาคบริการ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีภูมิคุ้มกัน มีการพัฒนาความรู้ควบคู่กับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภาคประชาสังคมมีความเข้มแข็ง ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภาครัฐที่มีความโปร่งใสและเป็นธรรม ภายใต้หลักธรรมาภิบาล สู่การเป็น “เมืองน่าอยู่”

ประเด็นยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ :

1. ส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตและผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์เซรามิกและหัตถอุตสาหกรรมในด้านการออกแบบและผลิตสินค้าที่มีคุณภาพมาตรฐานตรงตามความต้องการของตลาดเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการต้นทุนบนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์
2. ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเดิมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ตลอดจนพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวที่เน้นการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจและความยั่งยืนให้กับชุมชนเจ้าของพื้นที่ตลอดจนการจัดการและพัฒนาบุคลากรเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว
3. พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการในด้านการประกอบธุรกิจทั้งความรู้ในด้านการตลาดการผลิต การบริหารจัดการส่งเสริมการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและตลาดโลก
4. ส่งเสริมการรวมกลุ่มเครือข่ายวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชน
5. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการตลาดผลิตภัณฑ์เซรามิกสินค้าหัตถอุตสาหกรรมและบริการการท่องเที่ยวของจังหวัดลำปางให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายทั้งระดับในและต่างประเทศ

6. พัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นให้อุตสาหกรรมการประกอบธุรกิจ
7. พัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นให้อุตสาหกรรมการประกอบธุรกิจ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างเสริมและพัฒนาจังหวัดลำปางให้มีความพร้อมรองรับการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์

กลยุทธ์ :

1. กำหนดคณะทำงานศึกษากำหนดทิศทางนโยบายและเป็นแกนหลัก รับผิดชอบในการขับเคลื่อน การพัฒนาจังหวัดลำปางสู่การเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ภาคเหนือตอนบนอย่างเป็นระบบ
2. สร้างการรับรู้ข้อมูลให้เกิดการตื่นตัว (Awareness) ในกลุ่มบุคลากรทุกระดับและทุกภาคส่วน เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพและพร้อมรองรับการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ทางถนนของภาคเหนือตอนบน
3. เสริมสร้างพัฒนาและเชื่อมโยงระบบสาธารณูปโภคระบบการขนส่งทั้งทางถนนทางรางและรูปแบบอื่นๆ ตลอดจนเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถรองรับแผนงานการเป็นศูนย์กลางฯ ในอนาคต
4. สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนจากภาคเอกชนในพื้นที่เป้าหมายที่กำหนด และเชื่อมโยงกับ 12 จังหวัดรองข้างในลักษณะการพัฒนาเป็นห่วงโซ่อุปทานการผลิตสินค้าและบริการให้มีคุณภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐานแบบครบวงจร

กลยุทธ์ :

1. ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายเกษตรกรและผู้ผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยให้มีผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐานปลอดภัยต่อผู้บริโภคและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ
2. พัฒนาและส่งเสริมผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรและบรรจุภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจและสร้างการยอมรับในระดับชาติ
3. ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมพัฒนาช่องทางการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัดลำปางทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสร้างการยอมรับในระดับชาติสามารถสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและเครือข่ายผู้ผลิต
4. ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีการผลิตและสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นโดยมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งน้ำการปฏิรูปที่ดินและการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อให้เกิดภาคเกษตรกรรมมีประสิทธิภาพและมีต้นทุนที่เหมาะสม
5. พัฒนาสถาบันเกษตรกรเครือข่ายผู้ผลิตและชุมชนให้เข้มแข็งมีความสามารถในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนและสามารถหาปัจจัยผลิตในราคาถูกลง

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และสังคมลำปางให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้มีความเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกันสามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ :

1. พัฒนาระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขให้มีคุณภาพ
2. ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาของเด็กเยาวชนและประชาชนให้มีคุณภาพมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตสามารถเข้าถึงแหล่งอาชีพที่เหมาะสมและมีสภาพแวดล้อมทางสังคมและสวัสดิการทางสังคมที่ดี
3. เสริมสร้างและยกระดับความเข้มแข็งให้กับสถาบันครอบครัว สถาบันทางสังคม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันรวมทั้งสนับสนุนให้ดำรงชีวิตตามวิถีลำปางตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความรักและภาคภูมิใจในท้องถิ่นการอนุรักษ์และเผยแพร่ศาสนา ประเพณีศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง
5. ส่งเสริมให้เกิดพื้นที่ตำบลสุขภาวะให้ครอบคลุมทุกตำบลสนับสนุนกิจกรรมการออกกำลังกาย กีฬาและนันทนาการภายในชุมชน
6. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานเพื่อการบริการประชาชนอย่างทั่วถึงมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ
7. ส่งเสริมบทบาทขององค์กรภายในชุมชนสภาองค์กรชุมชนตำบลการสร้างระบบสวัสดิการโดยชุมชนให้ครอบคลุมทุกตำบล
8. ส่งเสริมแรงงานทั้งในและนอกระบบให้ได้รับความคุ้มครองจากการประกันสังคมและคุ้มครองทางกฎหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การรักษาความมั่นคงการจัดระเบียบสังคมและสร้างความร่วมมือในการรักษาความสงบเรียบร้อย

กลยุทธ์ :

1. ปลุกจิตสำนึกการเคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์และการสร้างความสามัคคีปรองดองตามแนวพระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. กระตุ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งระดับครอบครัวและชุมชนในการให้ความร่วมมือป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขปัญหาเสพติดอบายมุขและปัญหาแรงงานต่างด้าวในจังหวัด
3. ส่งเสริมการดำเนินงานของเครือข่ายภาคประชาชนในการสร้างความสามัคคีปรองดองและสมานฉันท์และการมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง
4. พัฒนาบุคลากรเทคโนโลยีกระบวนการและปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพในการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและการรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินภายในจังหวัด

ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและ

กลยุทธ์ :

1. ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมทั้งอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
2. รณรงค์และประชาสัมพันธ์การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
3. เพิ่มขีดความสามารถให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการกำหนดมาตรการบังคับใช้ทางกฎหมายอย่างเข้มงวดและจริงจัง
4. สนับสนุนและพัฒนาให้เกิดเครือข่ายรักษ์และเฝ้าระวังด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เสี่ยงภัยโดยเน้นการมีส่วนร่วมของภาคีและภาคประชาชนในท้องถิ่นในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
5. พัฒนาและส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
6. ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดลำปางให้เป็นเมืองสีเขียว (Green City) และการเป็นเมืองเศรษฐกิจนิเวศ (Eco Town)

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีด้วยหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ :

1. พัฒนาความรู้และขีดความสามารถของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการปลูกจิตสำนึกด้านคุณธรรมให้แก่ผู้ปฏิบัติงานในการทำงานและการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล
2. พัฒนาระบบสนับสนุนส่งเสริมและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านความสุจริต ซึ่งตรงโปร่งใสและเป็นธรรม รวมถึงบุคคลที่มีผลงานดีเด่นสร้างชื่อเสียงและประพฤติกรรมเป็นตัวอย่างที่ดีแก่สังคม
3. พัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาลโดยปรับปรุงระบบงานความร่วมมือและการบูรณาการสนับสนุนการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการรวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย
4. ส่งเสริมให้ผู้นำของทุกภาคส่วนเป็นแบบอย่างที่ดีในการบริหารจัดการภายใต้หลักธรรมาภิบาลให้ความรู้ปลูกจิตสำนึกและส่งเสริมกลุ่มเด็กและเยาวชนให้มีความรู้คุณธรรม
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการวางแผนตรวจสอบและควบคุมการบริหารจัดการติดตามและประเมินผลเปิดโอกาสในการรับฟังความคิดเห็น

3.3.2 ทิศทางการพัฒนา และยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง วิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปาง

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดลำปางเป็นองค์กรแห่งความสุข”

องค์กรแห่งความสุข หมายความว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่มีบุคลากรมีความรู้ ความสามารถ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยให้หลักกฎหมายหลักธรรมาภิบาล หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน หลักการบูรณาการร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน การเชื่อมโยง การประสานแผนงาน/โครงการ การบริหารงานที่ควบคู่ไปกับเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การพัฒนาศักยภาพของทุนมนุษย์/ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะอย่างทั่วถึง ภายใต้วินัยแห่งความเป็นกลาง ความเสมอภาค เป็นธรรม และเป็นสังคมแห่งความสุข

พันธกิจ

1. สร้างสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นสังคมแห่งความสุข โดยประชาชนได้รับบริหารสาธารณะที่ทั่วถึง เสมอภาค เป็นธรรม ภายใต้อำนาจการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
2. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีภูมิคุ้มกัน รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง มีทักษะในการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมในช่วงวัย อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม/ภูมิปัญญาท้องถิ่น การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน
3. การให้บริการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบนฐานแห่งอำนาจ/หน้าที่ หลักกฎหมายความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ การบูรณาการ หลักธรรมาภิบาล การเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และการให้บริการสาธารณะที่ประชาชนมีความพึงพอใจ

เป้าประสงค์รวม

ประชาชนได้รับบริการสาธารณะที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีภูมิคุ้มกันการเปลี่ยนแปลง ได้รับการพัฒนาศักยภาพควบคู่กับการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม/ภูมิปัญญาท้องถิ่น การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความรัก ความสามัคคี และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาสังคม/ชุมชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการบริหารและพัฒนาองค์กร

แนวทางการพัฒนา

แนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้ง 5 ยุทธศาสตร์ มี 12 แนวทาง ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

มี 4 แนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 1.1 การก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษา ถนน สะพาน
- 1.2 การพัฒนาด้านสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ
- 1.3 การไฟฟ้าสาธารณะ
- 1.4 การวางผังเมือง

2. ยุทธศาสตร์การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

มี 2 แนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 2.1 การสร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2.2 การอนุรักษ์ การฟื้นฟู การเฝ้าระวัง และการป้องกันรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาสังคม/ชุมชน และการรักษาความสงบเรียบร้อย

มี 5 แนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 3.1 การพัฒนาคุณภาพประชาชน
- 3.2 การศึกษา
- 3.3 การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 3.4 การป้องกัน การรักษา และส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน
- 3.5 การส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาเศรษฐกิจ

มี 3 แนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 4.1 การส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน
- 4.2 การส่งเสริมการตลาด และการใช้สินค้าท้องถิ่น
- 4.3 การส่งเสริมการท่องเที่ยว

5. ยุทธศาสตร์การบริหารและพัฒนาองค์กร

มี 2 แนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 5.1 การพัฒนาบุคลากร
- 5.2 การปรับปรุง การพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ปฏิบัติงาน

3.3.3 วิสัยทัศน์ และยุทธศาสตร์การพัฒนาของอำเภอแม่เมาะ

1) วิสัยทัศน์ (VISION)

“ชุมชนวิถีพอเพียง เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์”

2) พันธกิจ (Mission)

1) ด้านเศรษฐกิจ : พัฒนา กระตุ้น และส่งเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนฐานราก โดยใช้วัฒนธรรมเป็นฐานในการสร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนาต่อยอดสู่เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

2) ด้านสังคม : พัฒนาอำเภอแม่เมาะให้เป็นสังคมคุณภาพ สันติสุขอย่างสร้างสรรค์ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีบนฐานความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านการบริหารจัดการแบบองค์รวม

3) ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยใช้แนวทางการจัดการแบบบูรณาการ

4) ด้านบริหารจัดการ : เสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการในพื้นที่แบบบูรณาการ และพัฒนาศักยภาพ ชีตความสามารถของชุมชนในการจัดการปัญหาของชุมชนด้วยตนเอง โดยยึดฐานวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาล

3) ยุทธศาสตร์การพัฒนาของอำเภอแม่เมาะ (Strategy)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสังคม การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับคนในชุมชน

กลยุทธ์ที่ 1.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม ไฟฟ้า การสื่อสาร ให้ทั่วถึง และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านทรัพยากรน้ำเพื่ออุปโภค บริโภคอย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ที่ 1.2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

กลยุทธ์ที่ 1.3 สร้างเสริมสุขภาพของคนในชุมชนอย่างเป็นองค์รวม และพัฒนาคุณภาพการให้บริการสุขภาพทั้งระบบและบูรณาการในทุกระดับ

กลยุทธ์ที่ 1.4 ส่งเสริมกระบวนการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม และกระบวนการธำรงไว้ซึ่งอัตลักษณ์แห่งวัฒนธรรมของแต่ละพื้นที่

กลยุทธ์ที่ 1.5 การพัฒนาระบบบริหารจัดการความรู้สู่ความเข้มแข็งของชุมชน

กลยุทธ์ที่ 1.6 เพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไข และป้องกันปัญหาอาเสพติในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษาและการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 2.1 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2.2 การพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวม

กลยุทธ์ที่ 2.3 พัฒนาคุณภาพและความเข้มแข็งของเด็กวัยเรียน

กลยุทธ์ที่ 2.4 พัฒนาคุณภาพและเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์ที่ 2.5 ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษา โดยมอบทุนการศึกษาอย่างทั่วถึงในทุก
ระดับ

กลยุทธ์ที่ 2.6 ส่งเสริมการเรียนรู้ให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ และองค์
ความรู้ที่หลากหลาย ทั้งที่เป็นวิถีวัฒนธรรมดั้งเดิมและองค์ความรู้
สมัยใหม่

กลยุทธ์ที่ 2.7 การสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษา และส่งเสริมการมีส่วนร่วม

**ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ และอนุรักษ์
ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

กลยุทธ์ที่ 3.1 ส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการ เพื่อสนับสนุนการเกษตร ลด
ปัญหาน้ำท่วม และภัยแล้ง

กลยุทธ์ที่ 3.2 พัฒนา ปรับปรุงการบริหารจัดการที่ดินทั้งระบบ

กลยุทธ์ที่ 3.3 กลยุทธ์อนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อม และความหลากหลายทางชีวภาพ

กลยุทธ์ที่ 3.4 เพิ่มขีดความสามารถ และศักยภาพชุมชนให้เข้มแข็ง ในการดูแลรักษา
คุณภาพสิ่งแวดล้อม และพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ
ของชุมชน

กลยุทธ์ที่ 3.5 เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะและน้ำเสียในชุมชน

**ยุทธศาสตร์ที่ 4 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสร้างความเข้มแข็งของภาคเกษตร โดยการเพิ่ม
ประสิทธิภาพและศักยภาพการผลิตภาคเกษตรทั้งระบบ**

กลยุทธ์ที่ 4.1 พัฒนาศักยภาพ และเพิ่มขีดความสามารถของภาคเกษตรให้เข้มแข็งและ
ยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 4.2 พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตรทั้งระบบ และสร้างมูลค่าเพิ่ม
ให้กับผลผลิตทางการเกษตร

กลยุทธ์ที่ 4.3 ส่งเสริมความเข้มแข็งและสร้างกลุ่ม เครือข่ายและสถาบันทางการเกษตร

กลยุทธ์ที่ 4.4 พัฒนาสมรรถนะของบุคลากรทางการเกษตรและการบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 4.5 พัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 5.1 เสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชนฐานราก

กลยุทธ์ที่ 5.2 การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์

กลยุทธ์ที่ 5.3 พัฒนาระบบการท่องเที่ยวและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มศักยภาพ
ของการท่องเที่ยวในระดับชุมชน

3.2 สภาพแวดล้อมและศักยภาพชุมชน

ตำบลแม่เมาะ ประกอบด้วย 12 หมู่บ้าน ภายใต้ความหลากหลายของคนในชุมชน ซึ่งบางแห่งเป็นชุมชนที่อยู่ร่วมกันโดยการอพยพ บางชุมชนเป็นการย้ายถิ่นฐานของคนต่างภูมิภาค ต่างความเชื่อ ทำให้บริบทของชุมชนมีทั้งความเข้มแข็งและความอ่อนแอในบางเรื่อง

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และศักยภาพชุมชน SWOT ANALYSIS

หมู่บ้าน	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (threat)
บ้านห้วยเป็ด หมู่ที่ 1	<ol style="list-style-type: none"> มีแหล่งท่องเที่ยวริมอ่างเก็บน้ำ มีต้นทุนทางสังคม เศรษฐกิจที่ดี มีการคมนาคมที่สะดวก 	<ol style="list-style-type: none"> ความรู้รักสามัคคีของคนในชุมชนยังมีน้อย ปัญหาคนในชุมชนติดการพนัน และยาเสพติด 	<ol style="list-style-type: none"> มีแหล่งงบประมาณจากส่วนราชการในเขตพื้นที่หลากหลาย 	<ol style="list-style-type: none"> ขาดความร่วมมือและการประสานงานของหน่วยงานภาครัฐ ระเบียบกฎหมายไม่ช่วยสนับสนุนในกิจกรรมพัฒนาบางอย่าง ปัญหาการขอเอกสารสิทธิ์ (โฉนด)
บ้านห้วยรากไม้ หมู่ที่ 2	<ol style="list-style-type: none"> ชุมชนมีกิจการโรงน้ำดื่มชุมชน มีกิจกรรมธนาคารรักษแม่เมาะ มีสนามโก่ชน มีงบประมาณหมู่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน บริหารจัดการ 	<ol style="list-style-type: none"> ขาดความร่วมมือ และความสามัคคีของคนในชุมชนมีน้อย ปัญหาน้ำท่วมขังที่ไม่มีทางระบาย ไฟส่องสว่างในหมู่บ้านมีไม่ครอบคลุม 	<ol style="list-style-type: none"> มีแหล่งงบประมาณสนับสนุนที่หลากหลาย เช่น เทศบาล กองทุนไฟฟ้า กฟผ. สมาคมฯ มีงบประมาณสนับสนุน SML กิจการโรงสีข้าว 	<ol style="list-style-type: none"> ระเบียบของทางราชการ หน่วยงานสนับสนุนมีความล่าช้า ขั้นตอนการออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องล่าช้า การให้ความช่วยเหลือจากหน่วยงาน บางครั้งไม่ตรงตามความต้องการ งบประมาณที่ได้รับจัดสรรไม่เพียงพอต่อการพัฒนาชุมชน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และศักยภาพชุมชน
SWOT ANALYSIS

หมู่บ้าน	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (threat)
บ้านหางสูง หมู่ที่ 3	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาชนมีความสามัคคีและให้ความร่วมมือซึ่งกันและกัน 2. มีกลุ่มปราชญ์ชาวบ้านที่มีความสามารถที่หลากหลาย 3. มีกลุ่มอาชีพที่หลากหลาย 4. มีผู้นำที่เข้มแข็งและมีความสามารถ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชุมชนมีพื้นที่ว่างเปล่าจำนวนมากทำให้ดูแลไม่ทั่วถึง 2. ขาดแหล่งน้ำในการทำการเกษตร 3. การแพร่ระบาดของยาเสพติด 4. ปัญหาการลักขโมย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีแหล่งงบประมาณสนับสนุนหลายแห่ง เช่น เทศบาล กองทุนพัฒนารอบโรงไฟฟ้า สมาคม กฟผ. ฯลฯ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การรับการสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ มีขั้นตอนมาก 2. การสนับสนุนงบประมาณที่ไม่ต่อเนื่อง
บ้านเกาะสถานี หมู่ที่ 4	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชุมชนมีอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 2. ความร่วมมือและความสามัคคีของคนในชุมชนมีมาก 3. มีวัดม่อนคีรีชัยที่สวยงาม 4. มีศาลเจ้าพ่อขุนโตที่ประชาชนเคารพนับถือ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การจัดการน้ำเน่าเสียของอ่างเก็บน้ำเกาะสถานี 2. ฝุ่นละอองในหมู่บ้าน 3. ประชาชนไม่มีเอกสารสิทธิ์ของตนเอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีแหล่งงบประมาณสนับสนุนหลายแห่ง เช่น เทศบาล กองทุนพัฒนารอบโรงไฟฟ้า สมาคม กฟผ. ฯลฯ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นตอนการประสานงานจากส่วนราชการหรือหน่วยงานต่างๆ มีมาก 2. ไม่มีหน่วยงานหลักในการปรับปรุงอ่างเก็บน้ำเกาะสถานีที่ชัดเจน ขาดความต่อเนื่องในการติดตามและการดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และศักยภาพชุมชน
SWOT ANALYSIS

หมู่บ้าน	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (threat)
บ้านปงชัย หมู่ที่ 5	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความรักสามัคคีของคนในชุมชนที่เข้มแข็ง 2. มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ 3. มีแหล่งท่องเที่ยวแผ่นดินไหว 4. เด็กเยาวชนสนใจด้านกีฬาและมีความเป็นเลิศด้านฟุตบอล, นักรวย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขาดแหล่งน้ำในการทำเกษตร 2. ขาดเอกสารสิทธิ์ในที่ดิน 3. สังคมในหมู่บ้านเริ่มเสื่อมทางจิตใจ 4. เยาวชนขาดความคิดในการสร้างอนาคต 5. พ่อบ้าน แม่บ้าน เด็กและเยาวชนติดสุราเพิ่มมากขึ้น 6. ถนนในหมู่บ้านเริ่มชำรุดเสียหาย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. หมู่บ้านอยู่ใกล้ส่วนราชการต่างๆ 2. ได้รับการสนับสนุนจากท้องถิ่นในด้านการพัฒนาเป็นอย่างดี 3. หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เอกชน ช่วยเหลือในด้านต่างๆ 4. มีผู้แทนหมู่บ้านที่เป็นสมาชิกสภาเทศบาล 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการสร้างความไม่เข้าใจให้กับคนในชุมชนโดยกลุ่มคนบางกลุ่ม 2. ภาครัฐไม่เข้าใจในบริบทของปัญหาของชุมชนอย่างแท้จริง 3. ผู้มีอำนาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนในการพัฒนาต่างๆ 4. กระแสเทคโนโลยีทำให้คนในชุมชนเกิดความไม่เข้าใจและไม่รู้เท่าทัน
บ้านห้วยคิง หมู่ที่ 6	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีผู้นำที่เข้มแข็งและโดดเด่น 2. ความร่วมมือของคนในชุมชนที่เข้มแข็ง 3. มีศูนย์การเรียนรู้ศิลปมวยไทยในชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. พื้นที่ยังขาดเอกสารสิทธิ์ 2. ชุมชนตั้งอยู่ใกล้แหล่งผลิตไฟฟ้าของ กฟผ.แม่เมาะ มักพบปัญหาด้านมลภาวะ 3. การแพร่ระบาดของยาเสพติด และ อาชญากรรมในชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีแหล่งงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาหลายแห่ง ได้แก่ เทศบาล, กฟผ., กองทุนฯ, สมาคม, ฯลฯ 2. ได้รับการสนับสนุนนักวิชาการในการให้ความรู้อย่างจริงจัง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. หน่วยงานต่างๆ ให้การสนับสนุนงบประมาณที่ไม่เพียงพอ 2. หน่วยงานราชการไม่มีความต่อเนื่องในการให้การสนับสนุนช่วยเหลือ 3. โครงการจากส่วนราชการ หน่วยงานองค์กร มีการอนุมัติที่ล่าช้า

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และศักยภาพชุมชน
SWOT ANALYSIS

หมู่บ้าน	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (threat)
	<p>4. การประกอบอาชีพด้านการเกษตรที่ยังคงรักษาไว้</p> <p>5. คนในชุมชนมีความรับผิดชอบ</p> <p>6. มีวัดที่เป็นที่จำพรรษาของเจ้าคณะอำเภอ</p>	<p>4. ความเข้าใจของคนในชุมชนกับหน่วยงานต่างๆในพื้นที่</p> <p>5. พื้นที่รกร้างว่างเปล่าซึ่งราษฎรได้อพยพออกจากพื้นที่</p> <p>6. ประชาชนมาจากหลายถิ่นฐานทำให้มีความผูกพันแบบหลวมๆ มีความคิดที่ไม่เหมือนกัน</p> <p>7. ประชาชนกลุ่มแม่บ้านไม่มีอาชีพที่แน่นอน</p>		<p>4. หน่วยงานที่รับผิดชอบไม่ให้ความสำคัญกับปัญหาด้านมลพิษที่เกิดขึ้น</p> <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีการแก้ปัญหาด้านที่ทำกินที่ชัดเจน</p>
บ้านใหม่ท่าแฉลบ หมู่ที่ 7	<p>1. มีงบประมาณของหมู่บ้าน จากกองทุนเงินล้าน, ธนาคารักษ์แม่เกาะ</p> <p>2. มีศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3. มีผู้นำ และคณะกรรมการต่างๆ ที่เข้มแข็ง</p> <p>4. พื้นที่หมู่บ้านมีการวางผังที่เหมาะสม</p> <p>5. กิจการตลาด SML ที่สร้างเศรษฐกิจให้ชุมชน</p>	<p>1. น้ำเน่าเสียจากรางระบายน้ำ</p> <p>2. การจัดการจราจรในหมู่บ้าน</p> <p>3. การแพร่ระบาดของยาเสพติดในพื้นที่</p> <p>4. ชุมชนเริ่มมีความหนาแน่น</p> <p>5. ประชาชนไม่มีที่ดินสำหรับการทำกิน</p>	<p>1. หมู่บ้านอยู่ใกล้ส่วนราชการ เช่น เทศบาล และอำเภอ</p> <p>2. ได้รับการสนับสนุนจากท้องถิ่นในด้านการพัฒนาเป็นอย่างดี</p> <p>3. หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เอกชน ช่วยเหลือในด้านต่างๆ</p> <p>4. มีสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษาในพื้นที่</p>	<p>1. ความล่าช้าของระบบราชการในการประสานงานและการดำเนินการ</p> <p>2. การพัฒนาที่ติดระเบียบฯ กฎหมายต่างๆ</p> <p>3. พื้นที่เป็นเขต กฟผ.แม่เกาะ</p> <p>4. การออกเอกสารสิทธิ์จากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง</p>

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และศักยภาพชุมชน
SWOT ANALYSIS

หมู่บ้าน	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (threat)
	6. ชุมชนตั้งอยู่ใกล้ส่วนราชการต่างของอำเภอ			
บ้านแม่หลวง หมู่ที่ 8	<ol style="list-style-type: none"> มีสถานที่ท่องเที่ยวที่ภูเขาไฟจำป่าแดด มีงานประเพณีวัฒนธรรมแห่ช้างผ้าที่เป็นอัตลักษณ์ เป็นที่ตั้งของศาลหลักเมือง มีพระสงฆ์ที่เป็นนักพัฒนา เป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ ประชากรมีจำนวนมาก ผู้คนมีจิตใจดีงาม เป็นที่ตั้งสถานที่ออกกำลังกายของตำบล พื้นที่หมู่บ้านเป็นที่ตั้งของส่วนราชการที่สำคัญของอำเภอ 	<ol style="list-style-type: none"> คนในชุมชนขาดความรักสามัคคีต่อกัน ปัญหาการเคารพกฎกติกาของชุมชนมีน้อย ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนมากขึ้น 	<ol style="list-style-type: none"> มีหน่วยงานภาคีด้านการพัฒนาหลายหน่วยงานได้แก่ เทศบาล, กฟผ.แม่เมาะ, กองทุนรอบโรงไฟฟ้า, สมาคมพัฒนาแม่เมาะ, PDA ผู้นำให้ความสำคัญและตั้งใจพัฒนาชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> การประสานงานระหว่างหน่วยงานองค์กร ยังมีระเบียบฯ ขั้นตอนมาก งบประมาณด้านการพัฒนาจากหน่วยงานที่รับผิดชอบมีจำกัด

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และศักยภาพชุมชน
SWOT ANALYSIS

หมู่บ้าน	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (threat)
บ้านเวียงสวรรค์ หมู่ที่ 9	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีส่วนราชการ สถาบันการศึกษาอยู่ในพื้นที่ 2. การทำงานเป็นทีมของกลุ่ม คณะกรรมการต่างๆในชุมชน 3. ศูนย์การเกษตรปลูกผักปลอดสารพิษ 4. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนการเพาะเห็ด 5. การร่วมกลุ่มของผู้สูงอายุที่เข้มแข็ง 6. มีมาปนสถานขนาดใหญ่และทันสมัย 	<ol style="list-style-type: none"> 1. คนในชุมชนขาดความสามัคคีซึ่งกันและกัน 2. ปัญหาระบบน้ำในการเกษตร 3. ประชาชนว่างงานหรือมีอาชีพประจำ 4. ไม่มีตลาดรองรับกลุ่มอาชีพ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. หน่วยงานเอกชน เช่น สมาคม PDA ให้การสนับสนุนด้านการศึกษา และอาชีพ 2. มีเทศบาล ให้การสนับสนุนด้านการพัฒนาสาธารณูปโภคต่างๆ 3. มีหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ กฟผ.แม่เมาะ สนับสนุนด้านอื่นๆ 4. มีงบประมาณของกองทุนรอบโรงไฟฟ้า ร่วมสนับสนุนหมู่บ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การติดต่อประสานงานจากหน่วยงานที่สนับสนุนมีความล่าช้า 2. หน่วยงานต่างๆ มีขั้นตอนหรือระเบียบข่าที่ยุ่งยาก มีขั้นตอนเยอะ 3. งบประมาณที่จัดสรรให้หมู่บ้านมีไม่เพียงพอกับโครงการที่ต้องการ
บ้านใหม่มงคล หมู่ที่ 10	<ol style="list-style-type: none"> 1. ที่ตั้งของชุมชนมีความเหมาะสมทางภูมิศาสตร์ และมีการวางผังเมืองที่ดี 2. ชุมชนเข้มแข็ง และมีมติชุมชนที่เข้มงวด 3. ในชุมชนมีเงินทุนหมุนเวียน ได้แก่ กองทุนหมู่บ้าน, ธนาคารักษ์แม่เมาะ 4. บุคลากรมีความพร้อมในการพัฒนา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปัญหาสุขภาพของกลุ่มผู้สูงอายุ 2. ปัญหาการมั่วสุมของเยาวชนตามหอพักในชุมชน 3. การขาดแหล่งน้ำพื้นที่ทำการเกษตร 4. ความคิดของคนในชุมชนที่ไม่ตรงกัน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีหน่วยงาน องค์กรที่คอยสนับสนุนด้านการพัฒนาที่หลากหลาย 2. มีสถานประกอบการที่สามารถรองรับการทำงานของคนในชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขั้นตอนการประสานขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานหรือส่วนราชการมีมากเกินไป 2. งบประมาณจากส่วนราชการมีไม่พอเพียงกับการพัฒนา

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และศักยภาพชุมชน
SWOT ANALYSIS

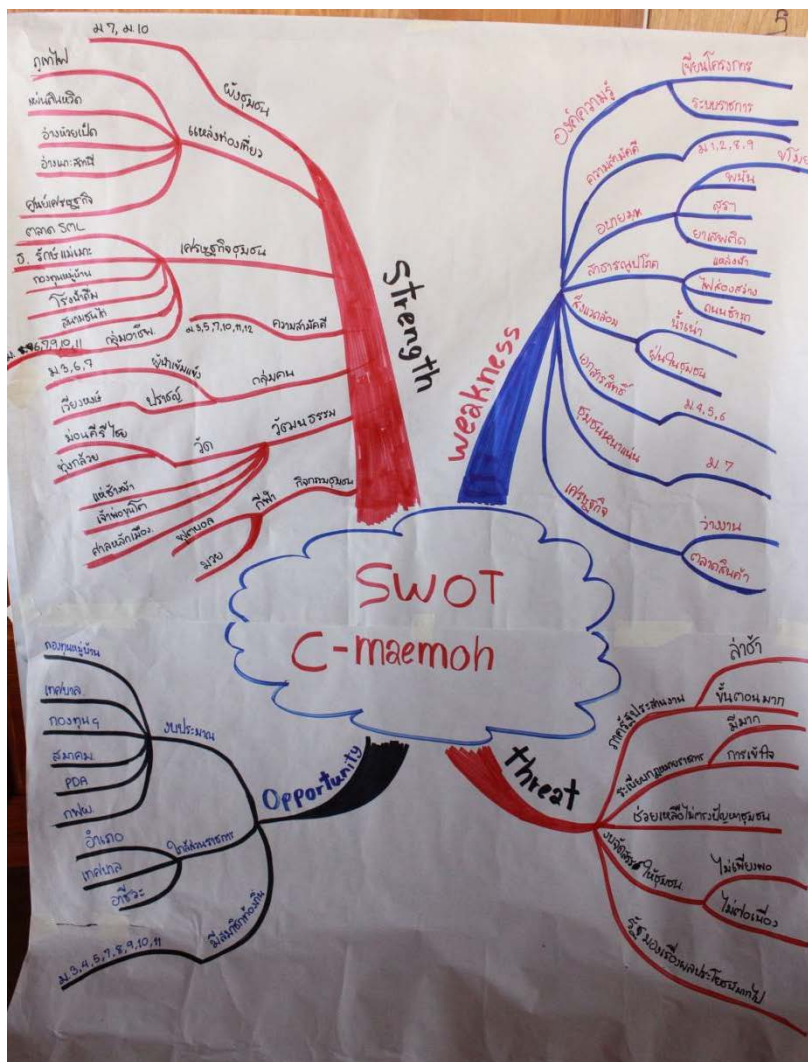
หมู่บ้าน	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (threat)
	5. ชุมชนให้ความสำคัญต่อกิจกรรม ประเพณีต่างๆ 6. มีความสามัคคีในการทำงานของคนใน ชุมชน 7. คนในชุมชนมีสุขภาพดี มีสถานที่ออก กำลังกายที่เหมาะสม 8. มีกำนันเป็นผู้นำในชุมชน	5. ขาดการประสานงานของคนในชุมชน 6. ประชาชนไม่เข้าใจในระบบของทาง ราชการที่ดำเนินการด้านโครงการ 7. ขาดความรู้ ความเข้าใจในการเขียน โครงการ 8. มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการทำปศุสัตว์		
บ้านนาแหม พัฒนา หมู่ที่ 11	1. คณะกรรมการหมู่บ้านมีความเข้มแข็ง และมีความสามัคคี 2. มีฌาปนสถานที่ได้มาตรฐานและมีความ ทันสมัย 3. ได้รับโอกาสทางการศึกษา 4. มีกิจกรรมโครงการผักปลอดสารพิษ	1. ไม่มีตลาดรองรับกลุ่มอาชีพในชุมชน 2. การว่างงานของคนในชุมชน 3. แหล่งน้ำสำหรับการทำเกษตร 4. ระบบไฟส่องสว่างทางสาธารณะ	1. มีแหล่งงบประมาณจากส่วนราชการ เช่น เทศบาล อำเภอ 2. มีการสนับสนุนกิจกรรมจากรัฐวิสาหกิจ และเอกชน เช่น กฟผ. สมากมา PDA 3. มีแหล่งงบประมาณจากกองทุนรอบ โรงไฟฟ้า	1. การติดต่อประสานงานระหว่างชุมชนกับ ส่วนราชการมีความล่าช้า 2. หน่วยงานสนับสนุนมีกฎระเบียบและ ขั้นตอนที่ยุ่งยาก 3. งบประมาณจัดสรรต่างๆ มีไม่เพียงพอต่อ ความต้องการของชุมชน

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และศักยภาพชุมชน
SWOT ANALYSIS

หมู่บ้าน	จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)	โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (threat)
บ้านเวียงหงส์ฯ หมู่ที่ 12	<ol style="list-style-type: none"> 1. เด็กเยาวชนมีความสนใจในด้านกีฬา 2. โบราณสถานวัดเวียงหงส์ที่สวยงาม 3. คนในชุมชนมีความรักสามัคคีต่อกัน 4. มีอ่างเก็บกักน้ำอยู่ในชุมชน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความปลอดภัยในชุมชนมีน้อย ปัญหาการลักขโมย และการเกิดอุบัติเหตุ 2. คนในชุมชนไม่มีอาชีพรองรับเป็นรูปธรรม 3. ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน 4. ปัญหาการประกอบกิจกรรมเผาถ่านของคนในชุมชนที่ทำให้เกิดมลภาวะในชุมชน 5. ปัญหาแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำยุงลายในพื้นที่ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีแหล่งงบประมาณที่สนับสนุนกิจกรรมหมู่บ้านหลายแห่ง 2. มีหน่วยงานราชการให้ความรู้หลายหน่วยงาน 3. ผู้บริหารท้องถิ่นให้การสนับสนุนที่ดี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. มลภาวะจากชุมชนใกล้เคียงที่เกิดจากการเผาถ่าน 2. การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในการให้การสนับสนุน 3. ปัญหาการออกเอกสารสิทธิ์ของหมู่บ้าน 4. การจัดสรรงบประมาณด้านการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ ลำช้า 5. อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นบ่อยไม่ได้รับการแก้ไข

ภาพแสดงแผนที่ความคิดในภาพรวมการวิเคราะห์ SWOT Analysis ตำบลแม่เมาะ

3.3 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) และศักยภาพชุมชน

จากการเปิดเวทีแลกเปลี่ยนและระดมความคิดเห็นในกลุ่มผู้นำชุมชน ผู้นำองค์กร และผู้นำเครือข่ายต่างๆ ในชุมชน โดยให้ความหลากหลายในมิติด้านต่างๆ ทั้งอายุ เพศ คุณวุฒิ วิทยุติ เพื่อร่วมกันวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชนในเขตพื้นที่ตำบลแม่เมาะถึงศักยภาพของชุมชน ปัญหา และโอกาสทางสังคมต่างๆ สามารถสรุปผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกชุมชนด้วย (SWOT Analysis) ได้ดังนี้

- 1.) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของตำบลแม่เมาะ เป็นการวิเคราะห์ศักยภาพและความพร้อมต่างๆ ที่ช่วยเสริมให้ชุมชนมีความพร้อม มีศักยภาพในการพัฒนา และจุดอ่อนของชุมชนที่พบเห็นซึ่งจะเป็นการยับยั้งมิให้เกิดการพัฒนาหรือทำให้การพัฒนาชุมชนเป็นไปอย่างช้าๆ โดยมุ่งให้ทราบถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของตนเอง (ชุมชน) โดยสรุปประเด็นต่างๆ

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในตำบลแม่เมาะ

จุดแข็ง (Strength) พบว่า ตำบลแม่เมาะมีภูมิประเทศที่เป็นจุดศูนย์กลางการของหน่วยงานราชการระดับอำเภอ โดยตั้งอยู่ในเขตของอำเภอแม่เมาะ เป็นแหล่งรวมความเจริญทางด้านเศรษฐกิจของอำเภอ มีหน่วยงานภาคีต่างๆ ตั้งที่ทำการอยู่ในเขตพื้นที่ อาทิเช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (เหมืองแม่เมาะ) สมาคมพัฒนาแม่เมาะ ศูนย์พัฒนาชนบทผสมผสานแม่เมาะ และยังมีทรัพยากรทางธรรมชาติที่สำคัญในการขับเคลื่อนด้านเศรษฐกิจของชุมชน เช่น ถ่านหินลิกไนต์ แหล่งท่องเที่ยวภูเขาไฟจำป่าแดด แหล่งท่องเที่ยวแผ่นดินไหว สุสานหอย ถ้ำและสถาปัตยกรรมต่างๆ เป็นแหล่งที่ตั้งสถานศึกษาขนาดใหญ่ เช่น วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการ กฟผ.แม่เมาะ หรือโรงเรียนมัธยมของอำเภอแม่เมาะ ได้แก่ โรงเรียนแม่เมาะวิทยาคคนในเขตพื้นที่อำเภอแม่เมาะมีความรู้ความสามารถและเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมของส่วนราชการหรือองค์กร หน่วยงานต่างๆ ผู้นำที่มีความเข้มแข็งและเข้าใจในบทบาทและกระบวนการทำงานของหน่วยงานชุมชนมีการรวมตัวในการดำเนินกิจกรรมหลายอย่าง เช่น การรวมตัวของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง การรวมกลุ่มทางการเกษตร การสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชน

จุดอ่อน (Weakness) พบว่า ตำบลแม่เมาะเป็นชุมชนที่มีการเคลื่อนย้ายหลายหมู่บ้าน เนื่องจากเป็นพื้นที่ในการทำสัมปทานเหมืองแร่ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ชุมชนมีขนาดใหญ่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม เป็นแหล่งรวมของกลุ่มเด็กและเยาวชนเนื่องจากเป็นที่ตั้งของสถาบันการศึกษาระดับอาชีวศึกษา ทำให้ปัญหาทางสังคมมีมากขึ้น การแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชน การเจริญทางเศรษฐกิจส่งผลให้เกิดความแออัดของชุมชน โดยเฉพาะย่านเศรษฐกิจ การที่เป็นแหล่งที่ตั้งของการผลิตไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (เหมืองแม่เมาะ) ทำให้ชุมชนเกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เช่น ปัญหาฝุ่นละออง ปัญหาน้ำเน่าเสีย ปัญหามลพิษทางอากาศ ปัญหาการจราจร ปัญหาความไม่เข้าใจของคนในชุมชนต่อการดำเนินงานของหน่วยงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ ด้วยการขยายตัวทางเศรษฐกิจส่งผลต่อการทำการเกษตรกรรมที่ต้องเร่งผลผลิตจำนวนมาก ทำให้เกิดการใช้สารเคมีในปริมาณมาก และขยายวงกว้างซึ่งส่งผลต่อมาในด้านสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของคนในชุมชน

ผลวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของตำบลแม่เมาะ	
จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
<ol style="list-style-type: none"> ตั้งอยู่ในศูนย์กลางของส่วนราชการระดับอำเภอ มีหน่วยงานภาคีที่หลากหลาย เช่น กฟผ. แม่เมาะ สมาคมพัฒนาแม่เมาะ ศูนย์พัฒนาชนบทผสมผสานแม่เมาะ, กองทุนพัฒนารอบโรงไฟฟ้าจังหวัดลำปาง มีทรัพยากรทางธรรมชาติที่หลากหลาย และโดดเด่น เช่น แร่ลิกไนต์ ภูเขาไฟ ฯลฯ ชุมชนมีความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมกับการบริหารงานของหน่วยงาน 	<ol style="list-style-type: none"> ชุมชนเป็นชุมชนที่ผู้คนมาจากหลายที่ หลายภูมิภาค จึงมีความหลากหลายของผู้คนและวัฒนธรรม ชุมชนบางแห่งมีการตั้งที่อยู่อาศัยที่ห่างไกลกัน ทำให้การพัฒนาไม่ทั่วถึง คนในชุมชนยังขาดความสามัคคี ความร่วมมือ และการสร้างภาคีที่ดีต่อกัน ขาดระบบฐานข้อมูลชุมชนที่ดี ถูกต้องและมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ผลวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของตำบลแม่เมาะ	
จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
<p>5. ชุมชนมีการรวมตัวในการสร้างรายได้ เช่น กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน</p> <p>6. มีกิจกรรมประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์และมีความโดดเด่น</p> <p>7. รัฐได้จัดสวัสดิการชุมชนอย่างทั่วถึง มีกองทุนสวัสดิการชุมชน มีสถานที่ออกกำลังกายของชุมชน</p> <p>8. มีการจัดบริการสาธารณสุขที่ดี เส้นทางคมนาคมที่สะดวก ปลอดภัย</p> <p>9. มีปราชญ์ชุมชนที่หลากหลาย และกระจายอยู่ทุกหมู่บ้านในพื้นที่</p>	<p>5. กลุ่มแม่บ้านยังขาดอาชีพหลักที่มีความมั่นคง</p> <p>6. ชุมชนยังขาดแหล่งน้ำในการทำเกษตร</p> <p>7. เอกสารสิทธิ์ในที่ดินของตนเอง</p> <p>8. กฎระเบียบของชุมชนไม่เคร่งครัด และไม่สามารถบังคับใช้ได้จริงจัง</p> <p>9. ชุมชนยังขาดความรู้ในเรื่องการจัดทำโครงการ หรือการเขียนโครงการที่ต้องใช้เทคนิคเฉพาะ</p>

2.) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของตำบลแม่เมาะ เป็นการวิเคราะห์ในบริบทของหน่วยงานภายนอกที่เป็นแรงเกื้อหนุนหรือส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนเกิดศักยภาพในการพัฒนาในด้านต่างๆ หรือเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนาชุมชนซึ่งเกิดจากบุคคล องค์กร หน่วยงานภายนอกชุมชน โดยมุ่งให้ทราบถึงโอกาส และอุปสรรค โดยสรุปประเด็นต่างๆ

ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกตำบลแม่เมาะ

โอกาส (Opportunity) พบว่า ในเขตพื้นที่ตำบลแม่เมาะ เป็นศูนย์กลางของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ มีตลาดขนาดใหญ่ มีหน่วยงานสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ หลายหน่วยงาน องค์กร และเป็นพื้นที่สัมปทานถ่านหินลิกไนต์ ทำให้องค์กรของรัฐได้รับการจัดสรรงบประมาณค่าภาคหลวงแร่เป็นจำนวนที่สูง ทำให้มีงบประมาณในการพัฒนามาก นอกจากนี้ยังได้มีการให้การสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นๆ ในพื้นที่อีกหลายหน่วยงาน เช่น กิจกรรมการส่งเสริมอาชีพ การทำการเกษตรได้รับการสนับสนุนทั้งงบประมาณและองค์ความรู้จากศูนย์พัฒนาชนบทผสมผสานแม่เมาะ (PDA) กิจกรรมด้านการศึกษา การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนในชุมชน การสังคมสงเคราะห์ ได้รับการสนับสนุนจากสมาคมพัฒนาแม่เมาะ และการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นที่หรือกิจกรรมบริการสาธารณสุขอื่น นอกจากเทศบาลตำบลแม่เมาะ ยังได้รับการสนับสนุนจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (เหมืองแม่เมาะ) การเป็นศูนย์กลางการพัฒนาต่างๆ ทำให้ตำบลแม่เมาะมีโอกาสทางการศึกษาที่ดี มีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการอย่างต่อเนื่อง

อุปสรรค (Threat) พบว่า ตำบลแม่เมาะเป็นเขตพื้นที่สัมปทานเหมืองแร่ (ถ่านหินลิกไนต์) ทำให้บางชุมชนต้องมีการอพยพอยู่ตลอดเวลา ทั้งการอพยพเพื่อขุดถ่านหิน หรือการอพยพตามมาตรการการควบคุมมลพิษ ทำให้ชุมชนขาดการพัฒนาที่ถาวร ชุมชนมีการรวมตัวกันแบบหลวมๆ มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและพื้นฐานการดำเนินชีวิต ภาษา นอกจากนี้จำนวนประชากรที่มีการเคลื่อนย้าย มีกลุ่มประชากรแฝงจำนวนมากซึ่งเข้ามาในเป็นแรงงานรับจ้าง ส่งผลให้ชุมชนมีสภาพแออัด การขยายพื้นที่อยู่อาศัยจึงเกิดขึ้น การบุกรุกพื้นที่จึงเป็นปัญหาของชุมชน ชุมชนตำบลแม่เมาะมีการดำเนินของหน่วยงานที่หลากหลายแต่การติดต่อบริการราชการทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาชุมชนเนื่องจากมีกฎระเบียบ และขั้นตอนที่หลากหลายทำให้เกิดความล่าช้าและไม่สามารถตอบสนองได้ตามความต้องการอย่างเร่งด่วน โดยจะพบว่าโครงการด้านการพัฒนาต่างๆ จะสามารถนำสู่การปฏิบัติได้ต้องอาศัยระยะเวลาค่อนข้างยาวนาน

ผลวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของตำบลแม่เมาะ	
โอกาส (Opportunity)	อุปสรรค (Threat)
<ol style="list-style-type: none"> 1. หน่วยงานภาคีในการให้การสนับสนุนงบประมาณและความรู้ต่างๆ ที่หลากหลาย เช่น เทศบาล, กฟผ.แม่เมาะ, สมาคมพัฒนาแม่เมาะ, ศูนย์พัฒนาชนบทผสมผสานแม่เมาะ, กองทุนพัฒนารอบโรงไฟฟ้าฯ, กองทุนสวัสดิการสังคม, กองทุน สปสช. 2. ชุมชนสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลข่าวสารทางราชการได้อย่างรวดเร็ว และหลากหลาย เช่น วิทยุชุมชน หรือการประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ 3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญต่อกระบวนการมีส่วนร่วมและสร้างให้ชุมชนมีความเข้มแข็งโดยตนเอง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ความหลากหลายของคนในชุมชน จึงเกิดความแตกต่างทั้งความคิด และแนวทางปฏิบัติต่างๆ 2. พื้นที่ที่ไม่มีความชัดเจนในการพัฒนา เนื่องจากบางพื้นที่เป็นเขต กฟผ.แม่เมาะ เป็นป่าสงวนหรือพื้นที่สาธารณะ และพื้นที่รกร้างว่างเปล่า 3. งบประมาณในการสนับสนุนจากส่วนราชการองค์กรต่างๆ มีความไม่ต่อเนื่อง และเพียงพอ 4. ขั้นตอนของระเบียบกฎหมายต่างๆ ของส่วนราชการที่ซับซ้อนและล่าช้า

3.4 สรุปปัญหาและความต้องการของประชาชนในเขตตำบลแม่เมาะ

1.) **ด้านสาธารณูปโภค** ปัญหาด้านนี้เป็นปัญหาของประชาชนในตำบลแม่เมาะเป็นส่วนใหญ่ โดยได้กล่าวถึงปัญหา ที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข เช่น สภาพถนน ชำรุด ถนนเข้าที่ทำกินยังไม่มี การเดินทาง ไม่สะดวกปลอดภัย ถนนบางสายไม่มีท่อระบายน้ำทำให้น้ำท่วมขังและไหลเข้าบ้านเรือนของประชาชน ในช่วงฤดูฝน ไฟฟ้าส่องสว่างยังไม่ทั่วถึง ในบางพื้นที่ ซึ่งอาจเป็นพื้นที่ที่อาจ เป็นอันตรายต่อประชาชนผู้สัญจรไปมาได้ การประปาหรือน้ำดื่มสะอาดยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน สภาพจราจรในบางพื้นที่ไม่มีความเป็นระเบียบ ขาดวินัยทางจราจร สัญญาณไฟจราจร ไม่ทั่วถึง นอกจากนี้สภาพแวดล้อม ภูมิทัศน์และสาธารณูปโภคต่างๆที่มีอยู่แล้วไม่ได้รับการบำรุงรักษาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ เทศบาลฯ ควรสำรวจและพิจารณาแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพในเรื่องที่จำเป็นเร่งด่วนเพื่อลดปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน และยังได้เสนอโครงการต่าง ๆ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพเป็นรายพื้นที่

2.) **ด้านสังคมและเศรษฐกิจ** พบว่าปัญหา การว่างงาน ของคนในชุมชน กลุ่มอาชีพขาดความมั่นคง รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านสังคมและเศรษฐกิจ ได้เสนอแนะด้านการส่งเสริมอาชีพ ควรจัดหาสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ชุมชน เช่น สร้างสถานที่จำหน่ายสินค้าชุมชน ส่งเสริมอาชีพให้กลุ่มต่างๆ เพื่อสร้างรายได้ที่ยั่งยืน ฯลฯ

3.) **ด้านสิ่งแวดล้อม** ปัญหาที่เป็นประเด็นสำคัญ คือ ปัญหาฝุ่นละอองจากการทำเหมือง ถ่านหินส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน ปัญหาน้ำเน่าเสียส่งกลิ่นเหม็น โดยเฉพาะอ่างเก็บน้ำแม่เมาะ นอกจากนี้ยังมีปัญหาความไม่เป็นระเบียบของผู้ประกอบการค้าของเก่า

แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม เทศบาลฯ ควรรณรงค์ ส่งเสริม การปลูกจิตสำนึกในเรื่องสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชน อย่างทั่วถึง ดำเนินการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย ในการควบคุมผู้ประกอบการค้าของเก่าอย่างเคร่งครัด

4.) **ปัญหาด้านอื่นๆ** ปัญหาเกี่ยวกับเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน ปัญหาเรื่องเสียงตามสาย ไม่เพียงพอ ปัญหาการขาดพื้นที่ในการออกกำลังกายและขาดอุปกรณ์กีฬา ขาดสนามกีฬาที่เหมาะสมสำหรับเยาวชน และผู้สูงอายุ

แนวทางแก้ไขปัญหาด้านอื่นๆ ให้เทศบาลสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวและให้การส่งเสริมสนับสนุนอย่างเหมาะสมในแต่ละประเด็นปัญหา

ส่วนที่ 4

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และประเด็นยุทธศาสตร์

4.1 วิสัยทัศน์

4.2 พันธกิจ

4.3 ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ส่วนที่ 4

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์การพัฒนา

วิสัยทัศน์ เทศบาลตำบลแม่เกาะ จังหวัดลำปาง

วิสัยทัศน์ (VISION)

“สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล
บริการสาธารณะทั่วถึง”

พันธกิจ (MISSION)

- 1) การจัดบริการสาธารณะและบริหารจัดการทรัพยากรท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) การสร้างคุณภาพชีวิตและสังคมที่เข้มแข็ง บนพื้นฐานเศรษฐกิจที่ดี
- 3) การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 4) การพัฒนาการเมืองและส่งเสริมการบริหารอย่างมีส่วนร่วม
- 5) การจัดบริการสาธารณะและบริหารจัดการทรัพยากรท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ
- 6) การสร้างคุณภาพชีวิตและสังคมที่เข้มแข็ง บนพื้นฐานเศรษฐกิจที่ดี
- 7) การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 8) การพัฒนาการเมืองและส่งเสริมการบริหารอย่างมีส่วนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาด้านสาธารณสุข-โภชนาการ

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ประชาชนได้รับการจัดบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและครอบคลุมตามกฎหมายกำหนด

ตัวชี้วัด

- ร้อยละความพึงพอใจในการจัดบริการสาธารณสุขของประชาชนในพื้นที่

กลยุทธ์ที่ 1.1 การพัฒนาด้านการคมนาคมและการจัดการจราจร

- 1.) พัฒนาเส้นทางคมนาคมในเขตพื้นที่ให้มีสภาพที่สมบูรณ์ ได้มาตรฐาน
- 2.) จัดระบบการจราจร การติดตั้งเครื่องหมายบนเส้นทาง การติดตั้งสัญญาณไฟจราจร

กลยุทธ์ที่ 1.2 การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะและระบบประปา

- 1.) การขยายเขตไฟฟ้าให้ครอบคลุมทุกครัวเรือน
- 2.) การติดตั้งไฟส่องสว่างตามเส้นทางคมนาคมทุกหมู่บ้าน และทางสาธารณะ
- 3.) การปรับปรุง และการขยายเขตน้ำประปาภาคครัวเรือนให้ครอบคลุม

กลยุทธ์ที่ 1.3 การจัดการผังเมืองชุมชน

- 1.) จัดวางผังเมืองชุมชนเพื่อกำหนดพื้นที่ที่เหมาะสม
- 2.) บริหารจัดการที่ดิน และกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- 3.) การควบคุมการก่อสร้าง และการรुक้าพื้นที่สาธารณะ
- 4.) การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยสำหรับอาคารต่างๆ

กลยุทธ์ที่ 1.4 พัฒนาบริการพื้นฐานด้านอื่น ๆ

- 1.) การจัดบริการสาธารณะด้านโครงสร้างพื้นฐานของชุมชนให้ครอบคลุม เช่น อาคารศูนย์เรียนรู้ อาคารสินค้าชุมชน ฯลฯ
- 2.) การพัฒนาและจัดให้มีบริการสาธารณะที่เป็นส่วนรวม เช่น การสร้างพิพิธภัณฑ์ชุมชน ศูนย์การท่องเที่ยวชุมชน สนามกีฬาตำบล ฯลฯ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาด้านการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม**เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์**

- การบริหารจัดการน้ำเพื่อการป้องกันและลดอุทกภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างมีระบบ และเกิดประโยชน์สูงสุด
- การอนุรักษ์ ป่าไม้ และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ตัวชี้วัด

- จำนวนแหล่งน้ำในเขตพื้นที่ได้รับการพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขปัญหาเพื่อรองรับอุบัติภัยทางธรรมชาติที่จะเกิดขึ้น
- การจัดกิจกรรมที่ตอบสนองต่อการฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติ

กลยุทธ์ที่ 2.1 การอนุรักษ์ ป่าไม้ และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม

- 1.) การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการอนุรักษ์ ป่าไม้ ทรัพยากรทางธรรมชาติ
- 2.) การส่งเสริมการบริหารจัดการป่าชุมชนอย่างเป็นระบบ
- 3.) การจัดตั้งกลุ่ม องค์กรที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์ป่าและทรัพยากรทางธรรมชาติ

กลยุทธ์ที่ 2.2 การบริหารจัดการน้ำเพื่อการป้องกันอุทกภัยและภัยแล้ง

- 1.) การพัฒนา ปรับปรุง แหล่งน้ำทางธรรมชาติให้รองรับการเกิดอุทกภัยในพื้นที่ได้
- 2.) การจัดทำพื้นที่เสี่ยงภัยและร่วมบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว**เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์**

- การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพทางการผลิตและการส่งเสริมตลาดสินค้า
- การสนับสนุนกิจกรรมภาคการเกษตร และส่งเสริมอาชีพที่หลากหลาย
- การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรม
- การสนับสนุนกลุ่มกิจกรรมที่ตอบสนองด้านการท่องเที่ยว เช่น กลุ่มโฮมสเตย์ กลุ่มศูนย์เรียนรู้และสาธิต

ตัวชี้วัด

- เกิดผลิตภัณฑ์ชุมชนในระดับจังหวัด
- แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาปรับปรุง
- มีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 3.1 การส่งเสริมอาชีพและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

- 1.) สนับสนุนกิจกรรมกลุ่มอาชีพเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิต
- 2.) พัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตชุมชน
- 3.) บริหารจัดการผลิตภัณฑ์ชุมชน พร้อมมีตลาดรองรับ

กลยุทธ์ที่ 3.2 การส่งเสริมการท่องเที่ยว

- 1.) พัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและระบบสารสนเทศเพื่อการท่องเที่ยว
- 2.) การพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยวให้ชัดเจนและมีความสะดวก เป็นเอกลักษณ์
- 3.) พัฒนาศักยภาพบุคลากรหรือการสร้างเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว
- 4.) จัดกิจกรรมที่รองรับหรือสอดคล้องกับการส่งเสริมการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ 3.3 การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

- 1.) พัฒนาปรับปรุงแหล่งน้ำเพื่อรองรับการทำเกษตรในทุกฤดู
- 2.) จัดสร้างแหล่งน้ำสำรองสำหรับการทำการเกษตร

กลยุทธ์ที่ 3.4 การส่งเสริมพลังงานทดแทน

- 1.) ส่งเสริมกิจกรรมชุมชนในการผลิตพลังงานทดแทน
- 2.) สร้างภาคีเครือข่ายด้านการส่งเสริมการทำกิจกรรมพลังงานทดแทน

กลยุทธ์ที่ 3.5 การลงทุนและการพาณิชย์

- 1.) การส่งเสริมกิจกรรมที่เป็นการลงทุนเพื่อการสร้างรายได้ให้องค์กร
- 2.) การให้บริการสาธารณะที่ก่อให้เกิดกระบวนการสร้างรายได้

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาด้านสังคมและสุขภาวะอนามัย

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลแม่เมาะมีคุณภาพชีวิต (Quality of life) ที่ดี
- ประชาชนได้รับการบริการด้านสุขภาวะอนามัยอย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัด

- ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการจัดการด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี ในมิติทั้ง 4 ด้าน
- ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการจัดการด้านการให้บริการงานสาธารณสุข

กลยุทธ์ที่ 4.1 การสังคมสงเคราะห์

- 1.) การจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีตามเกณฑ์มาตรฐานกำหนด
- 2.) การช่วยเหลือและการสังคมสงเคราะห์อย่างทั่วถึง
- 3.) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสังคม

กลยุทธ์ที่ 4.2 การกีฬานันทนาการ

- 1.) ส่งเสริมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการเพื่อความเข้มแข็งของชุมชน
- 2.) สนับสนุนกิจกรรมเด็ก เยาวชน และประชาชนในการแข่งขันกีฬาทุกประเภท
- 3.) ขับเคลื่อนและส่งเสริมการสร้างสุขภาพของคนในชุมชนด้วยกิจกรรมกีฬาและการออกกำลังกาย

กลยุทธ์ที่ 4.3 การส่งเสริมสุขภาพอนามัยประชาชน

- 1.) จัดระบบบริการสาธารณสุขตามอำนาจหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และครอบคลุมทุกพื้นที่
- 2.) การสร้างชุมชนให้เป็นสังคมและการมีสุขภาพที่ดี

กลยุทธ์ที่ 4.4 การป้องกันและระงับโรค

- 1.) จัดระบบการควบคุมและป้องกันโรคอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.) จัดเตรียมความพร้อมทุกด้านในการป้องกันและควบคุมโรคระบาดในพื้นที่

กลยุทธ์ที่ 4.5 การจัดการขยะและมลภาวะชุมชน

- 1.) บริหารจัดการขยะชุมชนอย่างถูกสุขลักษณะ
- 2.) ส่งเสริมกิจกรรมการจัดการขยะ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการสร้างรายได้และการนำมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบอื่นๆ
- 3.) ป้องกัน ควบคุม และเฝ้าระวังมลภาวะชุมชนอย่างเข้มงวด

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาด้านการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น**เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์**

- ประชาชนสามารถเข้าถึงการรับบริการและโอกาสทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมทุกคน
- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- ส่งเสริมและร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นอย่างทั่วถึง
- จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

ตัวชี้วัด

- ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการศึกษาในท้องถิ่น
- สถานศึกษาท้องถิ่นได้มาตรฐาน
- ชุมชนเกิดแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม
- มีศูนย์วัฒนธรรมระดับอำเภอ

กลยุทธ์ที่ 5.1 การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น

- 1.) ส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นในชุมชน สถานศึกษา
- 2.) สนับสนุนกิจกรรมประเพณีท้องถิ่นอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

กลยุทธ์ที่ 5.2 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และการจัดการศึกษา

- 1.) จัดสร้างโครงสร้างพื้นที่ และการสนับสนุนสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามีประสิทธิภาพ
- 2.) จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 3.) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการศึกษาทุกระดับ

กลยุทธ์ที่ 5.3 การส่งเสริม สนับสนุน และเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

- 1.) สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมชุมชนเพื่อการรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน
- 2.) ส่งเสริมกิจกรรมทางการศึกษาเพื่อการเป็นประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาด้านการเมืองและการพัฒนาองค์กร**เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์**

- ประชาชนมีกระบวนการมีส่วนร่วม (Participation) ในกิจกรรมทางการเมือง – การบริหารทุกระดับ
- สร้างกระบวนการบริหารจัดการชุมชนโดยประชาชนในชุมชนเป็นผู้จัดการตนเองด้วยกระบวนการ Community Base Research (CBR)
- ส่วนราชการมีความเข้มแข็ง มีการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

ตัวชี้วัด

- ร้อยละของประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการต่างๆ ของหน่วยงาน
- ทุกชุมชนมีแผนพัฒนาหมู่บ้านเพื่อการจัดการตนเอง
- ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการด้านการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมต่อชุมชน

กลยุทธ์ที่ 6.1 การส่งเสริมกระบวนการสมานฉันท์ การมีส่วนร่วมและการสร้างพลเมืองดี

- 1.) การสนับสนุนกระบวนการจัดทำแผนแม่บทชุมชนอย่างต่อเนื่องและให้เกิดประสิทธิภาพ
- 2.) การจัดทำแผนพัฒนาหน่วยงานยึดหลักการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- 3.) การส่งเสริมกิจกรรมการสร้างความรัก สามัคคี และกระบวนการสมานฉันท์ของคนในชุมชน

กลยุทธ์ที่ 6.2 การพัฒนาระบบฐานข้อมูลชุมชน

- 1.) จัดตั้งศูนย์ข้อมูลชุมชน ข้อมูลงานทะเบียนราษฎรอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2.) ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการบริหารจัดการข้อมูลชุมชน

กลยุทธ์ที่ 6.3 การปรับปรุง การพัฒนาเครื่องมือ เครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติการ

- 1.) การจัดหา จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีเพื่อรองรับการให้บริการประชาชนในทุกด้าน และเกิดประสิทธิภาพในการให้บริการ
- 2.) การจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐานสำหรับรองรับภารกิจที่ได้รับถ่ายโอนและให้บริการประชาชนในพื้นที่

กลยุทธ์ที่ 6.4 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร

- 1.) ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรในหน่วยงานเพื่อการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ

➤ นโยบายของนายกเทศมนตรีตำบลแม่เกาะ

1.) นโยบายด้านการพัฒนาองค์กร

1.1) พัฒนาองค์กรเทศบาลตำบลให้เป็นองค์กรธรรมาภิบาล ที่มีหลักการบริหารจัดการ และเป็น หน่วยบริการสังคมที่ดี มีมาตรฐาน สนับสนุนการศึกษา เพิ่มพูนความรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพ และยกระดับแก่สมาชิกสภาท้องถิ่น และพนักงานข้าราชการ ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลอันสำคัญของ เทศบาลตำบลแม่เกาะ พร้อมทั้งสร้างเสริมกระบวนการพัฒนาระบบบริการสาธารณะที่ดีมีมาตรฐาน เพื่อรองรับการบริการแต่ละด้าน ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ปรับปรุงการให้บริการ ประชาชน เนื่องจากเทศบาลตำบลแม่เกาะเป็นองค์กรที่ให้บริการประชาชน ช่วยเหลือ ประชาชนแทบทุกด้าน เพื่อสร้างความเชื่อถือ ความศรัทธา ความร่วมมือต่อเทศบาล ภายใต้แนวคิด เทศบาลตำบลแม่เกาะเป็นของประชาชนและทำเพื่อประชาชน พัฒนาบุคลากรในองค์กรให้เป็นผู้ให้ การบริการประชาชนอย่างมืออาชีพ มีน้ำใจ มีคุณธรรม จริยธรรม มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ อย่างต่อเนื่อง ภายใต้แนวคิด “ประชาชนคือคนสำคัญ” การให้บริการต้องรวดเร็ว ถูกใจและถูกต้อง

1.2) ส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมทางการบริหารและการเมืองภายใต้ระบอบ ประชาธิปไตยโดยพัฒนากลไกการทำงานในระบอบสภาท้องถิ่นสมาชิกสภาท้องถิ่นควบคู่ไปกับการ พัฒนาระบบประชาธิปไตยของชุมชนและภาคประชาสังคม

1.3) การบริหารงบประมาณในองค์กร จะบริหารงบประมาณของประชาชนให้เกิดประโยชน์ ต่อประชาชนมากที่สุด และงบประมาณที่นำมาบริหาร ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ มีการบริหาร งบประมาณแบบโปร่งใส

2.) นโยบายด้านการพัฒนาสังคม

2.1) ดำเนินรอยตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “รู้จักสามัคคี” ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าประชาชนแตกความสามัคคี แบ่งกันเป็นกลุ่มเป็นพรรค เพื่อให้ประชาชนเกิดความ รัก ความสามัคคี เอื้อเฟื้อซึ่งกันและกัน ต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ มี ส่วนร่วมในการจัดเวทีประชาคม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจร่วมกัน

2.2) ส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมทางการบริหารและการเมือง ภายใต้ระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยพัฒนากลไกการทำงานในระบอบสภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบประชาธิปไตยของชุมชนและภาคประชาชนสังคม

2.3) ส่งเสริมและสนับสนุนการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาของท้องถิ่น

2.4) ส่งเสริม สนับสนุนและให้ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นการพัฒนาจิตใจของ ประชาชน เพื่อลดการกระทำ ความรุนแรงต่อเด็ก สตรีและครอบครัว

2.5) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาด้านทักษะและจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งการ จัดสวัสดิการที่จำเป็นพื้นฐานสำหรับการพัฒนาเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ เพื่อสร้างความ เข้มแข็งให้กับชุมชน

2.6) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีการออกกำลังกายและเล่นกีฬา เพื่อเป็น การสร้างเสริมสุขภาพของประชาชน

2.7) สนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาล

2.8) ควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดต่อและโรคไม่ติดต่อ และการดูแล สุขภาพอนามัยของประชาชน โดยผ่านกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนเขตเทศบาล

- 2.9) พัฒนาปรับปรุงงานสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในชุมชน เช่น ตลาดสด ร้านค้าร้านอาหาร เพื่อให้เข้าสู่มาตรฐาน
- 2.10) สนับสนุนการแข่งขันกีฬา การเล่นเกมกีฬาของกลุ่ม ๆ เพื่อเป็นการสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ
- 2.11) ปรับปรุงสนามกีฬาหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน

3) นโยบายการพัฒนาการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม

- 3.1) ก่อสร้างอาคารห้องสมุดประชาชนหรือจัดหาสื่อต่างๆ เพื่อให้ประชาชนในเขตเทศบาล ตำบลแม่เกาะไว้ค้นคว้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม
- 3.2) ก่อสร้างอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อาคารเรียนโรงเรียนอนุบาล และโรงเรียนระดับประถม เพื่อให้เด็กในเขตเทศบาล มีสถานศึกษาเพิ่มขึ้นและลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง
- 3.3) ส่งเสริม สนับสนุนและให้ความรู้โครงการอบรมต่าง ๆ ที่ชุมชนมีความต้องการ เช่น อบรมให้ความรู้ด้านดนตรีไทย กลองปี่จ่า กลองยาว เป็นต้น
- 3.4) ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนแต่ละโรงเรียนในเขตเทศบาลจัดขึ้น
- 3.5) จัดซื้อจัดหาพัสดุ ครุภัณฑ์ สื่อการเรียนการสอนที่จำเป็นสำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียน
- 3.6) อุดหนุนงบประมาณสถานศึกษาที่จำเป็นและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล
- 3.7) ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมด้านวัฒนธรรม ประเพณีต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้นหรือเทศบาลเป็นผู้ดำเนินการจัดขึ้น
- 3.8) ส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมของแต่ละภาค
- 3.9) พัฒนาศูนย์วัฒนธรรมอำเภอแม่เกาะโดยการก่อสร้างอาคาร รั้วและอื่น ๆ ที่จำเป็น
- 3.10) พัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิตเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก ให้ความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง รักการอ่าน มีทักษะชีวิต พัฒนาสมรรถนะ ทักษะการประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้าง และพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างสรรค์ นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
- 3.11) ส่งเสริมการฝึกอบรมในแขนงวิชาต่าง ๆ เช่น ศูนย์การอบรมคอมพิวเตอร์ การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาทักษะในสาขาอาชีพ ฯลฯ
- 3.12) ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาภูมิปัญญาของท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่

4) นโยบายการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- 4.1) พัฒนาผิวถนน โดยการก่อสร้างถนนภายในหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านหรือปรับปรุงผิวถนน ที่เกิดการชำรุดแต่ละหมู่บ้าน สร้างสะพานข้ามลำห้วยตามหมู่บ้านต่าง ๆ หรือวางท่อระบายน้ำ
- 4.2) พัฒนาและปรับปรุงระบบประปาหมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านโดยการก่อสร้างระบบประปาเพิ่มเติม ปรับปรุงระบบประปาเดิมที่มีอยู่ให้มีคุณภาพดีขึ้น หรือขยายเขตประปาให้ประชาชนได้ใช้น้ำอย่างทั่วถึง
- 4.3) พัฒนาไหล่ถนนภายในหมู่บ้าน เช่น ขยายถนน ทำเสาหลักกั้น ปรับปรุงไหล่ถนน สำหรับ ประชาชนใช้เดิน ทำความสะอาดไหล่ถนน ตัดหญ้าไหล่ถนน

- 4.4) พัฒนาฝีมือโดยการตีเส้นจราจรและอื่น ๆ
- 4.5) ก่อสร้างรางระบายน้ำหรือวางท่อเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมบ้านของประชาชน
- 4.6) ขยายเขตไฟฟ้า และไฟสาธารณะตามหมู่บ้านต่าง ๆ
- 4.7) พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการเกษตรหรือติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร
- 4.8) ก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์หรืออาคารอื่นที่จำเป็นเพื่อใช้ในการกิจการของเทศบาลหรือของหมู่บ้าน
- 4.9) ก่อสร้างสนามกีฬาากลางหรือปรับปรุงสนามกีฬาเดิมที่มีอยู่ตามหมู่บ้านต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นสถานที่ออกกำลังกาย
- 4.10) การพัฒนาการบริการโครงสร้างพื้นฐานด้านอื่นๆ เพื่อเป็นการดำเนินการให้บริการประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแม่เมาะ

5) นโยบายการพัฒนาด้านแหล่งท่องเที่ยว

- 5.1) ส่งเสริม สนับสนุนการท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลแม่เมาะและนอกเขตเทศบาลตำบลแม่เมาะ
- 5.2) ปรับปรุง พัฒนาภูมิทัศน์ย่านชุมชน สระน้ำ ส่วนราชการและแหล่งท่องเที่ยวในเขตเทศบาลตำบลแม่เมาะ
- 5.3) จัดกิจกรรมต่าง ๆ ของการท่องเที่ยวเพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของเทศบาล
- 5.4) การพัฒนาด้านอื่น ๆ ที่มีความจำเป็นของประชาชนในหมู่บ้านให้เป็นหมู่บ้านน่าอยู่และเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้มาเยือน

6) นโยบายการพัฒนาด้านสาธารณสุข การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 6.1) จัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริม การสร้างจิตสำนึกสาธารณสุขทางด้านการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและพลังงาน แก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแม่เมาะ
- 6.2) พัฒนาระบบการขององค์กรชุมชน ประชาชน เยาวชน เพื่อสร้างเครือข่ายการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมและพลังงานโดยชุมชนเพื่อชุมชนและการดำเนินงานต่าง ๆ ที่มุ่งไปสู่การลดสภาวะโลกร้อน เช่น โครงการขยะรีไซเคิล โครงการธนาคารขยะ เป็นต้น
- 6.3) ส่งเสริมสนับสนุนจัดบริหารจัดการ การใช้พลังงานในครัวเรือนและในชุมชน เพื่อให้เกิดการใช้พลังงานทางเลือก
- 6.4) จัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์และอื่น ๆ ที่จำเป็นให้กับกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุข เพื่อให้บริการประชาชนในหมู่บ้าน
- 6.5) ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
- 6.6) ส่งเสริม สนับสนุนและการจัดกิจกรรมรณรงค์การรักษาความสะอาดในครัวเรือนตามถนนและที่สาธารณะ
- 6.7) ปรับปรุง ฟื้นฟู บำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 6.8) จัดตั้งศูนย์ตรวจสุขภาพเบื้องต้นเพื่อบริการประชาชนในเขตเทศบาล
- 6.9) ป้องกันรักษาและส่งเสริมสุขภาพของประชาชน

7) นโยบายการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต

- 7.1) การส่งเสริมสงเคราะห์และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้กลุ่มคนดังกล่าว
- 7.2) ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน
- 7.3) ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนากิจการด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยพร้อมจัดหาอุปกรณ์ที่ใช้ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ยานพาหนะที่ใช้ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และปรับปรุงซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ใช้ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพ
- 7.4) สร้างเครือข่ายด้านบริการประชาชน การช่วยเหลือประชาชนกรณีมีเหตุฉุกเฉินให้มีทีมกู้ภัย ตำรวจชุมชน ชุดรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้านพร้อมให้การช่วยเหลือได้อย่างรวดเร็ว

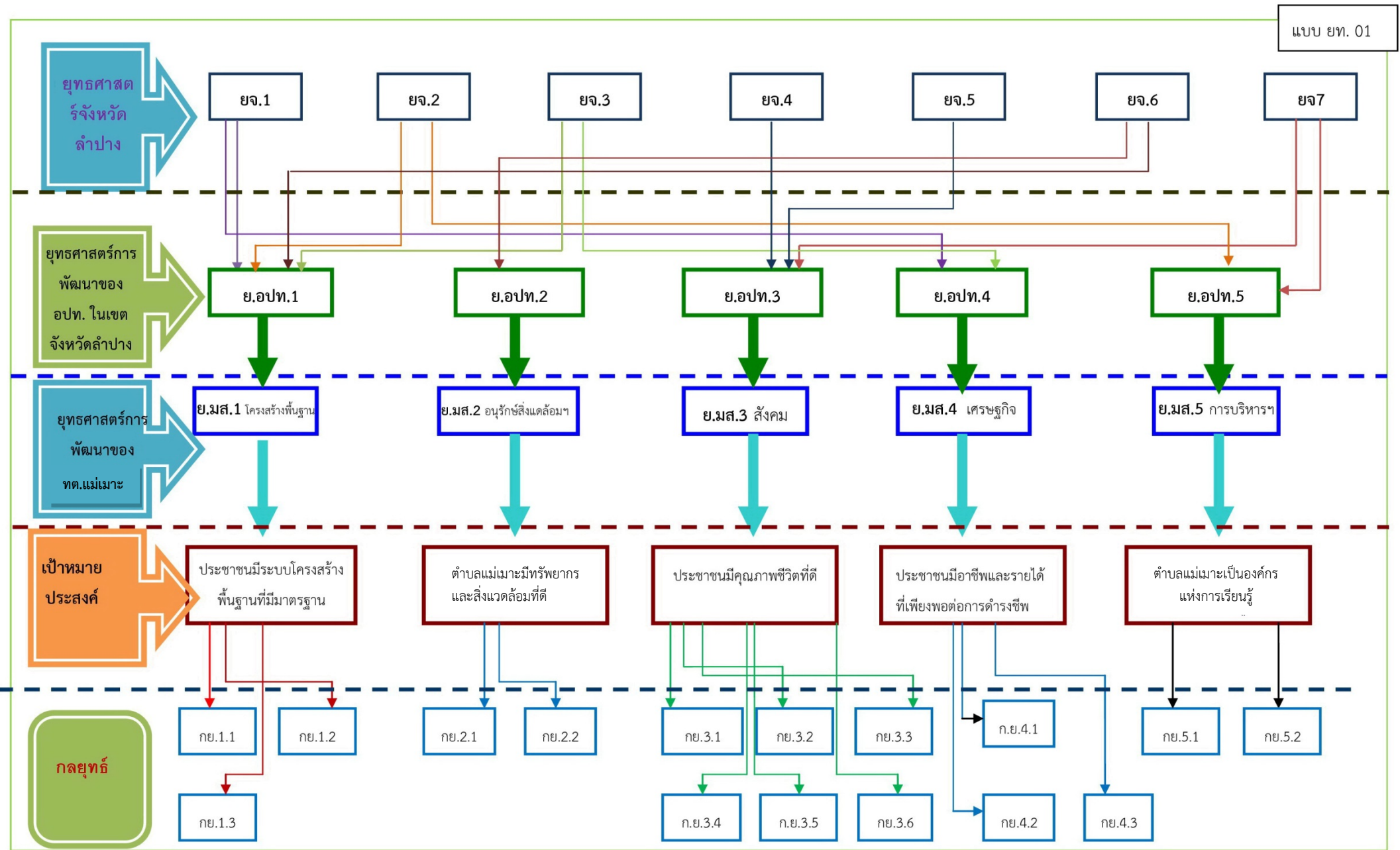
8) นโยบายการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

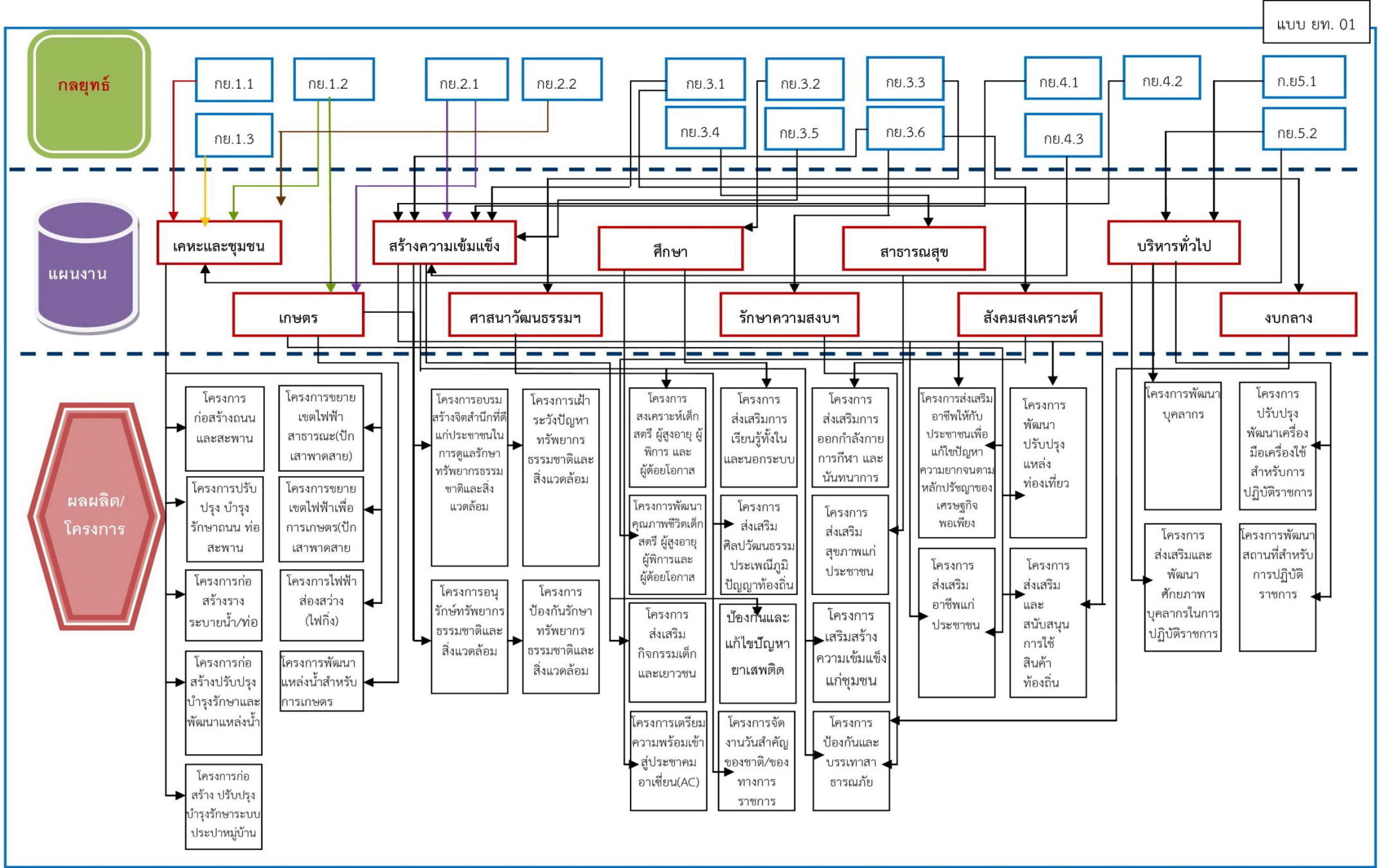
- 8.1) ส่งเสริมสนับสนุนกลุ่มอาชีพทุกกลุ่มในชุมชน ให้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์และเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค
- 8.2) จัดหาหรือก่อสร้างอาคารเพื่อใช้เป็นสถานที่จำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพในชุมชน
- 8.3) อบรมให้ความรู้กลุ่มอาชีพที่มีความต้องการพัฒนาอาชีพของตนเอง เพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัว
- 8.4) ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนในหมู่บ้าน ดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง
- 8.5) อุดหนุน สนับสนุนงบประมาณให้กับกลุ่มอาชีพเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน
- 8.6) ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชน ซื้อสินค้าและบริการสินค้าที่ผลิตขึ้นในท้องถิ่น
- 8.7) ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในชุมชนมีการออมเงินหรือจัดตั้งกองทุนต่าง ๆ เพื่อเป็นทุนในการ ดำเนินกิจการต่าง ๆ ในชุมชนของกลุ่มต่อไป
- 8.8) จัดหาพันธุ์พืช เมล็ดพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ที่มีคุณภาพและเป็นที่ต้องการของตลาดให้กับกลุ่มเกษตรกรในเขตเทศบาลตำบลแม่เมาะ
- 8.9) จัดหาแหล่งน้ำให้กับกลุ่มเกษตรกร เกษตรกรทั่วไป เช่น การขุดสระ การทำฝาย การเจาะบ่อบาดาล เป็นต้น

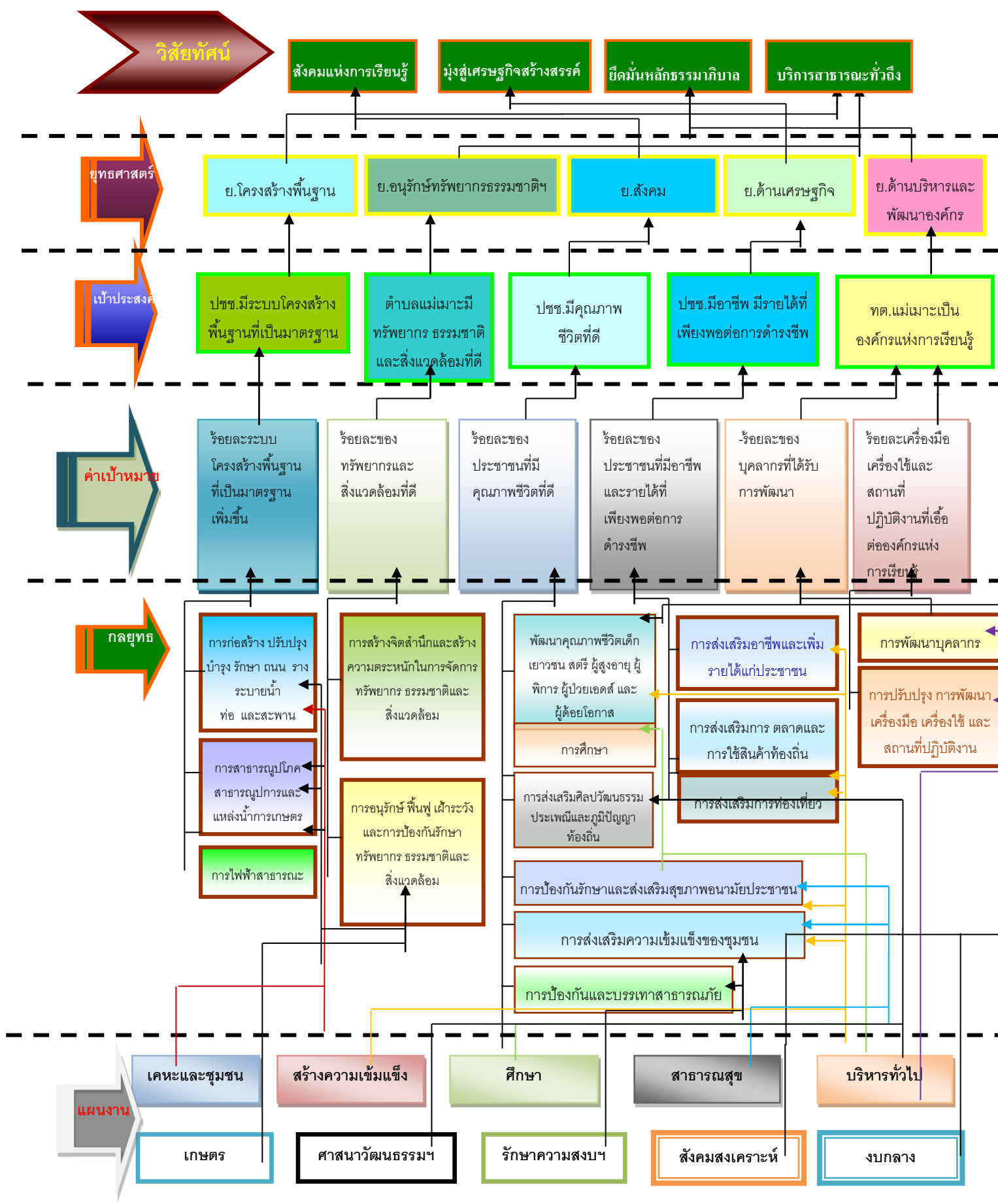
9) นโยบายด้านการพัฒนาด้านอื่น

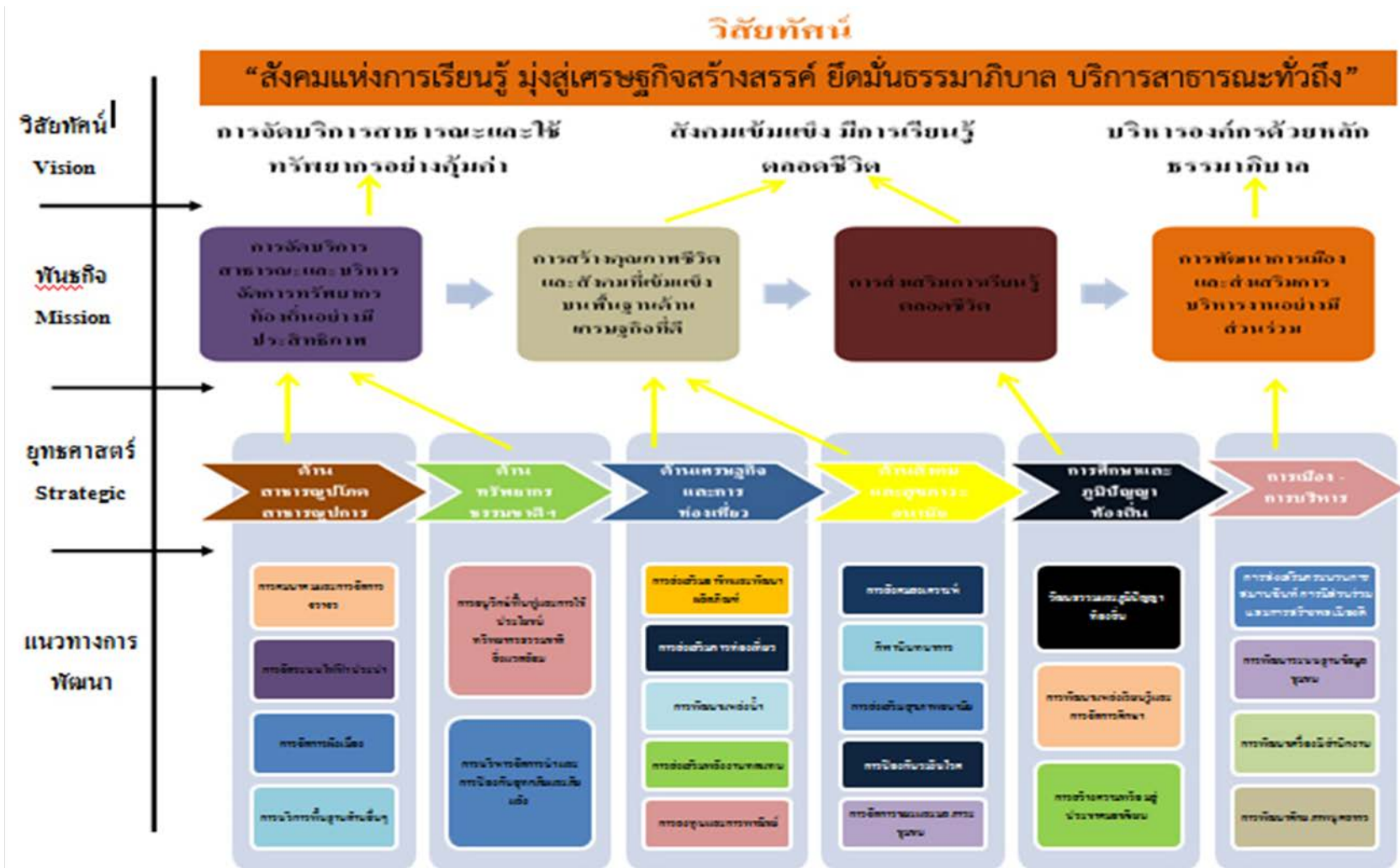
การพัฒนาด้านอื่นให้อยู่ในอำนาจหน้าที่ของเทศบาล และหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล หรือนโยบายของรัฐบาล

ทั้งนี้การจะนำนโยบายไปปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแม่เมาะ ให้ประสบผลสำเร็จได้นั้นต้องอยู่ในอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด โดยต้องมาจากการทำประชามชหมู่บ้าน ความต้องการของประชาชน แผนพัฒนาเทศบาลและยุทธศาสตร์ของจังหวัด และในการปฏิบัติงาน ต้องขอสนับสนุนความร่วมมือในทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ระดับภายในได้แก่ สมาชิกสภาเทศบาลทุกท่าน ข้าราชการ พนักงาน และการสนับสนุนจากภายนอก ได้แก่ องค์กร ภาคี เครือข่าย ส่วนราชการต่างๆที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชนทั่วไป ชุมชน และพี่น้องประชาชน ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำงาน พร้อมทั้งจะเสียสละเวลาเพื่อตำบลแม่เมาะของพวกเราทุกคน

ส่วนที่ 5

ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

5.1 ขอบเขตรับผิดชอบตามยุทธศาสตร์

5.2 เป้าหมายการพัฒนา (Goal)

บทที่ 5

ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา

5.1 ขอบเขตความรับผิดชอบตามยุทธศาสตร์

ศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ด้านสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ	<ol style="list-style-type: none"> 1. การคมนาคมและการจัดการจราจร 2. การขยายเขตไฟฟ้าสาธารณะและระบบประปา 3. การจัดการผังเมืองชุมชน 4. พัฒนาบริการพื้นฐานด้านอื่น ๆ 	<ul style="list-style-type: none"> ☉ กองช่าง
ยุทธศาสตร์ด้านการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม 2. การบริหารจัดการน้ำเพื่อการป้องกันอุทกภัยและภัยแล้ง 	<ul style="list-style-type: none"> ☉ สำนักปลัดฯ ☉ กองสวัสดิการสังคมฯ ☉ กองสาธารณสุขฯ
ยุทธศาสตร์ด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว	<ol style="list-style-type: none"> 1. การส่งเสริมอาชีพและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน 2. การส่งเสริมการท่องเที่ยว 3. การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร 4. การส่งเสริมพลังงานทดแทน 5. การลงทุนและการพาณิชย์ 	<ul style="list-style-type: none"> ☉ สำนักปลัดฯ ☉ กองสวัสดิการสังคมฯ
ยุทธศาสตร์ด้านสังคมและสุขภาวะอนามัย	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสังคมสงเคราะห์ 2. การกีฬานันทนาการ 3. การส่งเสริมสุขภาพอนามัยประชาชน 4. การป้องกันและระงับโรค 5. การจัดการขยะและมลภาวะชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> ☉ สำนักปลัดฯ ☉ กองสวัสดิการสังคมฯ ☉ กองสาธารณสุขฯ

ศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ด้านการศึกษาและ ภูมิปัญญาท้องถิ่น	<ol style="list-style-type: none"> 1. การส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น 2. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้และการจัดการศึกษา 3. การส่งเสริม สนับสนุน และเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน 	<ul style="list-style-type: none"> ➡ กองการศึกษาฯ
ยุทธศาสตร์ด้านการเมืองและ การพัฒนาองค์กร	<ol style="list-style-type: none"> 1. การส่งเสริมกระบวนการสมานฉันท์ การมีส่วนร่วมและการสร้างพลเมืองดี 2. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลชุมชน 3. การปรับปรุง การพัฒนาเครื่องมือเครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติการ 4. การพัฒนาศักยภาพบุคลากร 	<ul style="list-style-type: none"> ➡ สำนักปลัดฯ ➡ กองสวัสดิการสังคมฯ ➡ กองสาธารณสุขฯ ➡ กองการศึกษาฯ ➡ กองคลัง ➡ กองช่าง

5.2 เป้าหมายการพัฒนา (Goal)

เป้าหมายเพื่อการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์เทศบาลตำบลแม่เมาะ

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 1 : ยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุข-โภชนาการ

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			2562 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
ประชาชนได้รับการจัดบริการ สาธารณสุขอย่างทั่วถึงและครอบคลุม ตามกฎหมายกำหนด	ร้อยละความพึงพอใจใน การจัดบริการสาธารณสุข ของประชาชนในพื้นที่	จำนวนประชาชน 15,916 คน	80%	60%	10%	10%		

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ประชาชนได้รับการจัดบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและครอบคลุมตามกฎหมายกำหนด

ตัวชี้วัด

- ร้อยละความพึงพอใจในการจัดบริการสาธารณสุขของประชาชนในพื้นที่

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาด้านการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			2562 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
การบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันและลดอุภัยที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างมีระบบ และเกิดประโยชน์สูงสุด	จำนวนแหล่งน้ำในเขตพื้นที่ได้รับการพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขปัญหาเพื่อรองรับภัยทางธรรมชาติที่จะเกิดขึ้น	แหล่งน้ำที่ได้รับการพัฒนาแล้ว - สาย	5	1	1	1	1	1

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- การบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันและลดภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในพื้นที่อย่างมีระบบ และเกิดประโยชน์สูงสุด

ตัวชี้วัด

- จำนวนแหล่งน้ำในเขตพื้นที่ได้รับการพัฒนาปรับปรุงและแก้ไขปัญหาเพื่อรองรับภัยทางธรรมชาติที่จะเกิดขึ้น

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : การพัฒนาด้านการอนุรักษ์และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			2562 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด	การจัดกิจกรรมที่ตอบสนองต่อการฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติ	กิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อม จำนวน 3 กิจกรรม	10	2	2	1	1	1

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางธรรมชาติให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ตัวชี้วัด

- การจัดกิจกรรมที่ตอบสนองต่อการฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติ

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			2562 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพทางการผลิตและการส่งเสริมตลาดสินค้า	เกิดผลิตภัณฑ์ชุมชนในระดับจังหวัด	2 ผลิตภัณฑ์	8	1	1	1	1	2

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพทางการผลิตและการส่งเสริมตลาดสินค้า

ตัวชี้วัด

- เกิดผลิตภัณฑ์ชุมชนในระดับจังหวัด

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			2562 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
การสนับสนุนกิจกรรมภาคการเกษตร และส่งเสริมอาชีพที่หลากหลาย	ทุกหมู่บ้านสร้างกลุ่มเครือข่ายภาคเกษตรกรรม และกลุ่มอาชีพ	8 กลุ่ม	12	2	2	-	-	-

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- การสนับสนุนกิจกรรมภาคการเกษตร และส่งเสริมอาชีพที่หลากหลาย

ตัวชี้วัด

- ทุกหมู่บ้านสร้างกลุ่มเครือข่ายภาคเกษตรกรรมและกลุ่มอาชีพ

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			2562 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรม	แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาปรับปรุง	แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนา - แห่ง	3	1	1	1		

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรม

ตัวชี้วัด

- แหล่งท่องเที่ยวได้รับการพัฒนาปรับปรุง

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			2562 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
การสนับสนุนกลุ่มกิจกรรมที่ตอบสนองด้านการท่องเที่ยว เช่น กลุ่มโฮมสเตย์ กลุ่มศูนย์เรียนรู้และสาธิต	มีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว	2 แห่ง	4	-	1	1	-	-

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- การสนับสนุนกลุ่มกิจกรรมที่ตอบสนองด้านการท่องเที่ยว เช่น กลุ่มโฮมสเตย์ กลุ่มศูนย์เรียนรู้และสาธิต

ตัวชี้วัด

- มีกิจกรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยว

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาด้านสังคมและสุขภาวะอนามัย

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			2562 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลแม่เมาะมีคุณภาพชีวิต (Quality of life) ที่ดี	ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการจัดการด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี ในมิติทั้ง 4 ด้าน	จำนวนประชาชน 15,916 คน	80%	50%	10%	10%	5%	5%

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลแม่เมาะมีคุณภาพชีวิต (Quality of life) ที่ดี

ตัวชี้วัด

- ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการจัดการด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี ในมิติทั้ง 4 ด้าน

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 4 : การพัฒนาด้านสังคมและสุขภาวะอนามัย

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			2562 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
ประชาชนได้รับการบริการด้าน สุขภาวะอนามัยอย่างทั่วถึง	ประชาชนมีความพึงพอใจ ต่อการจัดการด้านการ ให้บริการงานสาธารณสุข	จำนวนประชาชน 15,916 คน	80%	60%	5%	5%	10%	-

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ประชาชนได้รับการบริการด้านสุขภาวะอนามัยอย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัด

- ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการจัดการด้านการให้บริการงานสาธารณสุข

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การพัฒนาด้านการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			2562 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
ประชาชนสามารถเข้าถึงการรับบริการและโอกาสทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมทุกคน	ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในท้องถิ่นร้อยละ 80	จำนวนประชาชน 15,916 คน	80%	50%	20%	10%	-	-

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ประชาชนสามารถเข้าถึงการรับบริการและโอกาสทางการศึกษา แหล่งเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมทุกคน

ตัวชี้วัด

- ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาในท้องถิ่นร้อยละ 80

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 5 : ยุทธศาสตร์พัฒนาด้านการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			2562 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	จัดให้มีสถานศึกษาท้องถิ่นให้ชัดเจนและได้มาตรฐาน	สถานศึกษาเทศบาล ที่ได้มาตรฐาน จำนวน 1 แห่ง	2	1	1	-	-	-

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด

- จัดให้มีสถานศึกษาท้องถิ่นให้ชัดเจนและได้มาตรฐาน

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การพัฒนาด้านการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			2562 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
ส่งเสริมและร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นอย่างทั่วถึง	ชุมชนเกิดแหล่งเรียนรู้ ทางวัฒนธรรมอย่างเป็น รูปธรรม	กิจกรรมที่ส่งเสริมด้าน วัฒนธรรมท้องถิ่นที่เป็น อัตลักษณ์ 3 กิจกรรม	10	1	1	2	3	3

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ส่งเสริมและร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นอย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัด

- ชุมชนเกิดแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมอย่างเป็นรูปธรรม

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 5 : การพัฒนาด้านการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่น

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			2562 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน	มีศูนย์วัฒนธรรมระดับ อำเภอ	ศูนย์วัฒนธรรมอำเภอ มีจำนวน - แห่ง	1	-	1	-	-	-

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน

ตัวชี้วัด

- มีศูนย์วัฒนธรรมระดับอำเภอ

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การพัฒนาด้านการเมืองและการพัฒนาองค์กร

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			2562 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
ประชาชนมีกระบวนการการมีส่วนร่วม (Participation) ในกิจกรรมทางการเมือง – การบริหารทุกระดับ	ร้อยละของประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการต่างๆ ของหน่วยงาน	ประชาชนมีส่วนร่วม ร้อยละ 40	70	10	10	20	30	-

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ประชาชนมีกระบวนการการมีส่วนร่วม (Participation) ในกิจกรรมทางการเมือง – การบริหารทุกระดับ

ตัวชี้วัด

- ร้อยละของประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการต่างๆ ของหน่วยงาน

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การพัฒนาด้านการเมืองและการพัฒนาองค์กร

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			2562 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
สร้างกระบวนการบริหารจัดการชุมชนโดยประชาชนในชุมชนเป็นผู้จัดการตนเองด้วยกระบวนการ Community Base Research (CBR)	ทุกชุมชนมีแผนพัฒนาหมู่บ้านเพื่อการจัดการตนเอง	แผนชุมชนที่ดี มี 2 แห่ง	10	3	2	5	-	-

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- สร้างกระบวนการบริหารจัดการชุมชนโดยประชาชนในชุมชนเป็นผู้จัดการตนเองด้วยกระบวนการ Community Base Research (CBR)

ตัวชี้วัด

- ทุกชุมชนมีแผนพัฒนาหมู่บ้านเพื่อการจัดการตนเอง

วิสัยทัศน์ : สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์ ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง
ยุทธศาสตร์ที่ 6 : การพัฒนาด้านการเมืองและการพัฒนาองค์กร

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลปัจจุบัน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Goal)					
			256 - 2566	2567	2568	2569	2570	2571
ส่วนราชการมีความเข้มแข็ง มีการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)	ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการด้านการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมต่อชุมชน	จำนวนประชาชน 15,916 คน	60%	10%	10%	20%	20%	-

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- ส่วนราชการมีความเข้มแข็ง มีการบริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

ตัวชี้วัด

- ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการด้านการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมต่อชุมชน

ส่วนที่ 6

การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ และการติดตามประเมินผล

- 6.1 องค์กรรับผิดชอบในการติดตามและประเมินผล
- 6.2 การกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผล
- 6.3 การกำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล

บทที่ 6

การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเทศบาลไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

6.1 องค์การรับผิดชอบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดให้มีคณะกรรมการติดตามประเมินผลแผนพัฒนา ซึ่งเทศบาลตำบลแม่เมาะ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาเทศบาลตำบลแม่เมาะ ที่ 914/2559 ลงวันที่ 1 มิถุนายน 2559

6.2 การกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผล

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี 5 ครั้ง คือ แผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลแม่เมาะ โดยมีการกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผลดังนี้

1. การกำกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เพื่อประเมินการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นว่าดำเนินการครบถ้วนทุกขั้นตอนมากน้อยเพียงใด และเป็นการประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาลว่าการดำเนินการเป็นไปตามขั้นตอนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ที่ถูกต้องหรือไม่ ซึ่งเป็นการประเมินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในแต่ละครั้งที่มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ โดยมีรูปแบบ ประเด็นการประเมินดังนี้

แบบช่วยกำกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นโดยตนเอง
ชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เทศบาลตำบลแม่เกาะ

ประเด็นการประเมิน	มีการดำเนินงาน	ไม่มีการดำเนินงาน
ส่วนที่ 1 คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น		
1. มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น		
2. มีการจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น		
3. มีการจัดประชุมอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ		
4. มีการจัดตั้งคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น		
5. มีการจัดประชุมคณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น		
6. มีคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและประชาคมท้องถิ่นพิจารณาร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา		
ส่วนที่ 2 การจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่น		
7. มีการรวบรวมข้อมูลและปัญหาสำคัญของท้องถิ่นมาจัดทำฐานข้อมูล		
8. มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผน		
9. มีการวิเคราะห์ศักยภาพของท้องถิ่น (SWOT) เพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาท้องถิ่น		
10. มีการกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น		
11. มีการกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนาท้องถิ่นที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด		
12. มีการกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน		
13. มีการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น		
14. มีการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา		
15. มีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของจังหวัด		
16. มีการอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา		
17. มีการจัดทำบัญชีกลุ่มโครงการในแผนยุทธศาสตร์		
18. มีการกำหนดรูปแบบการติดตามประเมินผลแผนยุทธศาสตร์		
19. มีการทบทวนแผนยุทธศาสตร์หรือไม่		

6.3 การกำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล

1.) การกำกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ เป็นการประเมินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในแต่ละครั้งที่มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์

2.) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ เป็นการประเมินผลการดำเนินงานของเทศบาลในแต่ละปีงบประมาณ (ช่วงเดือนตุลาคม-เดือนกันยายน) โดยดำเนินการ ดังนี้

2.1) เก็บรวบรวมข้อมูลการดำเนินงานของโครงการต่างๆ และการดำเนินงานตามแผนงานที่ได้มีการระบุไว้ในแผนพัฒนาและจัดทำเป็นรายงานเพื่อให้ทราบถึงระดับความสำเร็จของแผนงานเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในอนาคต โดยจัดทำในรายไตรมาส

2.2) วิเคราะห์ข้อมูลแผนพัฒนาที่เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการและการดำเนินงานตามแผนงาน ทิศทางของโครงการว่าได้ดำเนินงานตามแผนงานทิศทางของโครงการว่าได้ดำเนินการไปตามเป้าหมายหรือแผนงานที่ได้ระบุไว้หรือไม่แล้วจัดทำเป็นรายงานในรายไตรมาส เพื่อการรับรู้เป็นการภายใน

2.3) ประสานงานและจัดประชุมผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการทำงานเพื่อให้รับรู้ถึงสถานการณ์และความเป็นไปของโครงการและการดำเนินงานตามแผนว่า ควรจะมีการแก้ไขและควรดำเนินการเพิ่มเติมในเรื่องใดและทบทวนงานที่ได้ทำมาแล้วโดยจัดทำในรูปแบบรายงานประจำปีและรายงานต่อนายกเทศมนตรีและสภาเทศบาล

“ สังคมแห่งการเรียนรู้ มุ่งสู่เศรษฐกิจสร้างสรรค์
ยึดมั่นธรรมาภิบาล บริการสาธารณะทั่วถึง ”

เทศบาลตำบลแม่เมาะ

ตำบลแม่เมาะ อำเภอแม่เมาะ จังหวัดลำปาง 52220

โทรศัพท์ : 054-340104 ต่อ 135

Website : www.tasaban-maemoh.go.th

E-mail : maemoh@tasaban-maemoh.go.th